

## Plenumvergadering

van

DONDERDAG 27 NOVEMBER 2025

Voormiddag

---

## Séance plénière

du

JEUDI 27 NOVEMBRE 2025

Matin

---

De vergadering wordt geopend om 10.05 uur en voorgezeten door de heer Peter De Roover, voorzitter.  
La séance est ouverte à 10 h 05 et présidée par M. Peter De Roover, président.

De **voorzitter**: De vergadering is geopend.  
La séance est ouverte.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. U kunt die terugvinden op de webstek van de Kamer en in het integraal verslag van deze vergadering of in de bijlage ervan.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans le compte rendu intégral de cette séance ou son annexe.

Aanwezig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:

Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:

Bart De Wever, David Clarinval, Frank Vandenbroucke, Vincent Van Peteghem, Jan Jambon, Jean-Luc Crucke.

### **01** Bespreking van de verklaring van de regering

### **01** Discussion de la déclaration du gouvernement

Aan de orde is de bespreking van de verklaring van de regering

L'ordre du jour appelle la discussion de la déclaration du gouvernement.

Gelet op artikel 106, tweede lid, van het Kamerreglement en overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 25 november 2025 stel ik u voor de bespreking van de regeringsverklaring als volgt te organiseren:

Vu l'article 106, alinéa 2, du Règlement de la Chambre et conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 25 novembre 2025, je vous propose d'organiser la discussion de la déclaration du gouvernement comme suit:

Een algemene bespreking met een spreektijd van maximaal 40 minuten voor de oppositiefractionen (waarvan 10 minuten ononderbroken), maximaal 15 minuten voor de meerderheidsfractionen (waarvan 10 minuten ononderbroken) en maximaal 10 minuten (ononderbroken) voor de niet-erkende fractionen.  
Une discussion générale avec un temps de parole de maximum 40 minutes pour les groupes de l'opposition (dont 10 minutes ininterrompues), de maximum 15 minutes pour les groupes de la majorité (dont 10 minutes ininterrompues) et de maximum 10 minutes (ininterrompues) pour les groupes non reconnus.

Na de ononderbroken spreektijd zijn onderbrekingen en vragen mogelijk, gericht aan de spreker, met een spreektijd van maximaal één minuut voor de vragen, antwoorden en repliek elk. Bij tussenkomsten van ministers geldt dezelfde tijdsbeperking.

Après le temps de parole ininterrompu, des interruptions et des questions sont possibles, adressées à l'orateur, avec un temps de parole de maximum 1 minute pour les questions, les réponses ainsi que les répliques. La même limitation de temps s'applique aux interventions des ministres.

Na de algemene bespreking volgt het antwoord (ononderbroken) van de eerste minister.

La discussion générale est suivie de la réponse (ininterrompue) du premier ministre.

Na het antwoord van de eerste minister volgen de replieken (zonder onderbrekingen) met een spreektijd van maximaal 15 minuten voor de oppositiefracties, maximaal 10 minuten voor de meerderheidsfracties en maximaal 5 minuten voor de niet-erkende fracties.

La réponse du premier ministre est suivie des répliques (sans interruptions), avec un temps de parole de maximum 15 minutes pour les groupes de l'opposition, de maximum 10 minutes pour les groupes de la majorité et de maximum 5 minutes pour les groupes non reconnus.

De oppositie- en meerderheidsfracties komen tijdens de bespreking alternerend aan bod in functie van hun grootte.

Les groupes de l'opposition et de la majorité interviennent à tour de rôle pendant la discussion, en fonction de leur taille.

De eerste minister en de vice-eersteministers (telkens één Nederlandstalige en één Franstalige) zijn aanwezig tijdens de bespreking.

Le premier ministre et les vice-premiers ministres (à chaque fois un néerlandophone et un francophone) sont présents pendant la discussion.

's Middags en in de vooravond wordt een pauze ingelast.

Une pause sera prévue le midi et en début de soirée.

Indien nodig zal op donderdag 27 november omstreeks middernacht de Conferentie van voorzitters worden bijeengeroepen om het verdere verloop van de bespreking te organiseren.

Si nécessaire, la Conférence des présidents sera convoquée le jeudi 27 novembre vers minuit afin d'organiser la suite du déroulement de la discussion.

**01.01 Pierre-Yves Dermagne (PS):** Monsieur le président, chers collègues, monsieur le premier ministre, messieurs les ministres, avant-hier, en Conférence des présidents, j'avais sollicité – et transmis la demande par écrit –, au nom de mon groupe, l'obtention des tableaux budgétaires sur la base desquels nos travaux et ceux du gouvernement doivent avoir lieu, mais aussi des notifications du gouvernement concernant l'accord intervenu dans la nuit de dimanche à lundi, ainsi que celles relatives au paquet d'accords dit "d'été", dont chacun sait qu'il a traîné jusqu'à présent.

Afin que nous puissions exercer pleinement notre mission de contrôle de l'action du gouvernement, non pas uniquement sur la base des vingt minutes d'exposé de politique générale du premier ministre qui a eu lieu hier, ni simplement sur la base du tableau budgétaire qui nous a été transmis – particulièrement succinct et sujet à de nombreux questionnements, interprétations et zones de flou –, je vous demande, monsieur le président, au nom de mon groupe, que nous puissions disposer de la part du gouvernement des notifications officielles, ou à tout le moins de celles qui ont été arrêtées jusqu'à présent. Je crois que cette demande pourrait recueillir un soutien plus large.

J'ai compris que plusieurs points n'avaient pas encore été stabilisés – ce qui semble être une constante avec ce gouvernement – et qu'il restait une marge de manœuvre, notamment pour l'opposition, afin de faire bouger les lignes. C'est pourquoi, monsieur le président, je vous demande de solliciter de la part du gouvernement les documents utiles, afin de nous permettre d'exercer correctement notre travail de contrôle de l'action du gouvernement.

De **voorzitter:** Mijnheer Van Quickenborne, u vraagt het woord?

**01.02 Vincent Van Quickenborne (Open Vld):** Mijnheer de voorzitter, ik weet niet of de regering hier eerst op wil antwoorden? Ik wil het immers hebben over iets anders.

De **voorzitter:** Collega's, de regering heeft u de tabellen bezorgd, zoals dat de traditie is. Het spreekt voor zich dat de vraag kan worden gesteld en het is aan de regering om te reageren, maar ik denk dat het deze keer niet anders is gegaan dan anders. Mijnheer Dermagne, u hebt enige regeringservaring, dus u kunt daar met kennis van zaken over meepraten.

**01.03 Pierre-Yves Dermagne (PS):** Monsieur le président, je me souviens effectivement de débats sur la déclaration de politique générale du premier ministre où les notifications budgétaires étaient disponibles. Elles ont d'ailleurs fait l'objet d'échanges lors de la nuit de débats. Il serait dès lors normal, respectueux du travail du Parlement et essentiel pour que celui-ci puisse exercer sa mission de pouvoir

disposer de ces notifications, dès lors qu'on a toute une série d'expressions publiques de la part des membres du gouvernement sur des points précis et sur d'autres qui restent beaucoup plus flous et pour lesquels la population attend de la clarification.

De **voorzitter**: Ik denk en ik hoop dat het debat dat we nu zullen voeren enige duidelijkheid zal verschaffen.

Mijnheer Van Quickenborne, u hebt het woord.

**01.04 Vincent Van Quickenborne** (Open Vld): Ik wil het niet hebben over de notificaties, die blijkbaar nog niet beschikbaar zijn. Dat is een andere zaak.

Ik wil de vraag stellen, mijnheer de voorzitter, of wij als parlementsleden straks de kans krijgen om ook individuele vragen te stellen aan de ministers. Er zijn heel wat thema's vervat in het meerjarenbudget. Ik had graag vragen gesteld aan de vakministers. Ik zie dat de heer Jambon hier aanwezig is. Krijgen wij straks de kans om dat te doen?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Quickenborne, ik hou mij aan de afspraken in de Conferentie van voorzitters, waar geen thematische debatten werden voorzien, zoals trouwens gebruikelijk. Ik neem echter aan dat er bij de indiening van de begroting wel aardig wat thematische debatten gevoerd zullen kunnen worden. U bent geregeld aanwezig in de Conferentie van voorzitters, dus u was daarvan op de hoogte.

**01.05 Vincent Van Quickenborne** (Open Vld): De vraag is dus, voorzitter, of wij straks individuele vragen kunnen stellen aan de vakministers.

De **voorzitter**: Het antwoord is neen. De vragen worden gesteld aan degene die op de tribune staat.

**01.06 Vincent Van Quickenborne** (Open Vld): Voorzitter, het is toch de regering die de begroting presenteert? Het zijn toch niet de fractieleiders die dat doen? Wij zullen onze vragen wel stellen aan de ministers.

De **voorzitter**: U probeert nu een debat op te wekken waarvan u weet dat er afspraken over zijn gemaakt. Het zou goed zijn dat die afspraken worden nageleefd. Dat helpt om het debat op een ordentelijke manier te voeren. U weet ook uit het verleden dat wij weleens debatten hebben met fractievoorzitters of fractiewoordvoerders en anderzijds debatten met ministers. Ik denk dat die uitgebreid zullen plaatsvinden bij de begrotingsbesprekingen. U kunt die kans zeker nog grijpen, maar daarover zijn afspraken gemaakt in de Conferentie van voorzitters.

Ik nodig mevrouw Pas uit, die als fractievoorzitster van de grootste oppositiefractie het eerste woord krijgt.

**01.07 Barbara Pas** (VB): Beste voorzitter, *cher premier ministre du Royaume de Belgique*, collega's, bij het opstellen van deze uiteenzetting moest ik af en toe denken aan het begin van de achttiende eeuw. In Den Haag vond toen de grote vergadering van de Republiek der Verenigde Nederlanden plaats. Die vergadering ging over de treurige toestand van 's lands financiën; toen al. Het was een vergadering die tien maanden duurde. Over het resultaat van die vergadering verscheen in een bekend gebleven pamflet het spotdicht dat u allen wel kent: zij dronken een glas, zij pisten een plas en lieten de zaak zoals hij was. *L'histoire se répète*.

Mijnheer de eerste minister, we hadden hier al in de week van 14 oktober moeten staan, in de internationale week van de ruggengraat. Gelet op het gebrek aan ruggengraat van uw regering is het logisch dat de beleidsverklaring werd uitgesteld. Trek het u echter niet aan. Mijn verjaardag, 1 maart, is de internationale complimentendag. Hoezeer ook complimenten geven in mijn aard ligt, u vandaag complimenten geven voor al uw gebroken beloftes zou toch wel heel misplaatst zijn.

U hebt in uw beleidsverklaring gisteren gezegd dat er geen andere keuze is, een stelling die heel luid werd toegejuicht, met veel applaus op de N-VA-banken. Ik vind dat heel eigenaardig. Ik herinner mij nog de verkiezingsavond, waarop dezelfde mensen even luid juichten na uw verklaring dat zelfbestuur de beste kuur is.

U bent uw beleidsverklaring gisteren begonnen met een vergelijking met de jaren negentig, niet zozeer vanwege de socialistische corruptieschandalen Agusta en Dassault en ook niet vanwege het laten verbranden van smeergeld door latere socialistische ministers. U doelde op een vergelijking met Jean-Luc Dehaene. U gebruikte zelfs letterlijk dezelfde woorden: "De tocht is moeilijk en lang." Bij u is er dan wel geen licht aan het einde van de tunnel, maar moeten we een steile col over.

Beste N-VA'ers, *l'ancien CVP est arrivé*, om de in eigen cd&v-kringen o zo graag vergeten Johan Van Hecke te parafraseren. De vergelijking tussen de N-VA en cd&v als regimepartijen gaat absoluut op: aan de macht zijn en blijven als enige doelstelling. Dat Jean-Luc Dehaene daartoe publiek als uithangbord wordt opgehangen, is toch veelzeggend. Hij regeerde zijn partij zonder veel principes, van het ene compromis naar het andere, langzaam maar zeker kapot. Misschien moet ik wel zeggen "zonder enig principe".

Mij is de journalist Hugo de Ridder altijd bijgebleven. Begin jaren 90 waren er bij *De Standaard* nog journalisten die naam waardig. In zijn boek *De strijd om de 16* beschreef Hugo de Ridder hoe Dehaene weigerde in te gaan op vragen van toenmalig Volksunievoorzitter Jaak Gabriëls om communautaire zaken toe te voegen aan een akkoord. Toen Gabriëls repliceerde dat zo'n weigering tegen de principes was, zei Dehaene volgens het boek misprijzend "Principes!", en hij maakte daarbij een wegwerpgebaar.

Wat we al jaren konden vrezen en voorspelden, mijnheer de eerste minister, werd door het voorgestelde *dehaenees* akkoord bevestigd. U bent van een Dr. Jekyll geworden tot een Mr. Hyde. U bent getransformeerd tot een echte Belgische premier door steeds meer inspanningen van de Vlamingen te vragen om België in stand te houden.

Het akkoord, *monsieur le premier ministre*, is een aanval op de koopkracht van in het bijzonder de Vlaamse middenklasse en ook van de gepensioneerden. Uw verkiezingsbeloftes gingen de vuilnisbak in om uw regering te kunnen vormen. Bij het aantreden ervan hebt u ook twee beloftes gedaan en ook die kunnen ondertussen de vuilnisbak in. Beloftes breken gaat duidelijk vlotter dan akkoorden maken.

De eerste belofte van de regering was: het budget op orde. Dat was de inzet. Daarvoor werden alle verkiezingsbeloftes overboord gegooid. Het is eigenlijk de bestaansreden van de regering-De Wever. Wel, ondanks uw inspanningen is dat absoluut niet het geval. We hebben geen begroting in evenwicht, verre van. Het resultaat is dat u dit jaar een tekort hebt van 4,2 % van het bbp en dat het in 2029 exact even groot zal zijn: 4,2 % van het bbp, en dus niet 3 % zoals oorspronkelijk in uw regeerakkoord voorop werd gesteld. Ook de staatsschuld blijft alsmaar stijgen.

U hebt niet alleen met deadlines geschoven. Er werd ook met miljarden euro's gegoocheld. Volgens minister van Begroting Van Peteghem was 16,6 miljard euro nodig om de begrotingsoefening te maken. Er komt dus nog een bijkomende inspanning van 7 miljard euro. Volgens Bouchez was 20 miljard euro nodig. Vervolgens bleek plots de helft voldoende, namelijk 10 miljard euro. Die 10 miljard euro hebt u niet gehaald.

Dat bedrag van 10 miljard euro volstaat sowieso niet om tegen het einde van de huidige bestuursperiode aan de 3 % te geraken. Uw oefening is enkel voldoende om het Europese strafbankje te vermijden.

De gezamenlijke staatsschuld stijgt tijdens de huidige legislatuur met 150,1 miljard euro, en daarin is de 15 miljard euro schuldafbouw, waar u gisteren zo fier op was, al inbegrepen. Dat houdt in dat de schuld per inwoner in dit land, van baby tot hoogbejaarde, in 2029 oploopt tot 70.000 euro. Uw eerste belofte hebt u dus niet gehouden.

Uw tweede belofte was dat uw regering een hervormingsregering zou zijn en geen belastingregering. In uw bestuursakkoord staat heel concreet dat twee derde van alle begrotingsinspanningen uit hervormingen zou komen. Slechts een derde van dat overblijvende derde, of dus 11 %, zou uit belastingen mogen voortkomen. Dat was de afspraak. Alweer een gebroken belofte, het tegendeel is namelijk waar. Via de energiefactuur, via een verkapte indexsprong, via een verkapte btw-verhoging en via allerhande nieuwe belastingverhogingen legt u de factuur bij de Vlaamse middenklasse.

Het waren uw woorden in april 2024, in volle verkiezingstijd. Het zou gedaan zijn met Vivaldi en met

het uitpersen van de hardwerkende Vlaming. Was het maar waar.

U zult wellicht opwerpen dat de oppositie altijd kritiek geeft en dat het voor de oppositie nooit goed is. Niet alleen de oppositie stelt dat echter vast. Ook economen bevestigen het. Koen De Leus, hoofdeconoom van BNP Paribas Fortis, en Peter Vanden Houte, hoofdeconoom van ING, merken beiden op dat de belastingdruk zal stijgen. Ik citeer: "In 2026 is de verbetering van de begroting volledig te danken aan belastingverhogingen."

Mijnheer de premier, de begroting van volgend jaar wordt inderdaad haast volledig door belastingen gedekt. Het is nogal wies dat u niet alleen met een begroting voor 2026 naar het Parlement durfde te komen, maar dat u een meerjarenbegroting moest voorleggen. Bovendien komt in 2029 de helft van die begrotingsinspanningen nog steeds uit belastingen. Dit is geen hervormingsregering, maar een typisch Belgische regering, die vooral de Vlamingen nieuwe belastingen oplegt.

Volgens de Gentse professor arbeidseconomie Stijn Baert is dit begrotingsakkoord een typisch Belgisch compromis: "We hebben een begroting die bestaat uit heel veel kleine maatregelen, maar het is geen grote hervorming. Er wordt op het bestaande dashboard een beetje aan de knopjes gedraaid, maar aan het dashboard zelf verandert er niets."

Ook econoom Geert Noels is diezelfde mening toegedaan: "Blijkbaar aanvaardt Bart De Wever veel extra belastingen en transfers zonder diepgaande hervormingen en afbouw van overheidsuitgaven. Het begrotingsprobleem is hiermee niet opgelost. Binnen twintig jaar is hier een kleinere middenklasse en gaan we een stap achteruit qua welvaart vergeleken met de rest van de wereld."

Professor Gert Peersman stelde in *Terzake* dat 6 miljard euro inspanningen dichterbij de realiteit zou liggen dan 9,2 miljard. Hij hekelde ook dat u een deel van die beloofde lastenverlaging gewoon uitstelt tot na 2029 of in 2030, niet toevallig tijdens een volgende regering. We weten dus niet eens of die lastenverlaging er komt. De belastingen worden nu al doorgevoerd, maar u houdt de wortel nog voor.

Econoom Ivan Van de Cloot is ook helder: "Dit is niet de grote hervorming die ons land nodig heeft. Het is wel een akkoord over een hele resem kleine en soms twijfelachtige maatregelen. Er wordt veel lucht in dit begrotingsakkoord gebakken om de boel te redden."

Koen De Leus en Peter Vanden Houte stelden ook duidelijk: "Om een echte sanering te hebben, is een grotere responsabilisering van de regio's nodig."

Na die resem vooraanstaande economen zal ik ook een grondwetspecialist aanhalen. Quinten Jacobs stelde deze week: "Zelfs met deze hervormingen stevenen we in 2029 af op een begrotingstekort van 4,3 % van het bbp. Zonder staatshervorming geraken we er niet."

Gisteren hebt u, vicepremier Van Peteghem, gezegd dat de Belgische begroting zonder een staatshervorming nooit op orde raakt. Collega's, we hebben vandaag een cd&v'er nodig om te zeggen wat geen enkele N-VA'er nog luidop durft te zeggen! Om echt orde op zaken te stellen, is inderdaad een institutionele hervorming nodig.

Vóór de verkiezingen was u daar wel van overtuigd, mijnheer de premier. U bent naar de kiezer getrokken met als grote belofte: confederalisme of niets. Het werd niets. Dat geldt ook voor uw andere verkiezingsbelofte, namelijk dat er geen nieuwe belastingen zouden komen.

Sindsdien maakt u de Vlamingen wijs dat ze inspanningen moeten leveren, dat ze nog extra inspanningen moeten leveren. Onze bevolking hoeft echter helemaal geen slecht nieuws te horen. We betalen al de hoogste belastingen van heel Europa. We zijn met slechts een goede 60 % van de bevolking toch goed voor 70 % van al die hoge belastingen. Daarbovenop zijn we massaal aan het werk. U verwees er gisteren in uw beleidsverklaring naar, mijnheer de eerste minister, dat de werkzaamheidsgraad in dit land onder het Europese gemiddelde ligt. Dat klopt voor Brussel en voor Wallonië, maar niet voor Vlaanderen. In ruil voor die Vlaamse inzet mag Vlaanderen opnieuw de rekening betalen, met honderden miljoenen euro's aan nieuwe transfers van Vlaams geld naar Wallonië. Met een De Wever als premier hebben de Walen daar geen PS voor nodig!

U weet dat de twee vorige Vlaamse regeringen onder druk van het Vlaams Belang beloofden om die

miljarden euro's aan welvaartsoverdrachten permanent te monitoren. Deze week antwoordde Vlaams minister-president Matthias Diependaele op een vraag van mijn goede collega Klaas Sloomans dat ze daarmee stoppen. De beloofde jaarlijkse actualisering van ex-minister-president Jambon gaan de vuilbak in.

Het is niet dat u, minister Jambon, als federaal minister van Financiën nu van plan bent om daar transparantie in te brengen of om die berekening te doen. Ik heb u dat twee weken geleden nog gevraagd in de commissie en u hebt dat carrément geweigerd. Er komt dus geen nieuwe studie, geen jaarlijkse monitoring, geen politieke actie, geen responsabilisering, geen transparantie. De Vlamingen betalen miljarden, maar het mag zelfs niet meer worden gemeten, laat staan afgebouwd. Men wil gewoon geen discussie. Kom dan later ook niet klagen of zagen dat er geen draagvlak is.

Mijnheer de premier, jaren geleden trok de N-VA, met uzelf op kop, naar de scheepslift in Strépy, om daar met dozen vol nepgeld de transfers aan te kaarten. Die dozen vol vals geld zijn intussen vervangen door scheepsladingen met echt geld aan transfers en de lege dozen kunt u alvast gebruiken om uw communautaire belofte in weg te stoppen.

Het erge is dat, in plaats van die Vlaamse welvaartsafroming af te bouwen, deze regering-De Wever extra transfers invoert. Uw begrotingstabel staat bol van verschuivingen en onzekerheden, terwijl de enige zekerheid is dat we veel nieuwe belastingen zullen krijgen, vooral op de kap van de Vlaamse middenklasse. Waar zitten de hoogste lonen, die via de centenindex worden aangepakt? In Vlaanderen. Waar verwarmt men het meest op aardgas? In Vlaanderen. Wie geeft het meest uit aan btw, vliegen, pakjes, festivals? De Vlamingen. Volgens de N-VA moet iedereen pijn lijden. Iedereen zal het voelen, als ik N-VA-voorzitter Valerie Van Peel mag parafraseren, maar dat geldt blijkbaar wel vooral boven de taalgrens.

Neem nu die centenindex. Meer dan de helft van de Vlamingen verdient meer dan 4.000 euro bruto. In Wallonië is dat slechts 40 %. Miljoenen werknemers zitten dus boven die 2.600 euro netto. Vallen die allemaal onder de categorie van sterke schouders? Is dat wat u met sterke schouders bedoelt? De niet-indexatie van de lonen vanaf 4.000 euro betreft niet de sterke schouders. Die regeling treft de Vlaamse middenklasse keihard!

Uw indexsprong treft bijna de helft van de gepensioneerden. Ik dacht dat werken moest lonen. Hebben die gepensioneerden dan niet genoeg gewerkt?

Indexsprongen uit de goocheldoos van Dehaene vormen geen structurele hervorming. Die zijn een lapmiddel om tijdelijk de begroting te ontlasten, ten koste van de koopkracht van de Vlaamse middenklasse en ten koste van de pensioenen. Ze halveren bovendien het netto-effect van de beloofde lastenverlaging in 2029. Ik ben heel erg benieuwd hoe dat in de praktijk zal verlopen, gezien het kluwen. Ik wens de sociaal secretariaten heel veel succes om dat allemaal praktisch geregeld te krijgen.

Dan zijn er nog de hogere accijnzen op aardgas, nadat de Vlaamse regering de lasten op gas al heeft verhoogd. 70 tot 75 % van de Vlamingen verwarmt op gas. Dat zijn ongeveer 2 miljoen gezinnen. In Wallonië is dat nog niet de helft. De Waalse gezinnen zijn goed voor 9 % van die nieuwe inkomsten waarop u rekent. De verhoging van de accijnzen op aardgas is dus een regelrechte platte, anti-Vlaamse belasting. Ook Conner Rousseau verklaarde over die verhoogde accijnzen op gas: "Laat ons eerlijk zijn, dat zal vooral in Vlaanderen zijn. Daarom vonden we dat idee van de MR niet fijn." Dat het een idee van de MR komt, verbaast mij geenszins. Het zal trouwens ook de reden zijn waarom de MR finaal dit akkoord heeft geslikt. De verhoging van de gasfactuur en de centenindex treffen vooral de Vlamingen.

De aardgasfactuur stijgt dus. Daarbovenop komt in 2028 ook nog de Europese koolstofheffing. ETS2 wordt dus een jaar uitgesteld door verzet van een aantal ecorealistische landen. België was daar uiteraard niet bij. België bevindt zich namelijk liever bij de koplopers voor de uitfasering van fossiele brandstoffen, bij *the coalition of the willing*, zoals het op de COP in Brazilië werd verwoord. Klopt het trouwens, mijnheer de premier, dat België daar een verklaring heeft ondertekend waarin het zich engageert om de berichtgeving op radio en televisie te controleren op de juiste klimaatinformatie? Zoter hoeft het alleszins niet te worden!

U hebt gisteren in uw beleidsverklaring – opnieuw met veel applaus – herhaald wat u eigenlijk

10 maanden geleden al zei over de wet op de kernuitstap. U beloofde toen een 'nucleaire renaissance'. Binnen drie dagen wordt echter Doel 2 afgekoppeld, de laatste bestaande capaciteit waarvoor geen verlengingstraject bestaat. Mijn vraag is dus hoever u staat met die beloofde renaissance. In uw eigen regeerakkoord staat immers de belofte dat u op korte termijn een ambitieus programma zult lanceren om de nucleaire industrie in België opnieuw op gang te brengen en om nieuwe kernreactoren te bouwen. Tot op vandaag ligt er echter alleszins nog niets concreets voor.

Mijnheer de eerste minister, niet alleen de centenindex en de accijnzen op aardgas, maar ook al die andere btw-verhogingen treffen vooral de Vlaamse middenklasse. Wat de lidgelden van sport- en fitnessclubs betreft, komt meer dan 70 % van de leden uit Vlaanderen. Weet u hoeveel concertbezoekers er in Vlaanderen zijn? 3.250.000, tegenover 620.000 in Wallonië. Als men de festival- en concertsector in zijn geheel bekijkt, is dat nog een grotere scheeftrekking, want 80 tot 85 % van alle volumes is voor Vlaanderen en Brussel. Uw btw-verdubbeling is geen neutrale maatregel, het is een cultuurbelasting op Vlaanderen.

U verkoopt de verhoging van 15 naar 18 % van de roerende voorheffing voor dividenduitkeringen en voor het uitkeren van de liquidatiereserves als het aanpakken van oneigenlijk gebruik van managementvennootschappen. Zowat alle kleine vennootschappen worden door die regeling getroffen en bovendien zijn er in Vlaanderen veel meer kleine vennootschappen dan in Wallonië! Slechts een kwart van de Belgische kmo's is Waals. Knap onderhandeld van de N-VA. Als dat al een communautaire partij zou zijn, dan is het er een die de belangen van de Franstaligen verdedigt.

Uw vele nieuwe taken roepen ook vragen op en zorgen voor onduidelijkheid. Mijnheer de premier, we kregen al vragen over de verdubbeling van de btw op hotelovernachtingen. Gaat dat volgend jaar al in? Wat dan met de duizenden boekingen die al voor volgend jaar gebeurd zijn aan een bevestigde prijs? De hoteliers kunnen die verhoging niet meer doorrekenen en velen onder hen hebben niet de marge om dat op te vangen. Komt er een overgangsperiode of treedt dat pas in 2027 in werking?

Kmo's hebben veel minder financiële buffers dan de grote spelers. Wat met gasintensieve kmo's, zoals bakkers, bedrijven met serres, wasserijen en voedingsbedrijven? Die zullen allemaal een hogere energiefactuur voorgeschoteld krijgen. Ik ben heel benieuwd naar de kmo-impactanalyse die u hebt laten uitvoeren voor uw begrotingsmaatregelen. De eerste helft van dit jaar zaten we al aan een recordaantal faillissementen, dus ik mag hopen dat u bent nagegaan dat die kmo's niet disproportioneel getroffen worden door uw begrotingsmaatregelen.

De accijnsverhoging op aardgas zal ook een impact hebben op energie-intensieve sectoren, zoals de chemische sector, de voedselsector en de metaalindustrie. Welke analyses hebt u daar uitgevoerd om na te gaan of er geen competitief nadeel komt ten opzichte van de landen met goedkopere gasfacturen? Ik ben ook heel benieuwd naar uw visie achter het goedkoper maken van cola en het duurder maken van fitnessabonnementen. Doen we het op het vlak van gezondheidspreventie dan misschien te goed volgens u?

Uw begroting zit vol met hoge taken en nieuwe belastingen. Enerzijds hebben we de traditionele melkkoeien, de weinig creatieve, zoals benzine, gas, diesel, huisbrandolie en bankentaksen, die dan toch worden doorgerekend aan de eenvoudige spaarder. De regering-De Wever heeft niet eens de PS nodig om een meerwaardebelasting in te voeren. De regering-De Wever heeft evenmin Ecolo-Groen nodig om vliegtaksen en andere groene pestbelastingen in te voeren.

Aangezien uw begroting in de verste verte niet op orde is, zult u volgend jaar opnieuw die oefening moeten maken. De enige zekerheid die de burgers hebben, is dat we een herhaling krijgen van zulke trieste cinema en dat er nieuwe belastingen zullen komen. Bouchez heeft nu gezegd – alweer een nieuwe belofte die u kunt verbreken – dat er geen nieuwe belastingen meer mogen bij komen. Als u nog steeds niet aan de heilige huisjes wilt raken, mijnheer de premier, dan wordt het moeilijk om nog nieuwe belastingen te bedenken in dit land.

Ondertussen wordt alles al belast. Constructief als ik ben, heb ik voor u wat inspiratie opgezocht voor belastingen die elders bestaan of bestaan hebben. Rome kende ooit een belasting op schaduwen. In China heeft er een belasting op kookpotten bestaan. In Engeland was er een belasting op handschoenen, in Rusland een belasting op het dragen van een baard en in Mexico zelfs een belasting op kakkerlakken. U hebt dus nog marge.

Mijnheer de eerste minister, ik heb het de voorbije dagen veel mogen lezen. 'Vandaag de arbeid, morgen de vruchten.' Vandaag de misleiding, morgen de ontgoocheling. U zult vruchten kunnen plukken, maar dat zullen vooral taxusbessen, belladonnabessen en andere bijzonder giftige vruchten zijn. Volgens u moet het beste nog komen en daarmee deelt u de visie van uw voorganger Alexander De Croo, die zelfs een boek met die titel schreef. De Vlaming zal straks meer betalen om zich te verwarmen, meer aan de kassa, meer om op reis te gaan of zich in het binnenland te ontspannen, en krijgt in ruil minder pensioen, minder loon en minder koopkracht. Iedereen zal het voelen. Iedereen, behalve dan de asielzoekers of de derde landen die ontwikkelingssteun zullen krijgen. Overal wordt gesneden, behalve waar het moet. Naast de transfers die u nog zult verhogen, blijft migratie taboe.

De **voorzitter**: Mevrouw Pas, de heer Hedeboom wil tussenbeide komen.

**01.08 Raoul Hedeboom** (PVDA-PTB): Mevrouw Pas, het is niet mijn gewoonte om een oppositiepartij te onderbreken, maar ik wil toch een opmerking maken.

Uw hele betoog komt erop neer dat de Vlamingen vandaag door de regering worden aangevallen en niet de Walen.

Mevrouw Pas, één zaak is duidelijk: zowel in Wallonië, Brussel als Vlaanderen zijn heel veel mensen boos dat de accijnzen op gas, stookolie en diesel zullen worden verhoogd. Men gaat opnieuw raken aan de index van alle arbeiders en bedienden in het hele land. Als er één ding is waarover de heer De Wever blij kan zijn, is het dat hij een duidelijk antisociale, Belgische eerste minister is. Dat moet hier gezegd worden, beste collega's.

De **voorzitter**: Een reactie, mevrouw Pas.

**01.09 Barbara Pas** (VB): Collega Hedeboom, dank u voor de verduidelijking en de opsomming van alle taksen, belastingen en verhogingen waarmee men inderdaad de hele bevolking treft. Ik zeg niet dat men Wallonië niet treft, ik zeg dat Vlaanderen disproportioneel zwaar wordt getroffen. Men voert verhogingen en belastingen in waaraan de Vlamingen disproportioneel veel bijdragen. Die cijfers kunt u niet ontkennen.

Degenen die niet bijdragen, zijn de asielzoekers. Er wordt niet ingegrepen op de migratiefactuur.

De **voorzitter**: Mevrouw Pas, ik neem aan dat uw antwoord aan de heer Hedeboom daarmee afgesloten is. Dan geef ik het woord aan de heer Hedeboom.

**01.10 Raoul Hedeboom** (PVDA-PTB): Mevrouw Pas, u draait rond de pot. Het lijkt mij evident dat alle aanvallen die de heer De Wever doet de hele arbeidersklasse en de werkende klasse van ons land treffen. U wilt hier een verdeel-en-heerspolitiek toepassen, wanneer het duidelijk is dat de aanvallen op de pensioenen, de aanvallen op de accijnzen, de aanvallen op de lonen, de aanvallen op de langdurig zieken, alle aanvallen die vandaag plaatsvinden, in het hele land gebeuren.

Georges-Louis Bouchez kon doen wat hij wou, hij heeft gewoon niets bijgehouden. De heer De Wever is daarin heel coherent: iedereen moet betalen. U probeert opnieuw een verdeel-en-heerspolitiek toe te passen, maar dat werkt niet.

Daarom werkt uw oppositie niet, mevrouw Pas. Jullie staan te zwak. Een duidelijk sociaal verzet steunen, doet het Vlaams Belang niet. U wilt niet dat de sterkste schouders bijdragen. Dat is duidelijk. Het echte sociale verzet komt helemaal niet van het Vlaams Belang. Het zit bij de PVDA, beste collega's.

De **voorzitter**: Mevrouw Pas, u mag uw uiteenzetting voortzetten.

**01.11 Barbara Pas** (VB): Mijnheer Hedeboom, u mag blij zijn dat er straks slechts een pakjestaks komt en geen zever-in-pakjestaks. Daaraan zou u immers veel bijdragen.

Mijnheer de eerste minister, in uw beleidsverklaring was u zeer kort over migratie. Ze bevatte daarover één korte alinea, omgekeerd evenredig met de enorme impact van de migratie. Eerst dacht ik dat u

over migratie zou beginnen toen u in uw beleidsverklaring stelde dat de demografische realiteit tegen ons werkt, maar dat was niet het geval.

Onlangs stelde Mark Elchardus dat immigratie de gemeenschap de laatste 10 jaar 36 miljard euro heeft gekost. U had het over het EU-gemiddelde op het vlak van de werkzaamheidsgraad in dit land. Er is echter nog een ander EU-gemiddelde, waarbij België het nog slechter doet dan elk ander Europees land, namelijk het aan de slag zijn van niet-EU-migranten. Meer dan de helft werkt niet en is evenmin op zoek naar werk.

Als u dan toch strategische vergissingen uit het verleden wilt rechtzetten, begin dan met migratie. Dat is pas een augiasstal die uw Herakles van gisteren dringend zou mogen uitmesten. Op dat vlak blijft uw regering tekortschieten. U herhaalde enkel dezelfde aankondigingen als 10 maanden geleden bij uw aantreden.

Ook dat is onverantwoord uitstelgedrag. Ondertussen lopen de asieluitgaven immers steeds meer op. Ze bedragen alleen al voor asielopvang meer dan 1,1 miljard euro. Dat is een absoluut record. Ondertussen hebt u voor 2025 een aanpassing van de begroting ingediend waarin u nog meer asielbudget vraagt. Het record was nog niet genoeg.

Van een efficiënte, actieve opsporing van illegalen is er helemaal geen sprake. De illegalenproblematiek is onlosmakelijk verbonden met het gebrek aan een terugkeerbeleid. Driekwart van de asielzoekers heeft geen recht op opvang. De terugkeerratio bedraagt gemiddeld 17 %, wat betekent dat 83 % niet terugkeert.

Onder Van Bossuyt is Hotel Belgica weer helemaal open. Zij sluit de Brusselse hotels en verplaatst de opvang voor asielzoekers naar Vlaamse jeugdcentra. Zij opent tegen de wil van de volledige bevolking en zelfs van de lokale N-VA-burgemeester nieuwe opvangplaatsen voor gelukzoekers in Schilde.

U kunt nog zoveel mensen in hotels onderbrengen of nieuwe centra openen, het probleem is niet een tekort aan opvangplaatsen, het probleem is dat er te veel asielzoekers zijn. Daar wordt echter niets aan gedaan.

U hebt gisteren terecht niet meer herhaald dat u het strengste migratiebeleid ooit zult voeren. Geen kat die dat nog gelooft, behalve Maximus misschien. Sociale zekerheid en sociale bescherming, mijnheer de eerste minister, hebben nood aan solidariteit. Die solidariteit heeft nood aan samenhang binnen de gemeenschap die dat allemaal moet betalen. Daarom wordt het systeem volledig ondermijnd door het aantrekken van mensen die niet tot die gemeenschap kunnen of willen behoren. Het is óf migratie óf welvaartsstaat, niet beide. De helft van de Belgische uitgaven voor leeflonen gaat naar niet-Belgen, 86 % naar niet-Vlamingen. Dat is geen solidariteit meer, dat is zelfvernietiging.

In uw beleidsverklaring sprak u over een dreiging van verlies aan welzijn. Iedere Vlaming die in een grootstad passeert, die de zogenaamde jongeren tegen het lijf loopt op het openbaar vervoer of die in zijn wijk een drugsbom ziet ontploffen en kogels rond de oren krijgt, weet maar al te goed dat we al decennia aan welzijn aan het inboeten zijn. Dat is dagelijkse realiteit geworden.

De grenzen blijven ondertussen wagenwijd openstaan. Voor politiediensten en parketten is het dweilen met de kraan open. Het is positief dat de regering beslist om extra te investeren in Justitie. Het zou er nog maar aan ontbreken. Er slapen momenteel 540 gedetineerden op de grond in de Belgische gevangenissen. Meer dan 4.000 gedetineerden staan op de wachtlijst om hun straf te kunnen uitzitten. Als men zo verderdoet, zullen sommige gedetineerden langer moeten wachten om hun straf te kunnen uitzitten dan de duurtijd van hun eigenlijke straf. In sommige gevangenissen neemt het personeel massaal ontslag, in andere vindt men geen personeel.

Er zitten meer dan 1.000 geïnterneerden in de Belgische gevangenissen. De opening van nieuwe forensische psychiatrische centra is pas voorzien voor 2028. Men slaagt er niet in de meer dan 40 % vreemdelingen die in de gevangenissen zitten hun celstraf te laten uitzitten in het land van herkomst.

Justitie, mijnheer de eerste minister, is een gigantische puinhoop. Het is al lang niet meer vijf voor twaalf, het is kwart over twaalf. Niets doen stond gelijk met schuldig verzuim.

Zullen we kijken waaraan het extra geld besteed zal worden? Andermans geld uitgeven is niet moeilijk, zeker met socialisten in uw regering. Het uitgeven aan zaken waar de nood het hoogst is, is een andere zaak. We zijn alvast heel benieuwd.

Mijnheer de eerste minister, u zei gisteren dat we niet op de Olympus zitten. Daarin geef ik u overschot van gelijk. We zitten inderdaad absoluut niet op een berg. Met uw begroting zitten we in een put. Tot nog toe was de diepste plek op aarde de Marianentrog in de Stille Oceaan. Die is meer dan 11 kilometer diep, maar vandaag is die toch wel ingehaald door de put van de Belgische begroting. U zet die alvast niet op orde. U weet dat daarvoor institutionele hervormingen nodig zijn, maar u hervormt liever de belastingfactuur dan de Staat.

Ik zal afsluiten met een citaat.

"Het gaat om een structureel probleem. U hebt een lang regeerakkoord, maar dat structurele probleem blijft u miskennen. Dat structurele probleem is een detail in uw regeerakkoord, een detail dat nog alle richtingen kan uitgaan. Er wordt veel vernis aangebracht om de tegenstellingen te verbloemen, mijnheer de eerste minister. Collega's, erken dat dit Belgische model is uitgeleefd. Probeer dit niet opnieuw op te warmen. Een lijk opwarmen zorgt voor geurhinder. Het toppunt is dat eigenlijk iedereen het erover eens is dat het status quo niet werkt en dat het ook een belediging is aan het publiek dat we dat probleem niet aanpakken. Ik vrees dat u opnieuw zult uitkomen bij kurieren am Symptom: een beetje naar boven, een beetje naar beneden, maar fundamenteel zult u het probleem waarmee wij kampen niet aanpakken. Dus zal de volgende regering opnieuw moeilijk gevormd kunnen worden, als het al mogelijk is om er nog een te vormen. Want aan dat fundamentele probleem gaat u voorbij. Dat betekent dat uw bewering dat u hier staat voor de moderniteit, faliekant faalt. U kiest eigenlijk voor het voortzetten van een inefficiënt, uitgeleefd bestuursmodel. Ja, ik weet dat de omstandigheden er niet naar zijn om morgen de Grondwet te wijzigen, alle begrip daarvoor. Maar eigenlijk wilt u niet eens fundamenteel de discussie aangaan, door de indruk te wekken dat met een beetje gepruts in de marge de zaken misschien nog eens vijf jaar kunnen blijven draaien. Ooit wist u dat het confederalisme voor de broodnodige sanering kon zorgen. Vandaag laat u zich inpakken door een dogmatisch neobelgicisme dat niet alleen de Vlamingen, maar alle inwoners van ons land gijzelt in een toestand van bestuurlijke verknoping. U sluit de ogen voor dat fundamentele probleem, dat ingebakken zit in de structuur van dit land. U weigert daar iets aan te doen, terwijl u dat nochtans pas echt een plaats in de geschiedenis zou kunnen geven. In die zin is uw project een gemiste kans, een gemiste kans waarvoor de werkende, sparende en investerende Vlaming een bijzondere prijs gepresenteerd zal krijgen."

Door de lengte van het citaat kunt u misschien raden van wie het afkomstig is. Ik denk dat de Kamervoorzitter het ondertussen wel herkende. Collega De Roover, u vervult inmiddels wel een andere functie. De geciteerde woorden, uitgesproken door u vijf jaar geleden bij de bespreking van de beleidsverklaring van Vivaldi, zijn helaas vandaag ook perfect toepasbaar.

Mijnheer de eerste minister, "*show me the money*", zei u ooit. U kunt dat vandaag zelf ook niet. U kunt budgettair geen orde op zaken stellen, omdat België onhoudbaar is geworden, zeker op financieel vlak. Steile cols geraakt men niet over door te surplacen.

In 2022, toen u het over de begroting had, zei u letterlijk: "Deze Titanic krijgt men op federaal niveau niet meer gerepareerd. Daarom moet het huidige federale België worden hervormd tot een confederale staat." Mijnheer de eerste minister, er is inderdaad geen tijd om te rommelen in de marge. Responsabilisering is noodzakelijk voor de Vlaamse toekomst.

Wat zult u in de volgende begrotingsronde doen? Zult u de pensioenen nog verlagen, de belastingen nog verhogen? Deze belastingronde, op de kap van de Vlaamse middenklasse, is nog maar een begin. U had overschot van gelijk toen u zei dat de hardwerkende Vlaming in dit land de meest gepluimde kip ter wereld is. De Vlaming doet immers al decennialang zijn deel, maar dankzij deze regering krijgt hij er nog een pak belastingen bij.

"De beste kuur is zelfbestuur." Ik heb het u op verkiezingsavond zeer duidelijk horen zeggen. U had gelijk, u had al die jaren gelijk in de analyse. Vandaag probeert u het tegenovergestelde te bewijzen. Het wordt dringend tijd om die kuur toe te passen, mijnheer de eerste minister. Met dit regeerakkoord maakt u daar in de verste verte zelfs nog geen aanzet toe.

Wij hebben de regering het vertrouwen niet gegeven. De zaken die u toen beloofd hebt, zijn nu al achterhaald. Het zijn nu al verbroken beloftes. Wij laten ons niet misleiden, wij laten ons niet ontgoochelen. Wij kunnen deze regering het vertrouwen niet geven.

De **voorzitter**: Bedankt, mevrouw Pas. De heer Tas wil u nog een vraag stellen.

**01.12 Niels Tas** (Vooruit): Mevrouw Pas, bedankt voor uw naar mijn mening slaapverwekkende uiteenzetting, met af en toe een obligaat applausje van uw eigen fractie en daartussen een sausje van extreemrechtse symbolen.

Waarover ik u in heel uw betoog geen woord heb horen zeggen – ik begrijp dat ook, want we hebben in de voorbije jaren gezien dat het Vlaams Belang steevast de beschermer was van de grote, rijke criminelen –, is fraude.

Fraudeurs zijn de rotte appels in onze samenleving. Ze stelen geld van mensen die elke dag gaan werken en die de helft van hun loon afgeven aan de belastingen. Daarom zullen wij met deze regering de strijd tegen fiscale fraude keihard voeren, door de aanwerving van honderden inspecteurs extra, door de oprichting van een nationaal fiscaal parket en door datamining op het CAP.

Mevrouw Pas, mijn vraag aan u is eigenlijk heel eenvoudig. Wat is het standpunt van het Vlaams Belang over de strijd van deze regering tegen fiscale fraude?

**01.13 Barbara Pas** (VB): Collega Tas, inzake klapvee moet u, als lid van de meerderheid, eerst in eigen boezem kijken, want jullie zijn daar zeer goed in.

Wij zijn voor een harde aanpak van fraude. Wij zijn niet voor Chat Control-gewijs op alles en iedereen schieten. Een hele sector verdacht maken, daar doen wij niet aan mee. Een harde aanpak van alle soorten fraude steunen we al jarenlang. Dat zou u moeten weten.

Weet u wat het grote verschil is, collega Tas? Als wij van het Vlaams Belang nog maar een spoor van fraude ontdekken, wordt de betrokkene binnen het kwartier buitengegooid. Bij Vooruit worden veroordeelde fraudeurs gemeenteraadsvoorzitter in Hasselt.

Ik ben mijn betoog begonnen met te verwijzen naar fraudeurs en naar smeergeld verbrandende ministers. Ik meen dat u geen recht van spreken hebt.

**01.14 Niels Tas** (Vooruit): Mevrouw Pas, ik dank u voor wat mij betreft uw nietszeggende antwoord, met opnieuw uitsluitend enkele symbolen. Wij zullen de komende weken en maanden zien op welke manier het Vlaams Belang onze strijd, de strijd van de federale regering tegen fraudeurs, echt zal steunen, want dat is de strijd die wij met de regering voeren. Als we de slechtste begroting van ons land weer op orde willen brengen, zal iedereen een bijdrage moeten leveren, ook de rijke fraudeurs. Ik reken op de steun van het Vlaams Belang in de toekomst.

**01.15 Axel Ronse** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, vooreerst vraag ik de medewerkers van de diensten vriendelijk om, wanneer mijn glas water leeg is, zeker geen nieuw glas te brengen.

Collega's, nadat ik enkele maanden geleden voor een klasje van jongens en meisjes van 16 en 17 jaar, vol dromen, was gaan spreken, had ik op de terugweg naar huis een ongelooflijk slecht gevoel. Ik had dat klasje namelijk toegesproken over de staat van het land en begon daarbij te vertellen over de fameuze vier medailles die wij gekregen hebben.

De eerste medaille is er een omdat we het gulzigste land ter wereld zijn. We vreten het meeste weg van de waarde die mensen creëren. De tweede medaille is er voor het grootste gat in de hand. Ik keek die gastjes aan en moest hun waarschuwen dat we, als we niets doen, met een schuld van 43 miljard eindigen en hun belastingen dan bijna volledig naar interesten op die schuld gaan. Dat klasje kromp ineen en keek mij heel verwonderd aan. Toen ik vervolgens vaststelde dat in dit land de uitkeringen van mensen die niet werken het snelst zijn gestegen, keken ze mij opnieuw stomverbaasd aan, met een blik van wat was ik toch aan het zeggen. En dan moest ik hen nog waarschuwen voor het grote probleem met onze concurrentiepositie. Wij concurreren namelijk met bedrijven in landen als de Verenigde Staten, China, Duitsland, Frankrijk en Nederland, terwijl onze loonkosten – niet wat de

mensen verdienen – hier hoger liggen, waardoor we jobs dreigen te verliezen.

In mijn auto dacht ik dat ik hun hoop de bodem had ingeslagen. Zij zijn zo klaar, zo enthousiast, zo warm om in het leven te springen, om voor verpleger of leerkracht te studeren, om te ondernemen, en wat heb ik hun verteld? Ik heb hun wel de waarheid verteld. Vandaag heb ik echter veel zin om, gelet op het voorgestelde begrotingsakkoord en de generatie politici hier, de betrokken leerkracht te bellen en te vragen of ik naar die klas terug mag komen, omdat ik positief nieuws voor die leerlingen heb.

Eindelijk staat er een generatie politici recht die een *turning point* bewerkstelligt, die ervoor zorgt dat die leerlingen kunnen opgroeien in een land waar het goed is, waar men goed opgevangen wordt als men ziek is, waar men netto iets overhoudt als men werkt, waar men, als men gaat werken en 's avonds thuiskomt, niet op televisie ziet dat men jarenlang heeft gewerkt voor iemand die zijn enkel heeft gebroken, zagezegd omdat hij is uitgegleden over een hondenstront, en nu tot aan zijn pensioen thuis kan zitten.

In naam van alle honden wil ik dat hier rechtzetten. Die persoon is niet uitgegleden over een hondenstront, maar wel over een pervers PS-systeem, een systeem dat ervoor zorgt dat mensen heel hun leven afhankelijk worden van een overheid, van uitkeringen. Nu we de werkloosheidsuitkering in de tijd beperken, worden bijvoorbeeld de mensen in Charleroi wiens werkloosheidsuitkering stopt, nu al opgebeld met de volgende boodschap:

"Nous sommes là pour vous! Allez au centre médical! Vous pouvez être malade de longue durée!"

Vandaag staat er een generatie politici op die zegt dat ze alle gaten in onze sociale zekerheid zal dichten, een generatie die de werkloosheidsuitkering in de tijd heeft beperkt, zoals dat elders in de wereld het geval is, een generatie die ervoor zal zorgen dat wie tot aan zijn pensioen ziek wordt verklaard, opnieuw wordt gecontroleerd. Ongetwijfeld zijn veel mensen terecht ziek. Er zijn er echter ook die dat niet zijn. Dat heeft een steekproef van het RIZIV uitgewezen. We zullen thematisch controleren. We zullen mensen niet langer tot in het oneindige ziek verklaren, maar jaarlijks opnieuw controleren.

We voeren een aanzienlijke verlaging van de lasten op arbeid door, met maar liefst – hou u vast – 4 miljard euro. Die generatie neemt maatregelen in verband met de werkbonus, de bijzondere bijdrage in de sociale zekerheid, de belastingvrije som. Wie gaat werken, gaat erop vooruit. Werknemers zullen niet alleen netto meer verdienen, maar ze zullen ook weten dat het systeem waaraan ze bijdragen rechtvaardig is en dat het profitaat eruit wordt gehaald. Onze arbeidsmarkt wordt flexibeler. Wie overuren wil presteren, zal dat fiscaal vriendelijker kunnen doen. Mensen vragen daar al zo lang om. Flexi-jobs worden uitgebreid naar alle sectoren. Men zal tot 18.000 euro kunnen verdienen. Ondernemers juichen het toe, want ze hebben eindelijk – eindelijk – weer goesting om te ondernemen.

Ja, er staan ons nog zware tijden te wachten, er komen moeilijke maatregelen op ons af, maar er staat een generatie politici op die de problemen benoemt, ze aanpakt en vooruitkijkt. Wij zien een eerste minister die geen genoegen neemt met een begroting voor 2026, maar die een tabel tot 2029 voorlegt, zonder lucht en zelfs zonder terugverdieneffecten. Wij zien een eerste minister die erkent dat het eindresultaat nog niet perfect is, verre van zelfs, maar die minstens de weg toont, een weg die ervoor zal zorgen dat die generatie jongeren – dat klasje waarvoor ik sprak – haar belastinggeld niet ziet verdwijnen naar interesten, maar naar mensen die echt ziek zijn, naar degelijke infrastructuur, naar woonzorgcentra voor wanneer we ouder worden.

Er staat hier een generatie politici die ook wakker ligt van het feit dat er bedrijven dreigen weg te trekken. Kijk naar de farmabedrijven, een sector die zo belangrijk is en waarvan we altijd hebben gedacht dat hij onaantastbaar was. Wat gebeurt er nu? Trump heeft ontdekt dat geneesmiddelen in Amerika duurder verkocht worden dan hier en hij probeert de farmabedrijven naar Amerika te lokken. Bedrijfsleiders bij onze farmabedrijven proberen met man en macht investeringen hier te houden en halen opgelucht adem dat de regering-De Wever hun eindelijk perspectief geeft en dat zij met de voorliggende begroting een argument in handen hebben om aan hun *headquarters* duidelijk te maken dat ze hier moeten blijven en hier welvaart zullen creëren.

Hetzelfde geldt voor energie-intensieve bedrijven. De bedrijfsleiders ervan zien eindelijk een regering die begrepen heeft dat energie geld kost en dat we onze energiekosten moeten kunnen milderen, een

regering die daar ook fiscaal zuurstof voor geeft. Het VBO en Voka juichen het toe dat er eindelijk wordt gekozen, niet alleen voor de bedrijven, maar ook voor de vele medewerkers die we dreigen te verliezen in geval van hervestiging. Eindelijk, eindelijk, eindelijk, er is opnieuw hoop in dit land!

En ja, men zou voor de makkelijke weg kunnen kiezen, voor *la façon Bruxelles*, waarbij men zelf geen moeilijke maatregelen doorvoert. Enkele jaren geleden nog werd hier voor 6 miljard euro aan nieuwe belastingen ingevoerd. Wat hebben we gezien? De schulden zijn opnieuw gestegen. Er zijn nu nog meer interestlasten.

Collega's, weet u wat er gebeurd zou zijn als de regering-De Wever er niet was? We zouden in Brusselse toestanden terechtgekomen zijn. ING en Belfius verlenen geen kredieten meer, *fini*. In Wallonië – de collega's van de PS en de PTB zwijgen daar liever over, dus houd het stil – krijgen sommige steden geen kredieten meer voor lopende uitgaven. Dat betekent dat men geen wegen meer kan aanleggen, dat men geen mensen meer kan aanwerven en dat woonzorgcentra niet meer degelijk kunnen worden gerenoveerd.

Collega's, er is hier een eerste minister die ervoor gezorgd heeft dat het woord begroting in alle landsdelen wordt begrepen en gerespecteerd, dat er een budget op tafel ligt die naam waardig, dat er perspectief is.

Ik zal, wanneer dit wordt goedgekeurd, opnieuw naar dat klasje gaan en uitleggen wat we hier hebben goedgekeurd. Ik zal het ook over de moeilijke maatregelen hebben. Ik kan dat klasje tenminste vertellen dat er dankzij deze meerderheid, dankzij deze generatie politici – de N-VA, de MR, cd&v, Vooruit en Les Engagés – opnieuw hoop en perspectief is, dat de PS-geest uit dit land is verdreven, dat we het op Vlaamse wijze doen: werken belonen en op onze begroting letten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mijnheer Ronse, er zijn een paar mensen die hun hand opsteken. Mevrouw Pas?

**01.16 Barbara Pas (VB)**: Collega Ronse, u hebt enkele dagen voor het akkoord een bericht op X geplaatst: "Wij gaan ervoor. Minder overheidsbeslag. Meer belastingen schrappen dan erbij komen."

Het is duidelijk dat er veel belastingen bij komen. Mijn minuut spreektijd is te kort om die allemaal op te sommen. Er zouden er meer geschrapt moeten zijn dan er zijn bij gekomen. Welke zijn dat dan? Welke belastingen zijn geschrapt? U hebt het over de lastenverlaging. Het netto-effect daarvan wordt al gehalveerd door uw verkapte indexsprong. Een deel ervan wordt tot 2030 uitgesteld. Het is nog niet eens zeker dat die maatregel er komt.

Mijn vraag is dus zeer concreet. Welke belastingen hebt u geschrapt?

**01.17 Axel Ronse (N-VA)**: Mevrouw Pas, ik heb u hier eigenlijk nog nooit een positief of hoopvol woord horen zeggen. Ik zal evenwel een poging doen om u op te beuren.

We schrappen – hou u vast – 4 miljard euro aan belastingen op arbeid. Dat is meer dan wat er in het programma van het Vlaams Belang staat voor de belastingverlaging op arbeid. Dat is waar de Vlamingen al zo lang om vragen.

Mevrouw Pas, de begroting voorziet een investeringsaftrek, een verlaging van de loonkosten, een plafond op de patronale bijdragen en 1 miljard euro RSZ-werkgeverskorting. Mevrouw Pas, we zullen straks eens de tijd nemen om alle tabellen door te nemen. U zult hier dan weer binnenkomen met een enorme glimlach, zoals ik die nog nooit bij u heb gezien.

**01.18 Barbara Pas (VB)**: Het feit dat u de cinematickets duurder maakt, belet u niet om nog cinema te verkopen, collega Ronse. Als u terugkeert naar uw klasje, zeg er dan maar bij dat ze meer zullen betalen voor hun frietjes, voor hun afhaalmaaltijden, voor hun cinematickets, voor hun festivals en voor hun concerten. U verwijst naar een lastenverlaging die in 2029 of 2030 misschien nog gedeeltelijk zal worden doorgevoerd, maar al deze belastingen worden nu al ingevoerd. Uw begroting voor 2026 wordt volledig door nieuwe belastingen gefinancierd. Deze regering is een belastingregering in plaats van een hervormingsregering. Dat kunt u niet ontkennen, ondanks alle cinema die u daarbij opvoert.

**01.19 Pierre-Yves Dermagne (PS)**: Monsieur Ronse, vous avez évoqué la rigueur du travail

budgetaire mené par votre majorité et par votre gouvernement. Vous savez que vous êtes le seul à penser cela. La Cour des comptes, le Bureau fédéral du Plan, la Banque nationale ont, dès la mise en place de ce gouvernement, critiqué vertement la trajectoire budgétaire et le réalisme budgétaire de ce gouvernement, avec notamment 8 milliards d'effets retour prévus initialement dans la trajectoire pluriannuelle de votre gouvernement.

La Cour des comptes a même dit en commission, lorsqu'elle a été auditionnée, qu'à son estime, ce montant de 8 milliards aurait dû être ramené à zéro euro, tant il est incertain que ces rendements puissent un jour être atteints. On voit que le report des échéances de ce gouvernement fait qu'il est de plus en plus incertain qu'ils puissent être atteints.

Monsieur Ronse, où sont passés ces 8 milliards d'effets retour? Sont-ils toujours dans l'épure budgétaire? Sinon, par quoi ont-ils été remplacés?

**01.20 Axel Ronse (N-VA):** Mijnheer Dermagne, ik heb uw begrotingsvoorstel gezien. Dat zou leiden tot een enorme stijging van de loonkosten. U zou ook alle kortingen op de loonkosten naar beneden halen.

In onze oefening worden bijna 5 miljard euro aan terugverdieneffecten realistisch ingeschat, maar nog niet ingeschreven. Ik denk dat er nog geen enkele regering naar het Parlement is gekomen met de mededeling dat zij een oefening heeft gemaakt om de competitiviteit te versterken en de bereidheid om te werken verder te stimuleren door mensen netto meer te laten verdienen, maar vervolgens beslist om de terugverdieneffecten zelfs niet in te schrijven. Ik zou willen dat het bij u in Brussel ook zo zou zijn, evenals in veel Waalse steden en gemeenten.

**01.21 Pierre-Yves Dermagne (PS):** Vous confirmez donc bien, monsieur Ronse, que les huit milliards d'effets retour inscrits initialement dans la trajectoire budgétaire du gouvernement ne tenaient pas la route, comme tous les observateurs l'ont critiqué.

Vous vous engagez en fait dans une politique de l'offre, celle menée notamment par le président Macron en France dont on voit aujourd'hui tous les effets. Donner aux riches, faire des cadeaux aux entreprises qui n'en ont pas besoin en espérant un hypothétique ruissellement sur la classe moyenne.

On voit aujourd'hui que cela ne ruisselle pas sur la classe moyenne. Ce qui ruisselle sur la classe moyenne, ce qui pleut sur la classe moyenne, ce sont des taxes, des taxes et des taxes, monsieur Ronse!

**01.22 Kjell Vander Elst (Open Vld):** Collega Ronse, u spreekt veel over de hervorming van de arbeidsmarkt en flexibeler werken, maar ik verslikte mij vanochtend toen ik de krant las. Er is immers wel degelijk een bom ingeslagen bij heel veel ondernemingen en werkgevers, maar vooral bij de hardwerkende Vlaming en Belg. Uw regering zal immers het initiatief nemen om de verplichte arbeidstijd opnieuw in te voeren.

Het gaat dan over de prikklok, mijnheer Ronse, een relikwie uit het verleden, een prehistorisch systeem, pure kafka, dat in het verleden door toenmalig staatssecretaris Van Quickenborne werd afgeschaft, net omdat het pure kafka was. Dat systeem zal nu terug worden ingevoerd. Het is een systeem uit het verleden waaraan mijn generatie, veel generatiegenoten met mij, totaal geen nood meer heeft. We moeten evolueren naar een flexibelere arbeidsmarkt. Het is klein bier tegenover de FLA.

Collega Ronse, gaat u de prikklok opnieuw invoeren, ja of neen?

**01.23 Axel Ronse (N-VA):** Mijnheer Vander Elst, ga eens praten met UNIZO, het VBO en Voka over de flexibilisering van onze arbeidsmarkt en de modernisering van ons arbeidsrecht. Zij zeggen unisono dat er nog nooit zoveel op tafel heeft gelegen en dat het nog nooit zo gemakkelijk en aangenaam zal zijn geweest om mensen tewerk te stellen. We gaan naar een annualisering van de werkweek en overuren worden fiscaal vriendelijk.

Inzake de prikklok denk ik dat u uw krant nog eens moet herlezen. Dat kan immers volledig zelfstandig en autonoom worden geregeld. Zet dus een nieuwe koffie en drink die rustig op, zodat u zich niet verslikt. Wat u zegt over de prikklok, is een ballonnetje dat ik hier meteen kan doorprikken. Bedrijven

zullen dat helemaal zelf kunnen regelen en het hoeft helemaal niet, mijnheer Vander Elst. Dat is dus al één zorg minder.

**01.24 Kjell Vander Elst** (Open Vld): Collega Ronse, wat u zegt, klopt niet. U moet ook eens de teksten van Voka opnieuw lezen. Voka heeft vandaag nog verklaard dat dit systeem absoluut pure kafka is en dat er voldoende wettelijke waarborgen bestaan voor dat systeem. Ik raad u dus aan om die website nog eens terug te raadplegen. Zelfs de Nationale Arbeidsraad heeft in 2022 in een advies gesteld dat er voldoende wettelijke waarborgen zijn.

U doet hier opnieuw aan *gold-plating*. U gaat verder dan Europa. Na Money Control en Chat Control komt er nu Job Control, collega Ronse. Alles samen genomen is dat opnieuw een trofee voor de socialisten. Dat u daarin meegaat, begrijp ik echt niet.

**01.25 Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mijnheer Ronse, het is natuurlijk heel gemakkelijk om hier heel fors op de kap van werklozen en langdurig zieken te zitten, maar de oefening die jullie gemaakt hebben, is totaal onevenwichtig. De gewone man en vrouw in de straat krijgen de rekening gepresenteerd.

Een voorbeeld. Het misbruik van de auteursrechten en het misbruik van de managementvennootschappen pakken jullie eigenlijk niet aan. Integendeel, jullie breiden het systeem nog verder uit. Wat doen jullie wel? Een pakje friet duurder maken, de fitnessabonnementen duurder maken. Die mensen moeten wel betalen.

Wel, mijnheer Ronse, ik weet niet of u vaak een frietje gaat eten in Kortrijk, maar als u dat doet dit weekend, hoe gaat u dan in het frietkot uitleggen dat een pakje friet duurder zal worden maar dat mensen die misbruik maken van managementvennootschappen of auteursrechten eigenlijk onaangeroerd blijven? Hoe gaat u dat uitleggen?

**01.26 Axel Ronse** (N-VA): Mijnheer Van Hecke, eerst en vooral, ik heb hier op geen enkele werkloze gekapt, noch op een zieke, maar wel op politici als u, die de uitkeringen jarenlang verhoogd hebben en die verhinderen dat we het profitaat kunnen aanpakken. Daarop heb ik gekapt.

Als ik vanavond een frietje ga eten in Kortrijk, weet u wat ik dan zal zeggen tegen de mensen die naast me zitten en die iets meer btw betalen voor hun frietjes? Die mensen zullen zeggen: "Mijnheer Ronse, ik heb veel liever dat u 4 miljard minder belastingen heft op arbeid en dat we op het einde netto een pak meer verdienen dan de in totaal 1,3 miljard die u bij de btw en de accijnzen haalt." Mijnheer Van Hecke, 4 miljard is nog altijd een pak meer dan 1,3 miljard.

**01.27 Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mijnheer Ronse, ik wil mij eigenlijk richten tot de premier.

Mijnheer de premier, ik weet niet hoelang het geleden is dat u nog eens in een frietkot bent geweest om een frietje te steken, maar ik vermoed dat dat al heel lang geleden is. Dat is gemakkelijk, want u hoeft daar niets uit te leggen aan de mensen nu u er niet meer komt. Nochtans is dat wel iets waarmee de mensen bezig zijn. Het valt ook niet uit te leggen.

Wat doen jullie nu? Het gaat ook over de indexsprong. Veel werknemers verdienen 4.000 euro bruto, namelijk 40 % van hen. Meer dan de helft van de gepensioneerden heeft een pensioen van meer dan 2.000 euro. Zij worden getroffen. Alle diegenen die misbruik maken van de systemen via managementvennootschappen en via de auteursrechten, laat u echter ongemoeid. Dat is het onevenwicht. Dat zijn uw keuzes, het zijn niet onze keuzes.

**01.28 Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Mijnheer Ronse, u beweert altijd dat u voorstander van minder belastingen bent. U gaat terugkeren naar uw klas van 16- en 17-jarigen – ondertussen hebben zij een brief van Theo Francken gekregen om naar het leger te gaan. Zij zullen echter ook hun hobby's, hun festivals, hun frietjes et cetera duurder moeten betalen.

Ik ben daar dus toch wel verbaasd over. Volgens de cijfers voorziet de N-VA immers 1,3 miljard euro aan directe belastingen in dit budget.

Nochtans hebben de mensen het vandaag al moeilijk. Een gemiddeld gezin betaalt vandaag al 280 euro

belastingen per jaar op hun gasfactuur. Daar komen door u nog heel wat euro's bovenop. Mijn vraag aan u is dus hoe dit is berekend en hoeveel die 365 miljoen euro aan accijnzen die u extra wilt innen op de gasfactuur een gemiddeld gezin zal kosten.

**01.29 Axel Ronse (N-VA):** Ten eerste, u bent alleszins de eerste communist die hier bij mij komt klagen over belastingen.

Ten tweede, mevrouw Merckx, ik heb een tegenvraag voor u. Stel dat u op uw festival een kameraad tegenkomt, een arbeider dus. U kunt die arbeider twee keuzes geven: ofwel voorzien we geen 1,3 miljard euro extra via accijnzen en btw, ofwel verlagen we de belastingen op arbeid met 4 miljard euro, waardoor werknemers meer nettoloon krijgen. Ik meen dat uw kameraad altijd voor dat tweede zal kiezen en netto meer wil verdienen.

Ik begrijp echter dat u dat niet prettig vindt. Ik leg even uit wat wij nu doen. Die btw en accijnzen worden ook betaald door mensen die niet werken en die een uitkering ontvangen. Wat wij met onze shift doen, is vooral mensen die werken belonen en hen stimuleren en prikkelen. U kiest eerder voor de inactieven. Ik begrijp dus dat u boos bent.

**01.30 Sofie Merckx (PVDA-PTB):** Mijnheer Ronse, dat is duidelijk geen antwoord op mijn vraag.

U zou voor de hardwerkende Vlaming opkomen. De mensen zouden tegen 2030 1.000 euro netto extra per jaar krijgen. Eerst was het 500 euro, ondertussen is het al 1.000 euro. Dat is dus 83 euro per maand. Maar wat doet u ondertussen met die hardwerkende Vlaming? U verhoogt allerlei belastingen, waardoor de koopkracht afneemt. De mensen met een brutoloon vanaf 4.000 euro zullen hun nettoloon en hun koopkracht zien afnemen. Het zou allemaal anders zijn, maar uiteindelijk komt het toch neer op de recepten die al 40 jaar lang worden toegepast. Het zijn de gewone mensen die moeten betalen.

**01.31 François De Smet (DéFI):** Collègue Ronse, quand vous vous trouviez devant cette classe, vous avez parlé des médailles de la Belgique que nous remportons. Nous sommes malheureusement très fort en ce qui concerne l'impôt des personnes physiques. L'Arizona avait présenté une mesure intéressante, puisque vous vous attaquiez à ce problème en relevant la quotité exemptée d'impôt. Toutefois, dans votre dernier budget, vous l'amputez d'un milliard d'euros. En définitive, cette réforme ne sera pas entreprise en 2029, mais emportera tous ses effets en 2030.

Voici ce qu'a dit textuellement Bart De Wever hier ou avant-hier: "D'ici 2030, ceux qui travaillent pourront compter en moyenne sur environ 1 000 euros nets supplémentaires par mois". Puisque nous sommes ici pour nous parler en toute franchise, sommes-nous d'accord pour constater que cette phrase est inexacte? D'après les calculs de la presse, la hausse de la quotité exemptée devait, à l'origine, se traduire par un gain de 91 euros par mois. Or, si l'on tient compte de votre report budgétaire d'un milliard annoncé, le gain net par contribuable devrait tomber à 65,20 euros. Est-il alors exact que cette phrase ne l'est pas?

**01.32 Axel Ronse (N-VA):** Uw assumptie is niet correct. U vergeet immers te vermelden dat we de bijzondere bijdrage op de sociale zekerheid een jaar vooruit schuiven en dat we de werkbonus vanaf volgend jaar al laten ingaan. Dat houdt in dat de minimumlonen netto gelijk zullen zijn aan de brutobedragen. Voor alleenstaanden – en dat zal vooral het gevolg zijn van de bijzondere bijdrage op de sociale zekerheid – zal dat een aanzienlijk effect hebben. De berekeningen en alles wat daaromtrent door de eerste minister is gecommuniceerd, zijn dus correct. Bovendien wordt de werkbonus, die naar 2030 wordt geschoven, bij wet verankerd. Die zal dus in 2030 worden uitgevoerd, wat de verkiezingsuitslag ook zal zijn.

En ja, mijnheer De Smet, in tegenstelling tot de heer *Claire-Faillite* in Brussel letten wij wel op de rekeningen. Daarom hebben wij dat miljard inderdaad moeten vooruitschuiven.

**01.33 François De Smet (DéFI):** Collègue Ronse, vous maîtrisez un bon jeu de mots en français, mais vous me le servez à chaque fois. Même si je vous demandais votre couleur préférée, vous me répondriez encore en me parlant de Bruxelles.

Sur le fond, vous avez apporté des précisions intéressantes et je vous en remercie. Néanmoins, j'ai l'impression, en analysant les tableaux budgétaires, que vous prenez quand même beaucoup d'avance.

On n'est pas sûr qu'il y aura encore un gouvernement Arizona en 2030 – tout indique le contraire – et vous ne pouvez garantir que 65 euros par mois en 2029 si tout va bien. Voilà ce que disent les tableaux budgétaires.

**01.34 Ellen Samyn (VB):** Mijnheer Ronse, ik heb twee vragen voor u. Werken moet lonen. Dat is toch het paradepaardje van de N-VA. In uw historisch begrotingsakkoord zien we echter het tegenovergestelde. Eerst werken de Vlamingen heel hun leven keihard, door weer en wind, om hun pensioen te verdienen, maar nu beperkt uw regering de indexerings van pensioenen van een schamele 2.000 euro tot een minimum. Vindt u nu echt dat de sterke schouders het meeste dragen?

Ten tweede, ik leg u graag een casus voor. Er zijn twee gepensioneerden, Marc en Eva. Marc krijgt bruto 2.100 euro pensioen. Eva krijgt 1.800 euro pensioen, maar ze doet een flexi-job van 300 euro per maand. Worden zowel Marc als Eva geïndexeerd, of enkel Marc?

**01.35 Axel Ronse (N-VA):** Gepensioneerden zullen niet alleen overal kunnen flexi-jobs, maar ze zullen ook kunnen bijwerken, met een 30 % bevrijdende heffing. Dat wil zeggen dat ze niet in een hogere belastingschijf zullen terechtkomen. Enkel op wat ze bijverdienen zullen ze een heffing van 30 % betalen. Alle pensioenen worden trouwens geïndexeerd, maar enkel de pensioenen van meer dan 2.000 euro bruto worden afgetopt, en dat slechts twee keer. Ook de flexi-jobregeling is heel voordelig voor gepensioneerden, dus ik zie eigenlijk niet in wat het probleem is met uw casus.

**01.36 Ellen Samyn (VB):** Het probleem is dat u niet weet of zij allebei geïndexeerd zullen worden.

Het begrotingsakkoord weegt sowieso heel zwaar op de zwakke schouders, op de schouders van de gepensioneerden. U had het daarnet over hoop, maar u ontnemt de hoop van heel veel gepensioneerden die hun leven lang hebben gewerkt. Zij hebben gewerkt voor een uitje naar de cinema, waarvoor ze nu meer zullen moeten betalen, en ze zullen meer moeten betalen voor hun gasfactuur.

Mijnheer Ronse, u neemt steeds de woorden historisch en ongezien in de mond als het gaat over de hervormingen van Arizona. Er is inderdaad iets historisch en ongezien, namelijk de diefstal bij de bevolking.

**01.37 Kim De Witte (PVDA-PTB):** Collega Ronse, u hebt gezegd dat werken beloond zal worden. De gepensioneerden zullen echter geen index meer krijgen op het gedeelte van het pensioen boven de 2.000 euro bruto, wat neerkomt op 1.795 euro netto. Er komt een dubbele indexsprong voor pensioenen boven de 2.000 euro. Iemand met een pensioen van 2.250 euro zal 250 euro per jaar verliezen. Iemand met een pensioen van 2.500 euro netto zal 400 euro per jaar verliezen. Mijnheer Ronse, vindt u dat bedrag te hoog?

**01.38 Axel Ronse (N-VA):** Ik heb in één minuut nog nooit zo veel onwaarheden gehoord. Ik zeg het luid en duidelijk voor alle pers en camera's dat er geen indexsprong wordt toegepast. Iedereen zal de indexverhoging krijgen.

Sorry, ik ben één groep vergeten. Misschien bent u daar kwaad over, mijnheer De Witte. Wij zullen de volgende 4 jaar onze eigen lonen niet indexeren. Ik weet dat u dat niet leuk vindt, maar wij zullen dat doen om het goede voorbeeld te geven.

Uw berekeningen kloppen overigens niet. Stop er daarom mee die de wereld in te sturen, want die maken de mensen bang. Collega Jan Bertels kent die berekeningen door en door. Hij zal u graag even meenemen en uitleggen wat gepensioneerden er nog allemaal bij krijgen. Dan zult u begrijpen dat u zever in pakjes verkoopt.

**01.39 Kim De Witte (PVDA-PTB):** Collega Ronse, een gepensioneerde met een nettopensioen van 2.500 euro per maand zal 400 euro per jaar verliezen door uw centenindex. Een gepensioneerde met een nettopensioen van 2.250 euro per maand zal 250 euro per jaar verliezen. Collega's, is 2.250 euro netto pensioen volgens u te veel? Dat is niet te veel! Weet u wat een rusthuis in Vlaanderen vandaag kost? Dat kost 2.300 euro per maand. U blokkeert die pensioenen. Het pensioen van de helft van de gepensioneerden wordt geblokkeerd. Collega's, er is dus sprake van pensioendiefstal, niet alleen van dat van de werkende mensen en jongeren, die 10 % zullen verliezen, maar ook van de

gepensioneerden, die (...)

**01.40** Minister **Frank Vandenbroucke**: De PVDA springt van het ene voorbeeld op het andere, maar het is eigenlijk eenvoudig. Een pensioen van 2.250 euro bruto, met een index van 2 %, levert 45 euro op. Als die persoon 40 euro krijgt, heeft hij inderdaad 5 euro minder op maandbasis. Dat is de correcte berekening. Wat u vertelt, raakt kant noch wal. Er is geen indexsprong, behalve voor u en voor mij, mijnheer De Witte, en dat is terecht.

**01.41** **Kim De Witte** (PVDA-PTB): Mijnheer Vandenbroucke, een pensioen van 2.250 euro netto. Er zijn mensen met een pensioen van 2.250 euro netto. Gelukkig maar – het zijn er niet zoveel – zijn er mensen met een pensioen van 2.250 euro netto. Die mensen zullen 250 euro per jaar verliezen. Dat zijn geen hoge pensioenen, het zijn relatief lage pensioenen in ons land. U zult dus een pak geld halen bij de huidige gepensioneerden. Het gaat niet alleen om veel geld dat de regering bij jongeren haalt, die nog met pensioen moeten gaan en van wie het Planbureau zegt dat ze 10 % van hun pensioen verliezen. Het gemiddeld pensioen voor een werknemer is 1.500 euro netto. Een verlies van 10 % betekent dat er nog 1.350 euro overblijft. Deze regering neemt echter ook een aanzienlijk deel van het pensioen van de huidige gepensioneerden af.

**01.42** Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer De Witte, wilt u aangeven wat het brutopensioen is van iemand met 2.250 euro netto en uw berekening toelichten? Dan kunnen we samen beoordelen of er sprake is van rechtvaardigheid. Wat is het brutopensioen van de persoon die u voor ogen hebt, die zo verschrikkelijk afziet?

**01.43** **Kim De Witte** (PVDA-PTB): Het betreft iemand met een brutopensioen van 3.250 euro. Iemand met een pensioen van 2.500 euro die tot 400 euro per jaar verliest, heeft een brutopensioen van 3.600 euro. U bent verbaasd, omdat u niemand kent met een brutopensioen van 3.600 euro, behalve uzelf. Er zijn gelukkig nog gepensioneerden in ons land met een fatsoenlijk pensioen. Dat is geen uitzonderlijk hoog bedrag. Ter vergelijking, in Oostenrijk bedraagt het gemiddeld nettopensioen 2.200 euro. Gepensioneerden met 2.250 euro netto worden door deze regering zwaar getroffen. Dat zijn ook werkende mensen.

In het programma van de N-VA stond dat ze het pensioenbedrag zou verhogen, net als bij cd&v en Vooruit: werk moet meer lonen, niet alleen in de jaren dat men aan het werk is, maar ook erna. Wat doet u, collega's? U pakt (...)

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer De Witte.

**01.44** Minister **Frank Vandenbroucke**: U windt zich geweldig op omdat we van iemand met een brutopensioen van 3.600 euro per maand een inspanning vragen. Daar windt u zich geweldig over op. Dat bewijst dat u niet weet wat solidariteit is. U weet niet wat dat is. U staat gewoon langs de kant te roepen.

**01.45** **Kim De Witte** (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, met uw loon en uw pensioen zou u wat meer begrip moeten hebben voor mensen met een pensioen van 2.250 euro netto. Dat is geen hoog inkomen.

Die mensen krijgen ook niet, zoals de heer Ronse zegt, allerlei kortingen. Ze zullen wel een hogere gasfactuur krijgen en meer btw betalen op hun frietjes. Ze krijgen extra lasten, maar geen extra inkomen. Deze regering pakt gewoon 250 euro per jaar af van die mensen. Ja, dat is veel geld.

**01.46** **Alexia Bertrand** (Open Vld): Mijnheer Ronse, ik wilde verder ingaan op de centenindex. In uw tabellen staat er één lijntje, genaamd *centenindex*, en dan maakt u een onderscheid tussen uitkeringen en lonen. Gepensioneerden maken daar deel uit van de uitkeringstrekkers. U stelt hen dus gelijk met werklozen en met mensen die van een leefloon leven.

Vervolgens maakt u een onderscheid tussen de mensen die werken, voor wie de indexering beperkt wordt vanaf 4.000 euro, en gepensioneerden, voor wie dat vanaf 2.000 euro geldt. Vindt u het verantwoord dat mensen die heel hun leven hebben gewerkt gestraft worden?

Ik lees in *Het Belang van Limburg* dat cd&v daar moeite mee heeft en dat ze daar iets aan wil doen.

Mijn vraag is heel eenvoudig, mevrouw Farih: blijft dat zo? Gaat cd&v daar nog iets aan doen, mijnheer Ronse?

De **voorzitter**: Ik neem aan dat mevrouw Farih straks nog aan het woord komt.

**01.47 Axel Ronse (N-VA)**: Ik meen dat cd&v nog nooit zo'n goede woordvoerder heeft gehad als nu.

In ieder geval, mevrouw Bertrand, als ik spreek met mensen die heel hun leven gewerkt hebben en die nu de tabel zien, weet u wat ze dan onverantwoord noemen? Onverantwoord is wat mevrouw Bertrand een paar jaar geleden uitgespookt heeft. Ze heeft boven op de index aan wie niet werkte veel meer extra gegeven. Ze heeft wie werkte jarenlang uitgeperst. Ze zeggen dat ze blij zijn dat de bocht eindelijk gemaakt is.

U zou beter ook naar de andere vragen luisteren. Er is al zeer helder en duidelijk toegelicht dat gepensioneerden ook een indexaanpassing krijgen, alleen wordt die licht afgetopt.

**01.48 Minister Frank Vandenbroucke**: Voorzitter, het is hier een tranendal wegens de prijs van de frieten. De laatste keer dat ik naar een frietkot ging, was een week geleden. De volgende keer zal ik in het frietkot waarschijnlijk 25 cent meer betalen, meen ik, voor het soort frieten die ik daar zal halen.

Ik zal 25 cent meer betalen. Doen we dat graag? Neen, maar als er naast me iemand staat met een brutoloon van 4.000 euro, dan krijgt die onverkort zijn volledige indexaanpassing. Die 25 cent kruipt ook in de index. Als er iemand naast me staat met een minimumloon – want dat soort mensen staat ook in het frietkot –, zal hij in april 50 euro meer krijgen. Dat is 200 keer die 25 cent! Waarover zeuren jullie hier toch?

**01.49 Alexia Bertrand (Open Vld)**: Mijn vraag ging over de pensioenen. Wij hebben met de vorige regering de armoede doen dalen, mijnheer Ronse, en daar zijn we trots op.

Nu ging het echter over de pensioenen. De boodschap die u geeft aan iedereen in dit land, is dat gepensioneerden die heel hun leven hebben gewerkt, gelijkgesteld worden met leefloners of met werklozen. Ze worden gelijkgesteld met uitkeringstrekkers. Die mensen worden onevenredig getroffen. Dat is de werkelijkheid van wat deze coalitie beslist voor de gepensioneerden. Zeker de alleenstaanden zal het heel hard treffen.

Mijnheer Ronse, als u mijn vraag niet beantwoordt, betekent het dat u het zo gaat laten, zelfs als het een probleem is voor cd&v. Gepensioneerden worden gelijkgesteld met uitkeringstrekkers. Dat is de boodschap van deze regering.

**01.50 Sarah Schlitz (Ecolo-Groen)**: Monsieur Ronse, ce matin, j'aimerais vous parler de mon amie Émeline. Elle travaille dans un centre culturel depuis 15 ans. Avec une telle ancienneté, elle gagne 2 694 euros par mois. Elle a deux enfants. Avant son divorce, elle était propriétaire mais maintenant, elle est locataire. Elle a cherché un appartement pendant des mois et des mois avant d'en trouver un dont le loyer est de 945 euros par mois.

Elle a bien fait de divorcer, mais cela lui a quand même coûté 750 euros de frais de notaire qu'elle a dû emprunter à son père et qu'elle lui rembourse mois par mois. À cela s'ajoutent les factures d'eau, de gaz, les frais scolaires pour payer le voyage à la mer avec l'école.

Aujourd'hui, que lui dit votre gouvernement? Que sa facture de gaz va augmenter, que l'inscription aux cours de danse de sa fille va augmenter et que même une sortie au cinéma devient un luxe. Que répondez-vous à Émeline, monsieur le député?

**01.51 Axel Ronse (N-VA)**: Émeline travaille, n'est-ce pas? Ce que je veux dire, c'est que lorsque Sarah Schlitz était dans le gouvernement, il y avait Justine. Justine ne travaillait pas et habitait rue de Dison. Justine avait fait la fête car Sarah Schlitz avait augmenté une fois de plus les allocations.

Aujourd'hui, Sarah Schlitz n'est plus au gouvernement et Émeline, grâce au gouvernement actuel, va gagner plus de 150 euros net par mois d'ici la fin de la législature. Et j'espère que l'appartement qu'Émeline a trouvé est chauffé à l'électricité parce qu'ainsi, elle bénéficiera de la large baisse du prix

de l'électricité.

Voilà ma réponse, madame Schlitz.

**01.52 Sarah Schlitz** (Ecolo-Groen): Monsieur Ronse, en ville, il se fait que la majorité des personnes se chauffent au gaz. Et les locataires n'ont aucune prise là-dessus, ils sont donc captifs de cette réforme. J'ajouterai qu'Émeline ne retirera aucun bénéfice du fait qu'on coule Justine qui, elle, est malade et se soigne peut-être d'un cancer ou d'une chute dont elle doit se remettre.

Aujourd'hui, personne ne vivra mieux parce que quelqu'un d'autre vit moins bien. Des personnes vivent mieux lorsqu'on améliore leur pouvoir d'achat, les services publics et leur qualité de vie, monsieur Ronse. C'est la seule façon en tant que décideur politique d'améliorer la vie de votre population. Mais ce n'est pas ça votre boussole politique.

C'est ce qu'on voit dans votre budget aujourd'hui. Votre seule boussole est de répondre aux enjeux des multinationales et des plus riches de notre société. Aujourd'hui, vous faites fausse route et vous allez appauvrir la majorité des travailleurs et de la classe moyenne.

**01.53 Lode Vereeck** (VB): Mijnheer Ronse, ik werd getriggert door uw uitspraak dat het voorstel om de personenbelasting te verlagen van het Vlaams Belang geringer was dan het voorstel van de regering, dat het heeft over 4 miljard. Ik heb het even opgezocht op de website van het Planbureau. Dat klopt niet. Het voorstel van de N-VA bedroeg slechts 1,2 miljard, niet 4 miljard. Wij vroegen om gewoon het maximumscenario van de Hoge Raad van Financiën door te rekenen. Dat is werkelijk het absolute maximumscenario. Dat kostte 14,1 miljard euro. De koopkracht steeg daarmee met 250 tot 450 euro per maand. Dat kostte uiteraard 14 miljard in België. Dat was dus onbetaalbaar. Voor Vlaanderen, mijnheer Ronse, zou de kostprijs echter 9 miljard bedragen. Dat komt overeen met de prijs van de transfers plus eventueel de invoering van een Deens systeem van sociale zekerheid. Dat zijn de keuzes die voorliggen. Zult u de Vlamingen uitpersen of kiest u voor de Vlamingen?

**01.54 Axel Ronse** (N-VA): Ik ben blij dat u opnieuw, mijnheer Vereeck, begint over het Planbureau en het programma van het Vlaams Belang. Ik raad u echter aan ook te lezen wat het Planbureau concludeerde. Als we dat programma volledig zouden uitvoeren, evolueren we in 2029 naar een overheidsschuld van 53 miljard. Dat zouden we met het Vlaams Belang hebben gedaan.

Een andere keuze is inderdaad nog vijf jaar blijven wachten, hier blijven zitten, zeggen hoe slecht het allemaal gaat en toekijken hoe eerste minister Dermagne nog wat belastingtsunami's door het Parlement jaagt, hoe hij op het vlak van asiel en migratie niets onderneemt en hoe hij de Vlaming aan welvaart doet inboeten. Die keuze maken wij niet en zullen wij nooit maken, mijnheer Vereeck. Wij komen altijd op voor de Vlaamse welvaart.

**01.55 Lode Vereeck** (VB): Mijnheer Ronse, ik heb eerder al vastgesteld dat u niet begrepen hebt, en ook de studiedienst van de N-VA niet, dat de berekeningen van het Planbureau uiteraard voor België golden. Wij hebben die herberekend voor Vlaanderen, binnen een Vlaamse context. Dankzij onze hoge werkzaamheidsgraad is dat dus wél betaalbaar.

Nemen we even uw voorstel onder de loep. Men zou in 2030 zagezegd 1.000 euro ontvangen. Wat staat daar echter tegenover? Daar staat tegenover dat de aardgasfactuur tegen 2030 480 euro hoger ligt en dan is dat bedrag al gehalveerd. Daar staat een indexsprong van 520 euro voor degene met een inkomen boven 4.000 euro tegenover. Dat is samen al 1.000 euro. Uw bonus is dus al verdwenen voor de middenklasse, enkel door de indexsprong en de hogere aardgasfactuur. Als men gescheiden is, loopt de factuur op tot 720 euro. Uw vermeende meer nettoloon, mijnheer, wordt volledig tenietgedaan door de indexsprongen en alle extra belastingen, en dan heb ik het nog niet over de frietjes en de cinema.

**01.56 Vincent Van Quickenborne** (Open Vld): Mijnheer Ronse, u zegt dat er geen lucht zit in de budgettaire tabel. Klopt dat? U verhoogt de btw op meeneemmaaltijden van 6 naar 12 %. Welnu, eensluitende bronnen bij de FOD Financiën wijzen erop dat u, om het bedrag van 222 miljoen euro te halen, niet alleen bij Deliveroo, Uber Eats en de frituur moet zijn, maar dat ook de meeneemmaaltijden in supermarkten duurder moeten worden. Het betreft dan de sushi bij Delhaize of de bereide boterhammen bij Carrefour. Met andere woorden, de btw zal ook stijgen in de supermarkt. De winkelkar

zal dus wél duurder worden. Mijnheer Ronse, kunt u garanderen dat u de btw op meeneemmaaltijden in supermarkten niet zult verhogen? De heer Jambon mag eveneens antwoorden, indien nodig.

**01.57 Axel Ronse (N-VA):** Mijnheer Van Quickenborne, ik denk dat de tabel heel duidelijk is. De btw op afhaalmaaltijden of levering van maaltijden stijgt naar 12 % in de horeca. Wij zullen in de toekomst niets doen met betrekking tot onder andere de supermarkten. U hebt de communicatie van Comeos toch ook gezien? Die is glashelder en onze cijfers zijn allemaal doorgerekend.

**01.58 Vincent Van Quickenborne (Open Vld):** U verklaart hier net dat de btw op meeneemmaaltijden in supermarkten niet zal stijgen. Ik vrees echter dat u een onwaarheid vertelt. Medewerkers van de FOD Financiën, de administratie van minister Jambon, hebben heel duidelijk aan het kabinet meegedeeld dat als men het vooropgestelde bedrag van 222 miljoen euro wil halen, ook de btw op die meeneemmaaltijden moet worden verhoogd. De reden is de volgende. Bij de 222 miljoen euro in de tabel staat eveneens dat men de btw op niet-alcoholhoudende dranken in de horeca verlaagt. De kostprijs daarvan is 140 miljoen. En dus moet men 140 miljoen plus 222 miljoen ophalen bij de meeneemmaaltijden. Dat kan men niet uitsluitend doen via Uber of Deliveroo.

U zult dus de winkelkar duurder maken. Dat betekent dat alle alleenstaanden die hun eten in de supermarkt kopen, zwaarder zullen worden belast. Dit is wat de regering doet, collega's: taks, taks, taks! Dat is Arizona.

**01.59 Ludivine Dedonder (PS):** Je reviens aux pensions. Votre dernière trouvaille est que vous n'allez pas indexer les revenus de pension au-delà de 2 000 euros brut, ce qui équivaut environ à 1 700 euros net. Cela concerne un pensionné sur deux, qui va prendre de plein fouet votre augmentation du coût de la vie.

Mille sept cents euros pour avoir bossé et cotisé toute sa vie. Trouvez-vous que c'est trop? Trouvez-vous qu'on est riche avec 1 700 euros?

Vous savez, quand on vieillit, on connaît davantage de problèmes de santé. Que faites-vous? Vous augmentez le prix des médicaments et des soins. Quand on vieillit, on a plus vite froid. Vous augmentez le gaz et le mazout. On doit parfois se chercher une place en maison de repos. Ces 1 700 euros ne permettent même pas de payer une place en maison de repos.

Pourquoi cet acharnement envers les pensionnés, pour les appauvrir plus encore?

**01.60 Axel Ronse (N-VA):** Mevrouw Dedonder, er is maar één zaak die ons interesseert, namelijk dat wij in de toekomst nog pensioenen kunnen betalen aan de mensen, dat ons socialezekerheidssysteem overeind blijft en dat iemand heel betaalbaar naar de dokter kan gaan. We willen ook dat een zieke betaalbare geneesmiddelen kan vinden.

Wanneer u naar ons budget kijkt, zult u vaststellen dat wij diep in de problemen zitten en dat wij dus maatregelen moeten nemen.

Wij zijn ervan overtuigd dat bij het nemen van maatregelen ervoor moet worden gezorgd dat meer mensen aan het werk gaan, want meer mensen die bijdragen, zorgt voor meer welvaart. Er moet ook aan de competitiviteit worden gewerkt. Op die manier kunnen ons sociaal systeem en dus ook onze pensioenen, die inderdaad in een aantal gevallen helaas te laag zijn, worden gered.

Uw keuze is een andere keuze, namelijk de keuze voor het model van Brussel, Mons en Charleroi. We zien waartoe dat leidt.

**01.61 Ludivine Dedonder (PS):** Votre solution est donc de vous attaquer à des gens qui gagnent 1 700 euros, à des gens qui ne sauront pas se payer des médicaments et qui devront choisir entre se nourrir et se chauffer. C'est cela, votre formule! Pendant ce temps-là, les riches, eux, passent entre les gouttes. Le choix de société de ce gouvernement est de faire payer la classe moyenne, la classe populaire, les travailleurs, les malades et les pensionnés. Alors, ne me dites pas que c'est pour sauver le pays! Pour atteindre ce but, vous pouvez vous attaquer à des gens qui gagnent beaucoup plus, mais là vous appauvrissez ceux qui n'ont déjà plus rien dans leurs poches. Alors, arrêtez avec le coût du vieillissement qui est impayable! Cela représente 1 % du PIB jusqu'en 2050. Ensuite, il se stabilisera

avant de diminuer. C'est complètement payable. C'est un choix, à nouveau, de société. Quand on a travaillé toute sa vie, on mérite quand même de recevoir une pension qui soit digne. C'est un minimum. Or ce n'est certainement pas cela que vous proposez.

**01.62 Dieter Vanbesien** (Ecolo-Groen): Mijnheer Ronse, de indexering van de lonen, al enkele keren aan bod gekomen, zal tot twee keer toe op 4.000 euro worden geplafonneerd. Lonen tot 4.000 euro krijgen hun index. Alles wat daarboven wordt verdiend, wordt geblokkeerd. Daarover zijn we het eens.

De uitleg die daarbij wordt gegeven, is dat een brood voor iedereen even duur is en dat met 4.000 euro de basisbehoeften zijn gedekt. Vervolgens legt u echter het plafond voor gepensioneerden op 2.000 euro. Gaat u er werkelijk van uit dat gepensioneerden een 65-pluskorting krijgen bij de bakker, dat zij hun brood aan de helft van de prijs krijgen, dat zij minder basisbehoeften hebben dan de werkenden?

Als u zegt dat een indexering tot 4.000 euro wordt geplafonneerd omdat dat de basisbehoeften dekt, hoe verantwoordt u dan dat het plafond bij de pensioenen al op 2.000 euro ligt?

**01.63 Axel Ronse** (N-VA): Mijnheer Vanbesien, ik ben blij dat u, in tegenstelling tot de collega's van de PVDA, wel de intellectuele eerlijkheid hebt om niet te spreken over een indexsprong, maar om te bevestigen dat we de pensioenen en lonen blijven indexeren. Dank u daarvoor.

Hoe verantwoorden we dat? Weet u hoeveel de pensioenen jaarlijks kosten? Zeventig miljard euro. Weet u hoeveel we daarvan via bijdragen van werkgevers en werknemers ontvangen? Veertig miljard euro. Dat is een gat van dertig miljard euro. Dat tekort blijft maar toenemen.

Met onze pensioenhervorming stimuleren we mensen om tot de wettelijke pensioenleeftijd te blijven werken. We bevinden ons momenteel in een totale budgettaire crisis, waarin we naar het wateroppervlak proberen te komen. De dubbele plafonnering, zoals minister Vandenbroucke heeft aangegeven, is zeer bescheiden en minimaal. Het is een inspanning die we van iedereen vragen. Dat is wat de vorige regering niet durfde te doen.

**01.64 Dieter Vanbesien** (Ecolo-Groen): Mijnheer Ronse, uw redenering is krom. U zegt dat het indexeringsplafond op 4.000 euro wordt gelegd omdat een brood voor iedereen evenveel kost en omdat dat bedrag de basisbehoeften dekt. Vervolgens plafonneert u de pensioenen op 2.000 euro. Daarmee raakt u meer dan een miljoen mensen uit de middenklasse frontaal in hun koopkracht, de koopkracht die u zogezegd wilt beschermen.

Het bedrag waarop u het pensioen plafonneert, 2.000 euro, is zelfs nog niet voldoende om een verblijf in een woonzorgcentrum te bekostigen. Het is simpelweg een schande dat u het plafond voor de pensioenen op 2.000 euro legt.

**01.65 Peter Mertens** (PVDA-PTB): Met uw indexdiefstal gaat u ook een systeem van discriminatie invoeren, dus ik heb een concrete vraag voor u, mijnheer Ronse.

Neem nu dat iemand 4.500 euro bruto verdient omdat hij volcontinu werkt, zoals in ons land 1,3 miljoen mensen meer dan 4.000 euro bruto verdienen. Zijn collega doet hetzelfde werk, maar deeltijds en verdient 3.700 euro bruto. De indexering van het loon van de tweede persoon wordt niet afgetopt, terwijl dat wel het geval is voor de eerste persoon. Het uurloon zal dus verschillen tussen persoon A en B voor exact hetzelfde werk. Voor exact hetzelfde werk gaat u dus twee systemen invoeren. Hoe zal deze regering die discriminatie, waardoor potentieel heel veel werknemers in ons land getroffen zullen worden, oplossen?

Tot slot wil ik ook dat er in dit halfroond met iets meer respect wordt gesproken over mensen die 4.000 euro bruto verdienen. Zij vormen de ruggengraat van onze economie, beste regering.

**01.66 Axel Ronse** (N-VA): Ik zou graag hebben dat u het woord diefstal niet meer in de mond neemt, zeker niet als u hier spreekt in een parlement in het enige land ter wereld waar de automatische indexering bestaat, waar de regering er in heel moeilijke budgettaire tijden voor zorgt dat die indexering overeind blijft en blijft bestaan en zeker niet wanneer uw collega's hier opnieuw de indruk proberen te wekken bij de werkende mensen dat de indexering zal worden geschrapt.

Wat uw vraag betreft, wij zullen de indexering van het loon van de persoon die deeltijds werkt en minder dan 4.000 euro bruto verdient niet aftoppen. We gaan dat niet doen. Dat gebeurt pas vanaf 4.000 euro, ook al werkt iemand deeltijds. Ik vind uw idee om de indexering van het loon van iemand die deeltijds werkt af te toppen als hij minder dan 4.000 euro bruto verdient, een slecht idee.

**01.67 Peter Mertens (PVDA-PTB):** U hebt het niet begrepen. Misschien kan de minister antwoorden op de vraag, want u hebt er niks van begrepen. Het gaat erover dat men door uw voorstel, niet door mijn voorstel, een ander uurloon krijgt voor exact hetzelfde werk. Hoe gaat u die discriminatie oplossen? Ik hoop dat de minister daarop kan antwoorden.

Deze regering spiegelt zich zo graag aan Dehaene. Dehaene heeft de index ook vervalst met een gezondheidsindex. De Wever vervalst deze index door die af te toppen voor 1,3 miljoen mensen, voor mensen die in ploegen werken, voor technici, verpleegkundigen en onderwijzers, allemaal mensen die meer dan 4.000 euro bruto verdienen. Deze regering zegt vol passie dat die mensen moeten inleveren. Waarom? Omdat het cadeautje – het symbooltje, zoals de heer Rousseau het heeft genoemd –, de miljonairstaks, er niet mocht komen. Wie zal er dus wel bloeden? Degenen die 2.600 euro netto verdienen. Dat vind ik heel erg.

Bovendien is er sprake van discriminatie ten aanzien van (...)

**01.68 Irina De Knop (Open Vld):** Collega Ronse, u hebt al een aantal keer in een plenaire vergadering verklaard fan te zijn van minister Vandenbroucke en geroepen: "Vandenbroucke, go, go, go!" U sprak daarnet over zogenaamde investeringen in de farmasector en ik wil daar even op terugkomen.

We lezen dat 1,9 miljard euro van de 9 miljard euro aan besparingen en belastingen in de begrotingstabel zou moeten komen van besparingen op de langdurig zieken. In de vorige tabel was dat nog 2,5 miljard, wat neerkomt op een verschil van 600 miljoen euro. Dat lijkt me essentieel, aangezien het totale budget al is opgelopen tot 11 miljard euro, waardoor de minste wijziging van elementair belang is.

Mijnheer Ronse, vanwaar komt het verschil tussen de 2,5 miljard euro van twee weken geleden en de 1,9 miljard euro nu?

**01.69 Axel Ronse (N-VA):** Ik heb geen eerdere tabel gezien, dit is de enige en echte tabel van onze begrotingsoefening

U zou zich beter ook achter minister Vandenbroucke scharen. Het is de eerste keer in bijna vier jaar dat hij zonder handboeien kan werken. Hij mocht niets doen en er waren veel malversaties. Hij zag dat mensen onterecht tot hun pensioen met een ziekteattest thuisbleven en dat mensen onterecht op de ziekenkas bleven, zoals die dame in de RTL-reportage. Hij wilde daar iets aan doen. U zei echter: "Frank, houd u rustig, want anders krijgen we problemen met de PS. Laat dat sudderen. U gaat dat na de verkiezingen wel zien." Nu doen we het. Nu kunnen we de mensen recht in de ogen kijken en zeggen dat al het profitaat in de gezondheidszorg wordt aangepakt. We zullen 100.000 mensen weer aan het werk krijgen. Mevrouw De Knop, dat is een ambitie waar u toch tevreden over mag zijn.

**01.70 Irina De Knop (Open Vld):** Over die 100.000 mensen moeten we het straks nog eens hebben. Ik denk namelijk dat er absoluut geen eensgezindheid is over het ambitieniveau. Deze minister is in ieder geval al vijf jaar bevoegd. Kom hier niet zeggen dat wij hem hebben tegengehouden om ingrijpende maatregelen te nemen, wel integendeel. De laatste dagen hebben we gemerkt dat de heer Vandenbroucke zich weleens vergist. Sommige vergissingen hebben enorme gevolgen. Hij ging er van zondag op maandag ook nog van uit dat het voorstel van de centenindex van tafel was, quod non. We mogen ons dus toch wel afvragen wat er die nacht precies is beslist en of iedereen het correct begrepen heeft. Hoe kan men beleid voeren als de cijfers in minder dan een maand tijd zo fundamenteel veranderen? Dit zijn geen technische opmerkingen. Het gaat hier over geloofwaardigheid. In plaats van "Vandenbroucke, go, go, go" zeggen wij "Vandenbroucke, no, no, no".

**01.71 Reccino Van Lommel (VB):** Mijnheer Ronse, u spreekt hier over een historisch begrotingsakkoord. Wij weten dat over enkele jaren het tekort zal oplopen tot 39 miljard euro. U hebt dus slechts een fractie van het benodigde bedrag gevonden. Het rotten is niet gestopt. Iets wat tot op

het bot rot is, namelijk België, kan natuurlijk niet worden gered.

U hebt ook altijd opgeworpen dat ondernemen moet lonen. Niettemin wordt de roerende voorheffing opgetrokken van 15 % naar 18 %. Daardoor stijgt ook de belastingdruk op ondernemen van 36,25 % naar 38,5 %.

Wat zult u doen voor de kmo's? Wat doet u voor ondernemers die het risico nemen? Welke garanties kunt u vandaag geven dat die 15 % die nu 18 % wordt, later niet bijkomend zal worden opgetrokken naar het klassieke tarief van 30 %?

**01.72 Axel Ronse (N-VA):** Ik hoop dat ik iets meer spreektijd krijg dan één minuut. Wat wij doen voor kmo's is immers aanzienlijk.

Ze krijgen 1 miljard euro lastenverlaging op de werkgeversbijdragen aan de RSZ. Ze kunnen nu eindelijk genieten van de annualisering van de werkweek. Ze krijgen veel meer vrijheid om uren in te plannen. Flexi-jobs worden uitgebreid. Dergelijke werknemers kunnen tot 18.000 euro verdienen. In alle sectoren zullen flexi-jobs kunnen worden gedaan. De studentenarbeid is opgetrokken naar 750 uur per jaar. Ook genieten de kmo's in de fiscaliteit van energiekortingen, waardoor ze concurrentiël kunnen zijn.

Wij beschikken over een kmo-plan dat door minister Simonet en minister Van Peteghem wordt uitgewerkt, waardoor wij heel veel administratieve lasten zullen wegwerken. De kmo's zijn vooral blij dat er een regering is die doorpakt en ervoor zorgt dat de schuldenberg niet toeneemt, zodat zij de factuur daarvoor eindelijk niet meer moeten betalen.

**01.73 Reccino Van Lommel (VB):** Mijnheer Ronse, u doet een goede poging, maar u hebt niet geantwoord op mijn vraag of de roerende voorheffing de komende jaren zal blijven stijgen. Dat stond overigens niet in jullie regeerakkoord. Op dat punt was het akkoord heel duidelijk. Er zou een kleine, beperkte aanpassing zijn, maar ondertussen is die aanpassing al 18 % geworden. In België wordt zoals steeds de kraan verder opgedraaid.

U zult de komende jaren opnieuw begrotingsonderhandelingen moeten voeren want in dit land valt er weinig te besparen. Dat tekort van 39 miljard euro zult u niet redden met een akkoord van 9,2 miljard euro.

**01.74 Steven Coenegrachts (Open Vld):** Collega Ronse, u zei zonet dat er gelukkig geen nieuwe belastingen door deze regering worden ingevoerd en al mijn collega's hebben het reeds over de taksen gehad. Ik vrees dat dat deel van uw betoog niet helemaal klopt. Er is nog één belasting die niet is genoemd: de pakjestaks. Het doel daarvan is nobel, de lokale economie beschermen, maar het middel dat u hanteert, is niets minder dan een platte pestbelasting voor de consument. U zou die pakjes beter kunnen controleren op kwaliteit als u de eerlijke concurrentie wilt waarborgen.

Mijn vraag is eerder gericht op de lucht in de begroting. Volgens u is die er niet, maar u wilt met die taks dit jaar en volgend jaar 140 miljoen en in 2029 300 miljoen ophalen. Daar is echter één probleem mee. In 2028 wordt de Europese belasting ingevoerd en dan gaat 75 % van die opbrengsten naar de Europese Unie. De vraag is dus hoe u verwacht dat die opbrengsten blijven stijgen, als vanaf 2028 75 % van de middelen naar Europa moet.

**01.75 Axel Ronse (N-VA):** U uit zich hier kennelijk als een tegenstander van die pakjestaks. Ik nodig u uit om samen met mij eens enkele zelfstandige ondernemers te bezoeken. Die zijn heel blij met die pakjestaks. Ze zijn blij dat we ze eindelijk invoeren. België is trouwens een wereldwijde draaischijf voor al die pakjes die toekomen in Europa. Het is een taks die niet zozeer op onze consumenten zal vallen. Buurlanden hebben al bevestigd dat ze ook zo'n taks gaan invoeren.

Wat het budget betreft, het staat hier zo in de tabel ingeschreven. Wie ben ik om aan onze tabel te twijfelen? Ik zie minister Van Peteghem al kijken: Ronse, wat in de tabel staat, zijn goede cijfers; dat zijn de juiste cijfers.

Trouwens, mijnheer Coenegrachts, ook minister Jambon bevestigt dat het goed zit. Minister Jambon wil daar zelfs nog iets aan toevoegen.

**01.76** Minister **Jan Jambon**: Misschien even puur technisch. Het gaat hier over een *handling fee*. Dat is niet hetzelfde als de taks die door Europa ingevoerd zal worden vanaf, volgens de huidige inschatting, 2027. Dat is nog een inschatting. Dit gaat over een *handling fee*. Dat is iets anders.

**01.77** Minister **Vincent Van Peteghem**: Ik vind het fantastisch om Open Vld constant over lucht te horen spreken. De lucht die de liberalen in de vorige legislatuur altijd hebben verkondigd, was dat de belastingen zouden verlagen. Er is echter niets gebeurd. Onder de vorige regering is er niets gebeurd op het vlak van verlaging van de belastingen. Deze regering zorgt ervoor dat er een fiscale hervorming komt die 1.000 euro per jaar zal opleveren voor de werkende mensen. Dat is geen lucht. (*Applaus*)

**01.78** **Steven Coenegrachts** (Open Vld): Hadden we de vorige legislatuur maar een goed werkende minister van Financiën gehad, dan was dat allemaal niet gebeurd.

Collega Ronse, in de vorige legislatuur zat collega Loones hier – ik was toen geen Kamerlid – en hij had de gewoonte om gouden medailles uit te delen. Ik zou u nu graag een gouden medaille geven voor *gold-plating*, omdat u zonder Europese verplichting een prikklok invoert in alle bedrijven, omdat u aardgas al duurder maakt in 2026 terwijl het pas in 2030 duurder moet worden en omdat u de pakjesbelasting al invoert in 2026 terwijl ze pas moet ingaan in 2028.

Blijkbaar – dat is nog onduidelijk – voert u daarmee vandaag bijkomende belastingen in en komt de Europese belasting er nog bovenop. Ik weet niet of u het daarover allemaal eens bent. Het doet veel denken aan het zomerakkoord, dat pas afgelopen maandag 24 november volledig is uitgeklaard. Ik verwacht daarom de uitklaring van al die issues tegen carnaval.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Coenegrachts.

Mijnheer Van Lysebettens, u hebt het woord.

**01.79** **Jeroen Van Lysebettens** (Ecolo-Groen): Mijnheer Ronse, u hebt gezegd dat wij op weg zijn om ons land sterker te maken, maar het tegendeel is waar. We zijn op weg om ons land zieker te maken. Het werd al groots aangekondigd in de media: 100.000 langdurig zieken minder, maar ondertussen heeft minister Vandenbroucke dat al ontkracht. Het gaat eigenlijk om het minder snel laten groeien van het aantal langdurig zieken.

Daarbovenop creëert u actief een ongezondere arbeidsmarkt, die mensen uitput. Arizona maakt nachtarbeid standaard mogelijk in elke sector en maakt van de prestatie van overuren de norm, ondanks het feit dat nachtarbeid en langere werkweken aantoonbaar ongezond zijn. In uw budgetakkoord zoeken naar maatregelen die dat tegengaan, is een vruchteloze bezigheid, want ze staan er gewoon niet in.

U bezuinigt op de gezondheidszorg, maakt werken ongezonder en straft vervolgens de mensen die ziek worden door uw beleid. Mijn vraag is simpel (...)

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Van Lysebettens.

**01.80** **Axel Ronse** (N-VA): Mijnheer Van Lysebettens, niet alleen aan uw accent, maar ook uit de tonaliteit van uw vraag kan ik opmaken dat u uit de stad van licht en liefde komt.

Uw uitspraak is atypisch voor Groen, want Groen verspreidt normaal geen fakenieuws. U zegt hier dat wij overal de nachtarbeid zullen aanpassen. Dat klopt niet. Ik hoop dat u het straks zult herhalen in uw repliek, ten aanzien van alle verpleegsters die nu luisteren. Voor hun nachtarbeid zal nog steeds een premie gelden vanaf 20.00 uur. We passen dat alleen aan in de sector van de e-commerce en aanverwante sectoren. Daar zal die premie pas vanaf 23.00 uur gelden; alleen daar en alleen voor nieuwe contracten. Ik ben blij dat u me de kans geeft om dat fakenieuws, dat we normaal van de PTB verwachten, hier weg te krijgen.

Mensen zullen niet ziek worden door ons beleid. Mensen zullen met veel meer plezier gaan werken, want ze zullen geen RTL-reportage meer zien van mensen voor wie ze hele dagen travakken en hun loon afgeven terwijl die niet echt ziek zijn.

**01.81 Jeroen Van Lysebettens** (Ecolo-Groen): Mijnheer Ronse, u draait graag om de hete brij, maar u hebt natuurlijk niet geantwoord op wat ik probeer aan te brengen, namelijk dat door het beleid van Arizona het aantal langdurig zieken zal stijgen. Dat staat in uw eigen cijfers. Dat is wat de minister zelf verklaart. U staat daar nu mooi te lachen, maar dat is wel wat er zal gebeuren.

**01.82 Minister Frank Vandenbroucke:** Geachte Kamerleden, mensen die ziek zijn, zullen we meer helpen, ondersteunen, begeleiden en kansen bieden. Daarvoor moet men ze wel opvolgen. Dat is wat we zullen doen. We zullen werkgevers daarvoor meer verantwoordelijk maken, bedrijfsartsen meer verantwoordelijk maken, ziekenfondsen meer verantwoordelijk maken en de mensen zelf ook aanspreken. Dat gaan we doen.

Mijnheer Van Lysebettens, weet u, dat staat al weken in onze nota's. Als we niets ondernemen, zo zegt het Monitoringcomité, zullen er 682.000 mensen in invaliditeit zijn in het jaar 2030. Dat zijn 100.000 mensen meer in die triestige situatie dan vandaag. Waarom is dat zo? We moeten elkaar niets wijsmaken. De redenen zijn inderdaad dat de pensioenleeftijd stijgt tot 67 jaar, tot de wettelijke leeftijd, dat vervroegd pensioen moeilijker wordt en dat we andere moeilijke maatregelen nemen. Natuurlijk zijn dat de redenen. Daarnaast zullen meer oudere mensen aan het werk zijn, oudere mensen die (...)

**01.83 Jeroen Van Lysebettens** (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, dank voor de opsomming van wat in uw nota staat, maar mijn punt blijft dat de preventie, nodig om het aantal zieken te voorkomen, gewoon ontbreekt, zowel in uw nota's als in de budgettabellen. De cijfers tonen wel degelijk dat u streeft naar 100.000 zieken minder in 2029. Het aantal zieken komt dan uit op 588.000 in plaats van 688.000. Vandaag zijn er 526.000 zieken. Arizona gaat dus voor een stijging van het aantal langdurig zieken met 60.000 in totaal.

**01.84 Minister Frank Vandenbroucke:** Mijnheer de voorzitter, ik verontschuldig mij, aangezien ik deze vergadering dadelijk moet verlaten.

Wel wil ik nog even reageren op de laatste opmerking, want wat is dat nu voor onzin?

De voorspellingen waar de ziekteverzekering en ook het Monitoringcomité van uitgaan, zijn gemaakt op basis van een situatie in de samenleving. Die voorspellingen zijn trouwens gemaakt op het einde van de vivaldiregering. Die tonen dat bij ongewijzigd beleid, dus als men niet ingrijpt en als men alleen maar langs de kant blijft staan roepen, er nog 100.000 mensen meer in die situatie zouden belanden. Dat zullen we niet laten gebeuren, want wij zullen ingrijpen en onze verantwoordelijkheid nemen, in de plaats van hier loze praatjes te vertellen.

**01.85 Jeroen Van Lysebettens** (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, de loze praatjes zijn natuurlijk dat we ingrijpen en dan het aantal zieken laten stijgen. Dat zijn de loze praatjes. Opnieuw, Arizona streeft naar meer langdurig zieken en maakt dat mogelijk door haar arbeidsmarktbeleid.

**01.86 Britt Huybrechts** (VB): Collega Ronse, u presenteert de N-VA als een partij van lef en hoop, maar in de begroting bent u toch het slechtste jongetje van de internationale klas. Uw partij en u brullen luid tegen ontwikkelingssamenwerking, maar u snijdt niet. U gromt tegen migratie, maar eist geen terugname. U brult vaak tegen de PS, maar u buigt steeds opnieuw voor de fraudeurs van Vooruit. De leeuw staat misschien nog op uw bureau, maar die brult bij u al lang niet meer.

Mijn vraag is dan ook heel simpel. Waarom bespaart uw partij minder op ontwikkelingssamenwerking dan eerst aangekondigd? Wanneer worden die geldstromen nu echt gecontroleerd? Wanneer koppelen we dat eindelijk aan de terugnameplicht, als we weten dat 83 % niet terugkeert? Dwing hen dan!

**01.87 Axel Ronse** (N-VA): Ik weet niet hoe luid de leeuw bij u brult, maar hij zal in elk geval niet klauwen. Die van ons wel. Er werd nog nooit zo fors bespaard op ontwikkelingssamenwerking. Over asiel en migratie, mevrouw Huybrechts, heb ik met uw voorzitter nog een debat gehad. Hij heeft mij nadien toegegeven dat het verdorie zeer moeilijk is om oppositie te voeren tegen het migratiebeleid van Arizona. Voor gezinshereniging moet men immers nu aantonen dat men geen leefloon heeft, maar echt werkt. Sociale voordelen kan men pas krijgen wanneer men hier vijf jaar verblijft. Het terugkeerbeleid is zeer fors. Mevrouw Huybrechts, een beetje intellectuele eerlijkheid zou u sieren. Uit uw uiteenzettingen blijkt alvast dat u moeilijk oppositie kunt voeren tegen ons migratiebeleid, omdat we

echt doorpakken.

**01.88 Britt Huybrechts (VB):** Collega Ronse, u beschuldigt de PVDA vaak van fakenieuws, maar ik heb nog nooit zoveel onzin en fakenieuws in één minuut gehoord. In plaats van echt ingrijpend te besparen op ontwikkelingshulp komt uw partij terug op aangekondigde besparingen. Dat is geen hervorming, maar een schaamlapje.

Volgens u is het crisis voor iedereen en zal het iedereen pijn doen, maar blijkbaar geldt die crisis niet voor gesubsidieerde linkse ngo's, voor Afrikaanse dictators en corrupte regimes. Die mogen blijkbaar blijven profiteren van de ontwikkelingsfinanciering. Er wordt daaraan ook nog steeds geen terugnameplicht van illegalen en criminelen gekoppeld. De *Nieuwe Vooruit Alliantie* maakt haar naam wel degelijk waar door telkens opnieuw te plooiën voor de fraudeurs van Vooruit. Doe wat moet en bespaar harder op ontwikkelingssamenwerking in plaats van op onze mensen.

**01.89 Denis Ducarme (MR):** Bravo pour votre énergie, monsieur Ronse! Cela fait plaisir de vous voir à cette place. J'espère que vous serez encore là au moins six ou sept heures, comme la dernière fois, pour subir un peu l'amnésie de certains.

Pour rappel, ce gouvernement est en place depuis moins d'un an. Or, quand on entend le PS, Groen et même l'Open Vld qui détenait pourtant le poste de premier ministre, on a l'impression qu'ils n'ont aucune responsabilité par rapport à la situation budgétaire et au déficit. Si, il y a au moins une responsabilité collective. Ne prenez pas les Belges pour des amnésiques, pour des idiots, en faisant mine de découvrir les difficultés budgétaires devant lesquelles nous sommes.

Et puis, peut-être qu'un autre élément fait qu'ils sont énervés. C'est que cela encourage le travail! Il faut donc qu'on me donne l'envie. Monsieur Ronse, je souhaite que vous précisiez en effet en quoi (...)

**01.90 Axel Ronse (N-VA):** Dank u wel, *un grand merci, monsieur Ducarme, mon grand ami*. Het is een heerlijke interventie, tussen al die andere interventies door.

Inderdaad, werken is nog nooit zo fors beloond geweest. 4 miljard verlaging van de lasten op arbeid! Dat wil zeggen voor iemand die gaat werken dat de overheid veel minder opvreet van het loon waarvoor men werkt.

Tegelijk, *on va les encourager aussi autrement*. We beperkten de werkloosheidsuitkeringen al in de tijd. We zullen veel actiever controleren wie langdurig een ziekte-uitkering krijgt en nog kan werken en een arbeidspotentieel heeft.

Ik heb er alle vertrouwen in, *monsieur le président de la commission des Affaires Sociales*, dat we samen de trein aan hervormingen die door het Parlement zal razen met een ongeziene snelheid, schitterend op zijn bestemming zullen brengen.

**01.91 Denis Ducarme (MR):** Il y a encore un autre élément qui, je crois, met aussi la gauche en colère, monsieur Ronse.

Vous vous souviendrez que le MR s'est un peu fait désirer dans le cadre de ces négociations. Nous souhaitons au minimum que cet accord budgétaire soit populaire. C'est pour cela que nous avons évité une augmentation du coût de la consommation quotidienne des Belges.

Ils ne le disent pas, mais c'est une réalité. Comme ils ne disent pas non plus que nous avons veillé à préserver les bas salaires et les basses pensions de l'effort des Belges, dans le cadre de l'indexation limitée à 4 000 euros brut. Ça, ils ne le diront pas. Savez-vous pourquoi? Parce que ça leur fait mal.

**01.92 Wouter Vermeersch (VB):** Mijnheer de voorzitter, ik stel voor dat wij, als wij hier vandaag nog lang over frietjes spreken, vanavond ook frietjes laten leveren, nu de btw nog niet is verhoogd.

Onze analyse van de begrotingscijfers en de tabellen is duidelijk. Mevrouw Pas merkte al op dat de begrotingsinspanning in 2026 bijna volledig en in 2029 bijna de helft uit nieuwe belastingen bestaat.

Mijnheer Ronse, u gelooft ons niet maar misschien wel de economen Peter Vanden Houte en Koen De

Leus in *De Tijd*. Ik lees voor. "Beide economen merken wel op dat de belastingdruk zal stijgen. In 2026 is de verbetering van de begroting volledig te danken aan belastingverhogingen."

Uw premier en uw partij beloofden geen nieuwe belastingen te zullen invoeren. In het regeerakkoord staat dat de totale begrotingsinspanning gebeurt zonder een verhoging van de belastingdruk. Uw regeerakkoord kan dus vandaag de prullenbak in. Hoe verantwoordt u die belastingverhogingen?

**01.93 Axel Ronse (N-VA):** Wat u opmerkt, klopt totaal niet. Wij ontvetten de staat. Het aandeel van de uitgaven op het bruto binnenlands product daalt. Het aandeel van de inkomsten op het bruto binnenlands product daalt ook. Wij kiezen er inderdaad voor om de belastingen voor wie werkt te verlagen, goed voor maar liefst 4 miljard euro, waarover wij hier al zo vaak hebben gesproken. Wij kiezen er ook voor om de belastingen te verlagen omwille van de competitiviteit van onze economie. De RSZ-werkgeversbijdrage wordt met – hou u vast – meer dan 1 miljard euro verminderd. Er is de centenindex, die eveneens een competitiviteitsmaatregel is. De maatregel geeft zuurstof aan bedrijven om de loonkostenhandicap gedeeltelijk te verhelpen. Lees de verklaringen van het VBO, Voka en Unizo er maar op na.

Ik zal straks samen met u de tabel doornemen en u zult zien dat er vooral zuurstof aan de economie wordt gegeven en dat de overheid wordt ontvet, wat immers hoog nodig is.

**01.94 Wouter Vermeersch (VB):** Dit is de arrogantie van de macht. U gelooft blijkbaar alleen in uw eigen grote gelijk en alle experts en economen hebben blijkbaar ongelijk.

Er is de vliegtaks, de pakjestaks, de verzekeringentaks, de bankentaks, de effectentaks, de Jambontaks en de meerwaardebelasting. Dat is taks na taks, samen met een btw-verhoging, die ook een belastingverhoging is, een accijnsverhoging en een indexsprong, die aan de koopkracht raakt.

Mijnheer Ronse, dat zijn veel extra belastingen zonder hervormingen en zonder afbouw van de uitgaven.

U en uw premier, de heer De Wever, beloofden een hervormingsregering. Wat u echter levert, is een onvervalste Belgische belastingregering, nog wel op de kap van de gewone Vlaming.

**01.95 Rajae Maouane (Ecolo-Groen):** Monsieur Ronse, vous avez annoncé fièrement vouloir remettre 100 000 personnes malades au travail. Concrètement, comment allez-vous faire alors que les entreprises elles-mêmes nous rapportent qu'elles ne sont pas capables d'accueillir ces travailleurs déjà fragilisés?

Derrière ce chiffre symbolique dont vous vous gargarisez, nous avons des vies, des personnes qui ne sont pas absentes par plaisir, mais bien parce qu'elles sont malades. Aujourd'hui, rien ne garantit qu'elles auront un emploi adapté à leur situation.

Vous engagez-vous à garantir que ces personnes puissent réellement retourner au travail? Ou s'agit-il plutôt d'une réforme destinée à resserrer les critères, pour pousser des milliers de personnes hors de l'assurance maladie, puis vers le chômage et enfin vers l'aide sociale?

L'objectif derrière tout cela est clairement de faire baisser artificiellement les chiffres en transférant la charge financière d'un budget à un autre. Dites-le donc clairement! Ne faites pas semblant d'avoir quelque chose à faire des malades alors que vous voulez simplement continuer à les exploiter.

**01.96 Axel Ronse (N-VA):** Wat een ongelooflijke insinuatie, als zouden wij mensen die ziek zijn kwaad willen doen. Het tegendeel is waar. We zullen inderdaad een aantal malversaties uit de wereld helpen, mevrouw Maouane. Ik ken iemand, een vroegere schoolkameraad, die een jaar met ziekteverlof was omdat hij een echtscheiding doormaakte. Hij voelde zich mentaal niet goed, wat ik kan begrijpen, maar een jaar ziek zijn, dat kan toch niet?

We zullen mensen die nog arbeidspotentieel hebben naar een traject naar werk begeleiden, ook al is dat niet bij hun eigen werkgever, maar bij een andere. Als ze daar niet aan willen meewerken, zullen we inderdaad sanctioneren. We zullen de ziekenfondsen aanspreken op hun wangedrag, zoals in Charleroi, waar langdurig werklozen die hun werkloosheidsuitkering zullen verliezen nu al

aangeschreven worden om zich te laten erkennen als arbeidsongeschikt.

Die achterpoortjes zullen we allemaal sluiten. Er zijn heel veel vacatures, ook in Wallonië, voor laaggeschoolde mensen. Het is onze ambitie om 100.000 langdurig zieken aan werk te helpen. Mevrouw Maouane, die mensen zullen ook gelukkiger zijn omdat ze werken, bijdragen en opnieuw nuttig zijn.

**01.97 Rajae Maouane** (Ecolo-Groen): Merci, monsieur Ronse.

C'est dingue de me raconter des anecdotes quand je vous pose des questions de fond. Nous connaissons tous quelqu'un ou quelqu'une. Ici, l'enjeu n'est pas de pratiquer le *storytelling*, mais de savoir comment on va aider. Vous ne vous posez jamais la question de la raison pour laquelle les travailleurs malades sont malades et ne vous interrogez jamais sur la manière de travailler sur la prévention. Cela n'existe pas! Parce que les malades ne sont pas des variables d'ajustement budgétaire ni des chiffres qu'on déplace d'une colonne Excel à une autre. Ce sont des personnes qui ont besoin d'être accompagnées et de recevoir des soins ainsi que du soutien. C'est de la sorte qu'on va réussir à les remettre au travail: en se posant véritablement la question de la prévention professionnelle, et non pas en nous racontant des histoires.

**01.98 Sam Van Rooy** (VB): Mijnheer Ronse, u zult het als geen ander weten, maar Bart De Wever wil zich nu profileren als de nieuwe Jean-Luc Dehaene. Dat is veelzeggend, want Dehaene heeft immers door in België de euro in te voeren niet alleen ons leven een pak duurder gemaakt, hij heeft ook de nationale soevereiniteit en dus de democratie uitverkocht aan de tirannieke Europese Unie. Dehaene heeft België dus verraden, net zoals De Wever vandaag Vlaanderen aan het verraden is.

Als nieuwe loodgieter probeert hij nu op kosten van de hardwerkende Vlamingen een peperduur ondemocratisch en onrechtvaardig systeem te redden dat meer dan 25 jaar na die andere loodgieter, Dehaene, nog bouwvalliger geworden is. Dat maakt niet alleen het leven van de Vlamingen duurder, het is ook gedoemd te mislukken, mijnheer Ronse.

**01.99 Axel Ronse** (N-VA): Uw vraag ontgaat me helemaal. Maar ik nodig u uit te volgen wat onze eerste minister aan het doen is op het Europese niveau. Hij is Merz in de goede richting aan het krijgen inzake migratie en de interpretatie van het protocol bij het EVRM. Hij is een switch aan het krijgen inzake overregulering. In Antwerpen ging er vorig jaar nog een industrietop over door. We voelen nu al bij de Europese leiders dat zij denken dat die De Wever, die eerste minister daar van België, een koers aan het teweegbrengen is die opnieuw hoop geeft.

Als u nu voorstelt dat Vlaanderen uit Europa stapt, vraag ik me af waar Vlaanderen dan nog zal staan. Hoe zullen wij ermee gediend zijn? Hoe wilt u dan het migratiebeleid ten gronde aanpassen? Dat zijn allemaal dingen die u toch, meen ik, belangrijk vond? Maar goed.

**01.100 Sam Van Rooy** (VB): Mijnheer Ronse, van de premier weten we dat hij – en dat is misschien een verschil met Dehaene – geen alcohol drinkt, geen uitgebreid sociaal leven heeft en ook geen hobby's heeft. Dat mag uiteraard, maar de meeste Vlamingen hebben die uiteraard wel. Voor hen maakt deze regering nu hotels, campings, restaurants, afhaalmaaltijden, festivals, cultuur, sport en cinema duurder. Kortom, zowat alles wat de mensen enige rust kan geven en kan afleiden van de dagelijkse ratrace en de torenhoge belastingdruk.

Deze regering, mijnheer Ronse, had dat geld ook kunnen vinden bij de Europese Unie, bij de pamperen de diversiteitsindustrie en bij de talloze leeflonen die hier aan vreemdelingen worden uitgekeerd. Maar het wordt vandaag weer maar eens duidelijk: alleen wij van het Vlaams Belang zouden zo'n rechtvaardig beleid voeren.

**01.101 Pierre-Yves Dermagne** (PS): Monsieur Renaix, je vais peut-être commencer par un avertissement. Depuis le début de votre prise de parole, vous utilisez des clichés et des caricatures à l'égard des francophones de ce pays, des Bruxelloises et des Bruxellois, des Wallonnes et des Wallons.

Que vous critiquiez le PS, responsable, à vos yeux, des sept plaies de l'apocalypse, ce n'est pas neuf, c'est devenu le discours classique de ce gouvernement. Mais les Wallonnes et les Wallons, les Bruxelloises et les Bruxellois méritent le respect de chacune et chacun d'entre nous, que l'on soit

francophone ou néerlandophone. J'en ai assez de ces clichés et je le dis clairement maintenant à l'entame de ces débats: ça suffit. Les gens de Wallonie et de Bruxelles méritent notre respect.

Ma question, monsieur Ronse, concerne votre double saut d'index. Au-delà de l'injustice de la mesure et des modalités de celle-ci, injustes également, comment allez-vous expliquer aux travailleurs et aux pensionnés qu'on va aller chercher 800 millions dans leur poche pour les donner aux entreprises de ce pays?

**01.102 Axel Ronse (N-VA):** Monsieur Dermagne, j'adore la Wallonie, j'adore Bruxelles, j'adore les Wallons et les Bruxellois.

Ce que je déteste, c'est le système politique qui rend les gens inactifs, qui les rend addicts aux allocations. Quand quelqu'un est malade: "On gère, on va vous garder votre allocation".

Het is dat rotte politieke systeem dat we nu slopen. Het is daarom dat u zenuwachtig bent en u zich kwaad maakt. In Wallonië zijn er namelijk mensen opgestaan, Les Engagés en MR, moedige mensen die zeiden: "C'est fini avec ce système! On ne va pas réduire notre pays, ou notre région, à une caricature! On va retrouver notre fierté!"

Nu doen we het dus *à la flamande*. Wie werkt, belonen we. We maken onze economie competitief en zorgen ervoor dat de begroting op orde is. Daarmee zult u de komende jaren moeten leven.

Wat vindt u van de 4 miljard euro die mensen er netto bij zullen krijgen, mijnheer Dermagne?

**01.103 Pierre-Yves Dermagne (PS):** Vos promesses, monsieur Ronse, personne n'y croit plus en Belgique! Les personnes qui étaient dans la rue ces trois derniers jours, les plus de 100 000 personnes qui étaient à Bruxelles voici un peu plus d'un mois ne croient plus à vos promesses et elles voient, jour après jour, l'effet de vos mesures telles que l'augmentation de la TVA et des accises sur des biens de première nécessité: le chauffage, l'eau, les soins, toute une série de services publics. Les gens ne sont pas bêtes. Ils voient dans leur vie quotidienne les conséquences concrètes des mesures que vous prenez, des choix inéquitables et injustes que vous faites et de la politique qui est la vôtre. Les gens continueront à le voir jour après jour. Et nous continuerons à le dénoncer et à proposer des alternatives.

**01.104 Francesca Van Belleghem (VB):** Ik wil eerst even kwijt dat dit een belachelijke manier van werken is. Commissievergaderingen waarin het over de inhoud gaat worden afgelast, en dan moeten we hier fractievoorzitters ondervragen. De premier is hier, dus misschien kan hij antwoorden. Hij zou normaal immers gisteren in de commissie op mijn vraag antwoorden.

De belastingen stijgen, maar de olifant in de kamer is dat tal van mensen hier geen belastingen betalen. Zo zijn er 200.000 illegalen die geen belastingen betalen en er loopt hier ook een illegaal rond die zelfs grof geld toegestopt krijgt, de moslimterrorist Trabelsi. In 2025 kreeg hij 350.000 euro, maar blijkbaar heeft hij nog veel meer geld gekregen, want in 2014 kreeg hij 90.000 euro en in 2022 109.000 euro. Kassa, kassa. Hoe legt u uit aan Vlamingen die elke dag hard moeten werken en meer belastingen moeten betalen, dat illegale moslimterroristen hier 550.000 euro krijgen?

**01.105 Axel Ronse (N-VA):** Dat kan niet worden uitgelegd, mevrouw Van Belleghem. Ik denk dat u even moet spreken met de man links van u, de heer Van Rooy, die zonet voorstelde dat Vlaanderen uit de Europese Unie zou stappen. Het is net onze eerste minister die nu aan de kar trekt om een goed protocol op te stellen dat ervoor zorgt dat we dergelijke schoften veel gemakkelijker uit ons land kunnen zetten. U probeert de werkelijkheid heel simplistisch voor te stellen. Wij werken daar dag en nacht aan, met veel sérieux.

In de tabel en in het regeerakkoord staat dat men in dit land voortaan pas na vijf jaar van sociale voordelen zal kunnen genieten. Mevrouw Van Belleghem, ik heb twee vragen voor u. Gaat u akkoord met de heer Van Rooy om uit de Europese Unie te stappen? Vindt u het een goede zaak dat we sociale voordelen pas na vijf jaar gaan toekennen?

**01.106 Francesca Van Belleghem (VB):** U bent ook niet gestorven van uw eerste leugen. Het strengste asielbeleid ooit is eigenlijk het duurste asielbeleid ooit. Dat was het al in februari, toen we over de eerste begroting voor 2025 stemden. Het is het duurste asielbeleid ooit, met 1,1 miljard euro.

Twee weken geleden werd de geüpdatete begrotingstabel voor 2025 gepubliceerd. Tot mijn grote verbazing kom er nog meer geld voor asiel en migratie. Hoeveel? Dat weten we niet, want u weigert dit transparant mee te delen. Ergens in een provisie staat een extra bedrag dat nog verder wordt opgekrikt, dat zal stijgen, maar niemand mag weten over hoeveel het gaat.

Commissievergaderingen waarin vragen gesteld kunnen worden, worden afgelast. Mijn goede collega Vermeersch stelde een vraag aan minister Vincent Van Peteghem, die weigerde daarop te antwoorden. Niemand in dit land mag blijkbaar weten hoeveel asiel en migratie werkelijk kost.

De **voorzitter**: Gezien de expliciete vermelding geef ik de heer Van Rooy één minuut.

**01.107 Sam Van Rooy (VB)**: Mijnheer Ronse, mijn collega Francesca Van Belleghem zei het al, u bent niet gestorven van uw eerste leugen. We weten dat politici die liegen dat doorgaans doen omdat ze geen inhoudelijk antwoord hebben en in het nauw gedreven worden.

Weet u wat wij willen met Europa, mijnheer Ronse? Wij willen een andere Europese Unie. Wij willen een Europese Unie waaraan we geld winnen en niet verliezen. Wij willen een Europese Unie die ons niet vol met regelneerij steekt, zoals voor het klimaat, het ETS2, waardoor de gasprijzen en de prijzen voor autorijden en vliegtuigreizen in dit land zullen blijven stijgen. Daartegen zeggen wij neen. Dat is de Europese Unie waarin de N-VA en deze regering blijven meespelen.

**01.108 Kurt Moons (VB)**: Vooreerst, ik vind het toch wel heel vreemd dat wij de tabel pas gisteren om 10.30 uur kregen, terwijl de pers afgelopen dinsdag alles al kon printen, met alle toelichtingen en maatregelen. Dat getuigt mijns inziens van een gebrek aan respect.

Ik weet niet met welke bedrijven bij Voka u spreekt, maar ik hoor heel andere berichten. De kmo's in dit land houden hun hart vast. Ze dachten dat de vraag naar flexibiliteit op de arbeidsmarkt misschien bepaalde fiscale toegevingen waard zou zijn, maar na de invoering van de meerwaardebelasting en de exittaks komt u nu met nog andere belastingen die, rechtstreeks of onrechtstreeks, zullen worden doorgerekend: de roerende voorheffing, een hogere effectentaks, bankentaks, een verhoging van de verzekeringstaks en het doorstorten van 50 % van de opbrengst uit de maatregel inzake de index. Waarom steekt u stokken in de wielen van Voka? Hebt u al berekend wat het overheidsbeslag zal zijn als alle belastingen worden doorgerekend?

**01.109 Axel Ronse (N-VA)**: Ik heb net een oplijsting gegeven van alles wat we doen voor ondernemingen, die zeer tevreden zijn met de centenindex. Er zijn pijnlijke maatregelen, moeilijke maatregelen, maar ook toegiften en zuurstof. Ik ben vergeten het te noemen, maar ook het aantal fiscaalvriendelijke uren wordt opgetrokken. De RSZ-werkgeversbijdrage wordt ook met een miljard euro verminderd. De ondernemersaftrek wordt eveneens versoepeld en aantrekkelijker gemaakt.

Ondernemers juichen dat ze, nadat het land al zo lang de totaal verkeerde richting uitgaat omdat de schuld wordt opgebouwd en regering na regering het PS-beleid voortzet, eindelijk een ommekeer zien: zij zien een generatie politici die de boel durft te ontvetten, die moeilijke en minder populaire maatregelen durft te nemen en die voor een ondernemer voor het eerst sinds lange tijd weer hoop biedt. Die ondernemer is dus blij en ziet in dat de politici eindelijk beseffen wat er nodig is en de daad bij het woord voegen. Ik ben dus fier.

**01.110 Kurt Moons (VB)**: Ik hoor heel andere berichten van kleine kmo-bedrijfsleiders, die aanklagen dat het weer belastingen zijn; de ene na de andere.

Bovendien komt er nog regelgeving aan. We zijn inderdaad de beste in *gold-plating*: Peppol komt twee jaar vroeger dan nodig, over het platform FLA kunnen we ook nog een robbertje uitvechten en dan zijn er ook nog onbegrijpbare centenindexberekeningen, waarvan niemand snapt hoe die zullen verlopen, en recent nog de maatregel inzake tijdsregistratie.

Ik had toch wat meer volharding van u verwacht als oud-directeur van UNIZO om onze Vlaamse kmo's in zeer moeilijke omstandigheden te ondersteunen, want dat doet u niet met extra belastingen. Ik wens u ook wat meer geluk met de gevleugelde woorden van uw leider, *labore et constantia*, waarbij ik u en uw partij vooral die laatste eigenschap toewens.

**01.111 Meyrem Almaci** (Ecolo-Groen): Mijnheer Ronse, u staat al bijna tweeënhalve uur op het spreekgestoelte. Ik wil even teruggaan naar de cijfers, want cijfers liegen niet.

U zegt voortdurend dat het moeilijke keuzes zijn, maar dat het moet en dat wij alles hebben laten verrotten, maar de harde vaststelling van de cijfers is dat de besparingen op gewone mensen – mensen met ziekte, mensen met pech, mensen met een klein pensioen of een gewoon pensioen – en, zoals minister Vandenbroucke daarnet moest toegeven, op de gezondheidszorg, acht keer zo groot zijn als de bijdrage die gevraagd wordt van de sterkste schouders.

De meerwaardebelasting zou 500 miljoen euro opbrengen, de verdubbeling van de effectentaks 462 miljoen euro en de beperkte aanpak van de vervennootschappelijking 300 miljoen euro. Samen komt dat op 1,262 miljard euro van de 26 miljard euro aan inspanningen. Hoe komt het dat u zo'n blinde vlek hebt voor alle inefficiënte subsidies waarover de Nationale Bank van België het had en voor de allerrijksten? Waar zit het probleem?

**01.112 Axel Ronse** (N-VA): Dank u voor de vraag. Ze schept wat duidelijkheid over uw visie.

U zegt dat we het begrotingsprobleem moeten oplossen door mensen te belasten, dat we langs de villa's moeten gaan om geld te vragen en dat we daarmee de boel in orde moeten brengen. Wij doen dat niet. U zegt dat wij belasten en besparen op zieken, maar kunt u me eens uitleggen wat er mis is met iemand die nog kan werken, opnieuw aan het werk te zetten? Dat is juist een versterking van die persoon, geen besparing op die mens. We pakken niets af van die mens, we geven net iets terug, namelijk een opleiding, een goede job, een behoorlijk loon en perspectief.

Mevrouw Almaci, ik denk dat ik u geen goed antwoord op uw vraag kan geven, omdat wij fundamenteel verschillen in visie. Voor ons draait het om mensen aan het werk krijgen en competitiviteit, voor u draait het om belasten, belasten, belasten. Wij gaan hervormen, hervormen, hervormen. Dank u wel.

**01.113 Meyrem Almaci** (Ecolo-Groen): De harde waarheid van de cijfers is dat u gewone mensen een festival van taksen en besparingen hebt bezorgd, zonder te kijken naar waar het beter kan. De Nationale Bank van België stelt dat bij minstens de helft van de 25 miljard euro aan subsidies die naar ondernemingen gaan, de vraag kan worden gesteld of ze wel opleveren wat ze moeten opleveren.

De miljonairsbelasting is er niet gekomen. Er is geen bijdrage van de allerrijksten. Het is overduidelijk dat u een enorme groep mensen een festival bezorgt dat in de toekomst veel kopzorgen zal opleveren. Dit zal niet leiden tot meer werkenden, maar tot meer langdurig zieken, omdat u weigert de taboes bij de N-VA en de MR aan te pakken. Vooruit en Les Engagés hebben dat laten gebeuren.

Over klimaat is overigens ook geen woord gezegd, over werkbaar werk geen woord, over de aanpak van armoede geen woord. U gaat zelfs heel veel mensen in de middenklasse en gepensioneerden nog dieper in de put duwen. Dat is wat u gaat doen.

**01.114 Dominiek Snelpe** (VB): Mijnheer de voorzitter, ik heb zowat twee uur geleden mijn vinger opgestoken en kom nu aan de beurt. Dat belooft voor de gang van zaken. Daarnaast vind ik het jammer dat de vragen niet gebundeld worden.

Mijnheer Ronse, ik wil het nog even hebben over de taks op bewegen. Minister Vandenbroucke zegt al jaren dat hij obesitas en overgewicht dringend wil aanpakken, en terecht. Daarin zullen we hem zeker steunen. Het is dan toch echter volstrekt onlogisch dat diezelfde federale regering – en trouwens ook de Vlaamse regering – sporten duurder maakt, bewegen ontmoedigt en gezinnen afschrikt om fitness-, sport- of zwembadabonnementen te nemen. Hoe verklaart u dat, mijnheer Ronse? Staat u werkelijk achter die taks?

**01.115 Axel Ronse** (N-VA): Mevrouw Snelpe, ik heb altijd al eens samen met u naar de fitness willen gaan. We zullen dat eens doen en ik zal iemand daar dan vragen wat hij het liefst heeft: 150 euro netto per maand extra krijgen via een lastenverlaging op arbeid, of iets meer btw betalen op het fitnessabonnement.

Kijk naar de tabel: 4 miljard euro minder belastingen. De overheid vreet minder en wordt slanker. De

overheid fitness dus. De overheid ontvet en knabbelt minder aan de lonen.

Het klopt dat de btw-inkomsten met 1,3 miljard euro zullen toenemen, onder meer door de btw op sport. Is dat leuk? Nee. Enkele aanwezige collega's hebben het echter zodanig lang laten rotten dat we ook moeilijke maatregelen moeten nemen om het spel hier recht te houden. Dat is wat we doen. Tot in de fitness, mevrouw Sneppe.

**01.116 Dominiek Sneppe (VB):** Mijnheer Ronse, u geeft daarmee niet echt een antwoord. Wie preventie au sérieux neemt, neemt dergelijke maatregelen niet. U staat hier nu wel te lachen, maar het is helemaal niet om te lachen. Wat doet de regering nu eigenlijk? Ze zorgt ervoor dat er een taks komt op de fitness, maar waarschijnlijk ook op de lidgelden van sportclubs, waarnaar bijvoorbeeld ook obese kinderen worden gestuurd om te bewegen, gestimuleerd door hun ouders. Dat is toch geen beleid? Het kan er bij mij niet in dat u enerzijds zegt dat er bespaard moet worden, maar anderzijds verklaart dat preventie er niet toe doet, terwijl preventie net de besparing of efficiëntiewinst bij uitstek in onze gezondheidszorg zou zijn. Zorg ervoor dat preventie voor honderd procent werkt, in plaats van dergelijke preventieve maatregelen nog eens te betaksen met alsmaar meer taks, taks, taks.

**01.117 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen):** Mijnheer Ronse, ik wil het met u graag ook eens over iets anders hebben.

Ik had gedacht dat u zou spreken over de beslissingen die de regering op het vlak van veiligheid heeft genomen. De minister van Justitie heeft een miljard euro gevraagd. Zij is zeer tevreden. Blijkbaar heeft ze dat miljard ook gekregen. We zien in de tabellen 600 miljoen euro voor gebouwen en 200 miljoen euro voor de overbevolking. We kunnen 800 miljoen euro in de tabellen terugvinden. Van de rest, de 200 miljoen of 300 miljoen euro die er nog bij komt, is er geen spoor.

Vinden jullie van de N-VA dat er nu voldoende extra middelen zijn om de grote uitdagingen bij Justitie aan te pakken? Volstaan dat miljard euro dat gevraagd is en de beslissing die de regering heeft genomen? Waar komt de rest van die middelen vandaan? We vinden daar geen spoor van in de begroting.

**01.118 Axel Ronse (N-VA):** Collega Van Hecke, het is zeer fijn dat u hier wijst op een zeer forse verhoging voor Justitie. De uitdagingen zijn daar immers gigantisch. Er zitten 30.000 mensen in de gevangenis, van wie ongeveer een derde illegalen, mensen die te lang in voorhechtenis zitten enzovoort.

Wij willen vooral dat straffen deftig worden uitgevoerd. Daarvoor is inderdaad geld nodig. In tegenstelling tot de voorbije legislaturen slagen we er nu in om daar meer middelen aan te besteden en tegelijk ons budget beter onder controle te krijgen. Dat is een bijzonder moeilijke oefening, maar we zijn er wel in geslaagd.

Is dat voldoende? Voor de kerntaken van onze overheid zal het nooit volledig voldoende zijn. Het is alleszins zeer significant. We kijken er ongelooflijk hard naar uit om daar met onze mensen in de commissie voor Justitie aan mee te werken en dit te doen slagen.

Dank u wel voor de vraag, mijnheer Van Hecke.

**01.119 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen):** Mijnheer Ronse, u bent natuurlijk de kampioen in lucht verkopen en in het niet beantwoorden van de vragen. Wat er met dat miljard euro zal gebeuren, dat weten we niet. Of dat voor de N-VA oké zal zijn, weten we evenmin. Er is trouwens ook extra geïnvesteerd door de vorige regering.

De uitdagingen zijn gigantisch. Naast die 800 miljoen euro die in de tabellen staat, is er een groot probleem met het personeelstekort. Er zal moeten worden aangeworven, informatisering is nodig, er zijn achterstallige facturen voor tolken, vertalers en gerechtsexperten.

Als u het ons vraagt, is het budget dat wordt aangekondigd totaal onvoldoende, mijnheer Ronse. Ik begrijp niet dat de minister van Justitie – ik zal cd&v daar straks over ondervragen – daarover zo enthousiast is. De minister van Justitie, u en uw regering zijn gewoon blij met een dode mus, mijnheer Ronse. Dat is de realiteit, want met dat budget zult u de uitdagingen bij Justitie absoluut niet kunnen

aanpakken.

**01.120 Alexia Bertrand** (Open Vld): Mijnheer Ronse, wat een monster is uw pleziertaks. Ik heb een en ander afgetoetst met experten. Die taks wordt gewoon een kluwen, want culturele activiteiten worden vrijgesteld wanneer er geen winstoogmerk is.

Wat betekent dat concreet? U gaat naar de opera. U betaalt 6 %. U gaat naar een kleine cinema, een vzw met niche-auteursfilms. U betaalt 6 %. U gaat naar Kinepolis. U betaalt dan 12 %. U mag daarbij vooral geen frietje op voorhand afhalen want dat wordt ook duurder. U gaat naar het voetbal, bijvoorbeeld Anderlecht, of u gaat naar uw lokale volleybalclub, bijvoorbeeld in Kortrijk. U betaalt 12 %.

U zou de middenklasse sparen. Hoe spaart u de middenklasse? Gaat zij zo vaak naar de opera of heb ik hier iets gemist? Leg het eens uit.

**01.121 Axel Ronse** (N-VA): Ik ben gisteren nog iets gaan eten met een maat en die vroeg mij hoe het nog met Alexia was. Ik antwoordde dat het er goed mee ging. Hij merkte op dat zij misschien wel een punt heeft. Ik antwoordde hem dat wij wel 4 miljard euro verlagingen doorvoeren op de nettolonen van de mensen die werken en maar 1,3 miljard euro hebben gevonden door de btw en de fiscaliteit waarover wordt geschreven. Hij gaf mij gelijk en merkte op dat Alexia nooit echt goed heeft kunnen tellen. Hij gaf mee dat ik haar de volgende dag tijdens de plenaire vergadering nog eens moest uitleggen hoeveel forser de regering teruggeeft aan mensen die werken in vergelijking met de btw die in een aantal sectoren wat hoger wordt. Dan zou zij het misschien begrijpen. Ik voegde eraan toe dat men ook niet mocht vergeten dat, als we in 2029 ons beoogde doel verwezenlijken, het begrotingstekort voor bijna 70 % zal bestaan uit intresten op schulden die u hebt gemaakt, mevrouw Bertrand!

**01.122 Alexia Bertrand** (Open Vld): Mijnheer Ronse, de waarheid is dat u gewoon niet kunt antwoorden. Ik weet zelfs niet of uw collega's in de regering kunnen antwoorden. Er zijn zoals telkens immers zoveel losse eindjes in uw akkoord, dat wij waarschijnlijk nog moeten wachten op een carnavalsakkoord om een en ander op te lossen. U weet het zelfs niet.

Wij merken dat in plaats van vereenvoudiging het akkoord heel complex is. Het enige wat ik onthoud, is dat de lastenverlaging van 1 miljard euro die er moest komen, er niet komt. Ze is uitgesteld tot 2030. Ze is uitgesteld tot na de legislatuur. Dat is natuurlijk een gemakzuchtige oplossing. Op die manier vindt u 1 miljard euro van de gezochte 9 miljard euro, namelijk door een lastenverlaging niet door te voeren. Op die manier vindt u het geld.

Ik zal straks bewijzen dat 50 % van de inspanning bestaat uit nieuwe taksen. Taks, taks, taks! Daarover zijn wij het allemaal eens.

**01.123 Lode Vereeck** (VB): Mijnheer Ronse, ik heb twee vragen voor u.

Er komt geen indexsprong voor de lonen tot 4.000 euro. Daarboven krijgt iedereen een vast bedrag van 80 euro. Zoals uit het misverstand van professor en minister Vandenbroucke in *Terzake* duidelijk bleek, betaalt de werkgever wel degelijk belasting op het niet-uitbetaalde loon. Begrijpt u dat daardoor de belastingdruk op lonen toeneemt? Dat is mijn eerste vraag.

Ten tweede, kunt u zeggen hoeveel van die 4 miljard naar de werkgevers gaat en hoeveel naar de werknemers? U hebt het altijd over 150 euro meer, maar 1.000 euro gedeeld door 12 is volgens mij 85. Hoe komt u aan die 150?

**01.124 Axel Ronse** (N-VA): Professor Vereeck, wat betreft uw eerste vraag, evident is dat een verlaging van de belastingdruk. Als we die centenindex voor lonen boven de 4.000 euro bruto niet zouden doorvoeren, zouden die bedrijven, ten eerste, meer lonen betalen en, ten tweede, meer RSZ-bijdragen en bedrijfsvoorheffing op die lonen moeten betalen. Nu moeten de bedrijven voor het gedeelte boven de 4.000 euro maar de helft betalen. Spreek met Voka, spreek met het VBO. Zij zeggen dat een klein beetje zuurstof in de loonkostenhandicap de bedrijven in staat zal stellen om hier te blijven, om mensen aan te trekken en welvaart op te bouwen.

Uw tweede vraag gaat over die 4 miljard. Ik vind het tof dat u die vraag stelt. Die 4 miljard gaat volledig naar de werknemers, naar wie werkt. Dat gaat via de werkbonus, via de bijzondere bijdrage sociale

zekerheid, die mevrouw Bertrand daarnet vergat te vermelden en die een jaar naar voren wordt geschoven, en via het optrekken van de belastingvrije som. Op kruissnelheid komt dat op 14.400 euro en in 2030 op 15.500 euro. Dat is ongezien in dit land. Chapeau, regering!

**01.125 Lode Vereeck** (VB): Mijnheer Ronse, u hebt mijn eerste vraag niet begrepen. Ik herhaal het nog eens. Het gaat over de fiscale druk. De werkgevers dienen belasting te betalen en door te storten aan de regering op loon dat niet wordt uitbetaald. Bent u mee? Het loon wordt niet uitbetaald, maar de werkgevers betalen er wel belastingen op. Dan kan het toch niet anders dan dat de verhouding tussen belastingen op arbeid en loon stijgt? Ik heb de berekeningen hier gemaakt en ik wil ze u straks gerust tonen.

Wat betreft die 4 miljard, u hebt niet gezegd hoe 1.000 euro gedeeld door 12 gelijk is aan 150. Volgens mij is dat gelijk aan 85.

Ik gebruik mijn laatste seconden spreektijd om te zeggen dat wij niet uit de EU willen, maar dat we de EU willen terugbrengen naar haar kerntaak, zijnde de economische samenwerking zoals tijdens de EEG.

**01.126 Sarah Schlitz** (Ecolo-Groen): Monsieur Ronse, vous savez que la Belgique compte de nombreux festivals. C'est d'ailleurs l'une des richesses de notre pays, aussi bien en Flandre qu'à Bruxelles et en Wallonie. Pourtant, certaines décisions que votre gouvernement a prises vont impacter très fortement le secteur des festivals, à plusieurs égards. Premièrement, le prix des billets sera augmenté, avec pour seules options soit l'augmentation du prix pour les spectateurs, soit la réduction du budget en internalisant ce nouveau coût. Deuxièmement, le prix des *food trucks* va augmenter pendant les festivals car, avec votre réforme, un simple cornet de frites coûtera désormais plus cher. À cela, j'ajouterai que les campings verront, eux aussi, leurs tarifs augmenter.

Que répondez-vous aux personnes qui, aujourd'hui, se tuent à la tâche pour organiser des festivals dans notre pays?

**01.127 Axel Ronse** (N-VA): Mevrouw Schlitz, ik ken toevallig een aantal festivalorganisatoren goed. Ik denk dat zij heel blij zijn met deze regering, want festivalorganisatoren zijn ook bedrijven. Er komt 1 miljard korting op de RSZ voor de werkgever, 800 miljoen centenindex. Er komt zuurstof, zuurstof voor de festivalorganisatoren. Zij kunnen flexi-jobbers nu ook 18.000 euro laten verdienen. Met overuren mogen festivalorganisatoren fiscaal vriendelijker omgaan, ze kosten hun minder.

Als de festivalorganisatoren naar dat stuk – en dat is het grootste stuk – van het akkoord kijken, zullen ze zeggen dat Arizona goed bezig is. Vinden zij die btw leuk? Uiteraard niet, maar mevrouw Schlitz, wat wenst u?

Que souhaitez-vous? Quatre milliards payés par ceux qui bossent ou un 1,3 milliard sur la TVA? Que choisissiez-vous, madame Schlitz?

**01.128 Sarah Schlitz** (Ecolo-Groen): Monsieur Ronse, avec votre réforme, c'est de nouveau la classe moyenne et, en particulier, les jeunes qui participent à des festivals qui payeront la facture des cadeaux que vous avez choisi d'offrir à certaines très grandes entreprises. En tout cas, ce matin, vous auriez dû écouter La Première parce que le président d'AKT for Wallonia (ex-Union Wallonne des Entreprises) expliquait à quel point votre réforme passait à côté des formations destinées aux personnes que vous souhaitez remettre à l'emploi et de la question des personnes malades. Il juge inadmissible pour les entreprises qui n'ont absolument rien à voir dans le cas d'une maladie d'un de leurs employés de devoir en assumer le coût pendant quatre mois, et ce, au détriment du fonctionnement de l'entreprise et des collègues qui doivent accomplir le travail des malades.

Donc, monsieur Ronse, je vous conseille de débiter une vraie discussion avec les organisateurs de festivals, au lieu de vous contenter de supputations, car ils tirent la sonnette d'alarme au vu des conséquences directes de votre réforme.

**01.129 Kim De Witte** (PVDA-PTB): Mijnheer Ronse, u zegt dat de pensioenkosten stijgen naar 70 miljard per jaar. Dat is waar. Het gaat om 11 % van ons bbp. Tal van landen betalen echter een pak meer. Bij ons is het 11 %, voor 22 % van de bevolking. Oostenrijk, Frankrijk, Finland, Portugal, Spanje

en Italië betalen allemaal een pak meer.

U zegt ook dat van die 70 miljard 30 miljard door de overheid betaald wordt. Dat is ook waar. Hoe komt dat? Jullie hebben een gat gegraven in de sociale zekerheid, een gat van maar liefst 16 miljard, door allerlei vrijstellingen, verminderingen, kortingen op sociale bijdragen, in de eerste plaats voor werkgevers. Volgens de Nationale Bank is dat geld rechtstreeks in de zakken van de aandeelhouders terechtgekomen. Daar is geen extra jobcreatie door gekomen.

Mijn vraag is dus hoeveel extra putten jullie nog gaan graven, waardoor de mensen binnenkort tot hun zeventigste moeten werken.

**01.130 Axel Ronse (N-VA):** Dank u wel voor uw vraag, mijnheer De Witte.

Heel fijn dat u nog eens aanhaalt hoeveel lasten we verlagen, RSZ-lasten, maar ook fiscale lasten. Het fameuze gat dat we geslagen zouden hebben in de vennootschapsbelastingen heeft voor heel veel nieuwe jobs gezorgd. Het heeft tewerkstelling en welvaart gecreëerd.

Dus ja, als we kansen zien om onze competitiviteit te versterken, als we kansen zien om mensen netto meer te laten bijverdienen, mijnheer De Witte, zullen we geen seconde twifelen. Geen seconde! Mensen moeten netto meer verdienen. Iemand die onderneemt, moet hier goed zijn boterham kunnen verdienen.

Weet u, mijnheer De Witte, u wilt altijd rijkdom aanvallen. Wij willen armoede aanvallen. Door armoede aan te vallen, zorgen we ervoor dat mensen willen ondernemen, graag willen werken. Dat is ons systeem.

U hebt Portugal aangehaald. Weet u wat de wettelijke pensioenleeftijd is van uw kameraden, *les grands camarades du Portugal*? Dat is 69 jaar, mijnheer De Witte.

**01.131 Kim De Witte (PVDA-PTB):** Mijnheer Ronse, ik heb hier een grafiek van de Nationale Bank. Die zegt dat de loonlasten in ons land helemaal niet de hoogste zijn. In Frankrijk, Duitsland en Oostenrijk zijn ze een pak hoger dan bij ons. Nee, dat heeft niets te maken met de wet van 1996. Ik heb de twee grafieken. Zonder de wet van 1996 zijn ze niet de hoogste en met alle subsidies die u geeft aan de bedrijven zijn de loonlasten helemaal niet de hoogste. In Oostenrijk ligt de pensioenleeftijd voor vrouwen op 61 jaar en de sociale bijdragen op de lonen zijn daar hoger dan hier.

Wat is het verschil, mijnheer Ronse? Dat men daar niet al die cadeaus geeft. U blijft allerlei cadeaus geven aan werkgevers waardoor de put in onze sociale zekerheid groter wordt. Dan zegt u dat men een hoger nettoloon heeft. Ten eerste klopt dat niet. Dat is wat hier uit de grafieken blijkt. Ten tweede, u pakt uitgesteld loon af als u zegt dat mensen langer moeten werken, tot 67 jaar en binnenkort tot 70 jaar. Wat deze regering doet, is een put van 1 miljard extra graven in de sociale zekerheid. De werkende mensen zullen die zelf moeten betalen. Dat is wat u doet. En neen, dat is niet onze visie.

**01.132 Khalil Aouasti (PS):** Cher collègue Ronse, aujourd'hui, je vais vous parler un peu de justice, parce que nous sommes maintenant malheureusement à 13 500 détenus pour 11 000 places; il y a donc 2 500 personnes de trop.

Aujourd'hui près de 600 personnes, des hommes, sur près d'un kilomètre, dans des bâtiments gérés par l'État, dorment par terre dans des conditions indignes. Pourtant, le plan d'urgence contre la surpopulation carcérale n'est plus de ramener la population carcérale à 11 000 places, mais de construire 2 000 places à l'horizon 2035. On dit donc à ces gens qu'ils vont rester dans ces conditions-là pendant encore au moins 10 ans. Pour cela, vous libérez 600 millions d'euros, qui ne suffisent d'ailleurs pas pour construire 2 000 places de prison. Ces 600 millions sont déjà utilisés 15 fois. Mais où est passé l'argent pour l'informatisation? Où est passé l'argent pour les palais de justice? Quelles sont les justices de paix et les palais de justice que vous allez fermer, si tout l'argent est investi dans des prisons?

**01.133 Axel Ronse (N-VA):** U hebt, dacht ik, 720 plaatsen in detentiehuizen beloofd, waarvan er maar een beperkt aantal werd gerealiseerd. Wij zullen in moeilijke tijden een fors bedrag, een zeer fors bedrag, inzetten op meer plaatsen in gevangenissen. We vinden namelijk dat mensen daar inderdaad

in schrijnende omstandigheden zitten, een beschaving onwaardig. Wij zijn het die het doen. Wij zijn het die het doen!

Tegelijkertijd zijn we met de begroting minstens op weg naar een die in lijn ligt met de Europese uitgavennorm, met het perspectief voor de mensen dat wij hen met minder intresten op schulden zullen opzadelen. Ik vind dat wij met wat in de begroting aan maatregelen zit, veel hoop mogen koesteren dat we op het vlak van Justitie eindelijk een keer een serieuze sprong zullen maken. Hopelijk zult u dat minstens kunnen steunen, mijnheer Aouasti.

**01.134 Khalil Aouasti (PS):** Cher collègue, vous n'avez absolument pas répondu à la question. Aujourd'hui, on ne sait pas quel va être l'argent pour les palais de justice, les justices de paix, l'informatisation et pour renforcer la magistrature. Suite à l'affaire Julie Van Espen – au sujet de laquelle vous étiez très présent –, il s'est avéré qu'il faut 63 millions d'euros juste pour recruter des magistrats. Il faut 35 millions d'euros par an juste pour recruter des agents pénitentiaires.

Votre seul horizon, plutôt que de vous dire que nous allons en rester à 11 000 places, c'est de construire 2 000 places de prison.

Monsieur Ronse, je rappelle que la prison d'Anvers, qui est en construction, comptera 440 places pour 235 millions d'euros. Vous prônez l'efficacité. N'y a-t-il pas de solution plus intelligente et meilleure pour la réinsertion que de construire des 9 mètres carrés à 538 000 euros?

**01.135 Dieter Vanbesien (Ecolo-Groen):** Mijnheer Ronse, ik wil het nogmaals over de index hebben. Wanneer de index wordt overschreden, zullen de belastingschijven automatisch breder worden. Dat mechanisme zal blijven werken tijdens de jaren waarin u zult morrelen aan een deel van de index. Dat deel blijft bestaan. Tegelijkertijd zult u de loonindexatie plafonneren op 4.000 euro. Alles boven dat bedrag wordt niet geïndexeerd. Volgens een eenvoudige wiskundeberekening betekent dat dat er minder belastingen zullen binnenkomen, omdat de schijven breder worden en de lonen niet volgen.

Mijnheer Ronse, die verminderde inkomsten vind ik nergens terug in uw tabellen. Mijn vragen aan u zijn dan ook hoeveel minder inkomsten er daardoor zullen zijn en waarom die niet in de tabellen staan. U hebt zojuist gezegd dat ik intellectueel eerlijk ben geweest en ik hoop dat u dat ook zult zijn.

**01.136 Axel Ronse (N-VA):** Ik ben altijd intellectueel eerlijk en u hebt uw analyse correct uitgevoerd. Dank u opnieuw. Het is aangenaam om iemand van de oppositie te horen die eerlijk is, die niet spreekt over een indexsprong, maar duidelijk aangeeft wat de situatie is en dat we nog wel indexen doorvoeren. Dat is een zeer goede zaak, ook voor u, mijnheer Vanbesien, dank u wel.

Het is inderdaad zo dat dat een impact kan hebben op de belastingschijven. Ongetwijfeld zal dat in de tabel zijn opgenomen, maar ik zie de minister van Begroting naarstig zoeken waar het in de tabel staat. Ik vermoed dat dat later in het debat zal worden verduidelijkt.

**01.137 Dieter Vanbesien (Ecolo-Groen):** Ik heb begrepen dat de heer Ronse een hulplijn heeft ingeroepen bij de minister van Begroting. Misschien moeten we die eerst aan het woord laten.

Bij het overschrijden van de index zullen de belastingschijven worden geïndexeerd en dus breder worden, maar de lonen worden geplafonneerd op 4.000 euro met de indexatie. Dat betekent dat er minder inkomsten uit belastingen zullen zijn, omdat de schijven breder worden terwijl de lonen niet evenredig evolueren. Die minderinkomsten staan niet in de tabellen. De vraag blijft dus hoeveel minder inkomsten er zullen zijn en waarom die niet in de tabellen staan.

**01.138 Minister Vincent Van Peteghem:** De berekeningen in de tabel zijn die van het Planbureau, dat waarschijnlijk met al deze zaken rekening heeft gehouden. Ik ga er dus van uit dat deze cijfers correct zijn.

**01.139 Dieter Vanbesien (Ecolo-Groen):** Mijnheer de minister, het is redelijk nieuw voor mij dat het Planbureau berekeningen zou hebben gemaakt van de aanpassing van het indexmechanisme. Dat rapport van het Planbureau heb ik niet gezien. Mijnheer de voorzitter, kunt u dit aan de leden laten bezorgen opdat zij dat kunnen nakijken?

Tot op heden staan de opbrengsten van die indexaanpassing wel in de tabel, maar de minderopbrengsten niet. Ik kan dus niet anders dan concluderen dat uw cijfers vandaag al niet meer kloppen.

**01.140 Peter Mertens (PVDA-PTB):** Ik heb een vraag over de groep van 1,3 miljoen mensen die het hardst getroffen zal worden door uw begroting. Het betreft mensen die voltijds werken, in ploegen werken en iets meer dan 4.000 euro bruto verdienen. Voor die 1,3 miljoen mensen zult u de indexering aftoppen. Mijnheer Clarinval, de indexering zal worden afgetopt voor voltijds werkenden met een bruto loon boven 4.000 euro, maar niet voor deeltijds werkenden met een loon lager dan 4.000 euro, waardoor die laatsten dus meer per uur zullen verdienen. Men zou dan kunnen zeggen dat de indexering voor deeltijds werkenden berekend moet worden op het loon dat ze zouden ontvangen als ze voltijds zouden werken, maar dan ontstaat er een andere vorm van discriminatie. Er wordt dan immers een ongelijke behandeling gecreëerd tussen voltijds werkenden en deeltijds werkenden met een loon lager dan 4.000 euro.

De **voorzitter**: Mijnheer Mertens, u moet uw vraag aan collega Ronse stellen.

**01.141 Peter Mertens (PVDA-PTB):** Ik hoop dat collega Ronse namens de minister kan antwoorden. Daarnet was dat niet het geval. Hoe zal men die discriminatie vermijden? Ik hoop dat u een duidelijk antwoord geeft, want het gaat over een grote groep hardwerkende mensen die bijzonder hard (...)

**01.142 Axel Ronse (N-VA):** Bonjour, monsieur Mertens! Je suis maintenant le porte-parole de M. Clarinval, un très bon ministre.

Mijnheer Mertens, vooreerst dank ik u. U bent geïnspireerd door uw collega's. Bij het begin van deze plenaire vergadering zei de PVDA dat het schandalig is dat er een indexsprong komt. Nu spreekt u, al zachter, over een aftopping van de index. Het is dus goed dat we dit debat voeren.

Ik heb daarnet reeds geantwoord met betrekking tot deeltijds werken en voltijds werken. In de omgekeerde zin zou men trouwens ook van discriminatie kunnen spreken. Als de index stijgt, gaan degenen die deeltijds werken er in verhouding meer op vooruit dan wie voltijds werkt. Daarover hoor ik u echter niet. Het is eigenlijk eenvoudig: wat wij doen is noodzakelijk, nuttig en rechtvaardig.

**01.143 Peter Mertens (PVDA-PTB):** Het hangt gewoon met haken en ogen aan elkaar. U hebt de hele kiescampagne gezegd dat u de hardwerkende mensen niet ging raken. U zegt dat werken moet lonen. Vervolgens wilt u een maatregel invoeren waardoor 1,5 miljoen mensen worden getroffen, terwijl u niet weet niet wat het verschil zal zijn tussen voltijds werken en deeltijds werken. Dan hangt het met haken en ogen aan elkaar.

Wat gaat u bijvoorbeeld doen met mensen die dubbel vakantiegeld ontvangen? Wordt dat bij die 4.000 euro gerekend? Wat gaat u doen met mensen die een eindejaarspremie ontvangen? Wordt die erbij gerekend? Het aantal mensen dat getroffen zal worden door uw indexvervalsing zal alleen maar toenemen. Daarop geeft u geen antwoord. De minister is aanwezig, maar weigert te antwoorden. Wat gaat u doen met al die vormen van discriminatie? Veel hardwerkende mensen in ons land, de ruggengraat van ons land, vragen zich dat af. U antwoordt niet. U laat werken minder lonen; dat is wat u doet.

**01.144 Irina De Knop (Open Vld):** Mijnheer Ronse, ik wil graag terugkomen op het belangrijke thema van de langdurig zieken.

Minister Vandenbroucke, die jammer genoeg vertrokken is, heeft duidelijk zijn ambitieniveau aangegeven. Toch blijft er bij mij nog enige twijfel, aarzeling en verwarring over het ambitieniveau van deze regering. Enerzijds zegt minister Vandenbroucke dat hij de voorspelde groei met 100.000 mensen zal afremmen, van 680.000 naar 580.000, wat nog altijd plus 60.000 is ten opzichte van het cijfer dat wij vandaag voorspellen. Anderzijds zei minister Jambon een tijdje geleden heel duidelijk dat het aantal langdurig zieken zal dalen. Dat klopt niet, want volgens schaduwpremier en twitterkoning Bouchez zullen 100.000 langdurig zieken worden gereactiveerd.

Mijnheer Ronse, wat is het nu? Bent u tevreden met het ambitieniveau dat minister Vandenbroucke hier naar voren schuift? Dat is immers duidelijk niet het ambitieniveau van de andere regeringspartijen.

**01.145 Axel Ronse (N-VA):** U zoekt werkelijk spijkers op laag water. Het is eigenlijk heel eenvoudig. Het Monitoringcomité heeft gezegd dat als we het beleid van Open Vld gewoon laten zoals het was – het beleid van de heren Van Quickenborne en De Croo en van mevrouw De Knop – en we niks doen, in 2029 er 680.000 mensen langer dan een jaar ziek zullen zijn. De regering heeft daarom gezegd dat ze de ambitie heeft om dat aantal met 100.000 te verminderen. Daar zijn ook zeer concrete maatregelen tegenover gezet.

Weet u welke maatregelen u had? Het terug-naar-werkfonds. Ik heb samen met collega Demesmaeker de gegevens nog opgevraagd: in dat fonds zit 13 miljoen euro. Mevrouw De Knop, weet u hoeveel mensen u daarmee hebt kunnen enthousiasmeren? 47! Er hebben 47 mensen een voucher gehaald. Dat is niks, nougatbollen, nul. Ik zou dus toch, als Open Vld'er, iets bescheidener zijn over onze ambitie om langdurig zieken weer aan het werk te krijgen. Minister Vandenbroucke verdient trouwens alle steun en lof, want het is een kordate aanpak.

**01.146 Irina De Knop (Open Vld):** U weet heel goed dat die aanpak helemaal niet doortastend is. De regering zegt dat ze een hervormingsregering zal zijn, maar het beleid rond langdurig zieke werknemers, dat inmiddels de vierde golf zal bereiken terwijl de derde nog niet is ingevoerd, betreft halfslachtige maatregelen. Er zitten geen hefboomen in voor de bedrijven. Zo zullen werkgevers nog altijd geen toegang hebben tot het medisch dossier. Deze zelfverklaarde hervormingsregering heeft daaraan niets veranderd. Integendeel, u hebt ervoor gezorgd dat het gewaarborgd loon wordt uitgebreid tot vier maanden. Werkgevers zullen vier maanden lang 30 % moeten betalen. Proficiat, goed gedaan, Arizona.

**01.147 Dieter Keuten (VB):** Mijnheer Ronse, hallo. Mijnheer de afgevaardigde van de minister, ik probeer ook met een grapje te beginnen, zoals u dat altijd doet.

U begon uw betoog door te vertellen over uw bezoek aan een schooltje. Misschien hebben de leerkrachten u uitgelegd dat als het binnenkort heel koud wordt, zij de thermostaat een graadje lager gaan zetten en er een elektrisch verwarmingstoestel bij zullen zetten. Misschien hebben de kinderen uitgelegd dat ze thuis, als het koud begint te worden vanaf januari, tijdens de koude dagen en koude weken, een elektrisch verwarmingstoestel zullen moeten gebruiken.

U hebt daarnet op een vraag van mevrouw Schlitz geantwoord dat volgens u de elektriciteit goedkoper zal worden. Kunt u dat nog eens herhalen? Als we allemaal overschakelen op elektrisch verwarmen, zal de elektriciteit dan goedkoper worden?

**01.148 Axel Ronse (N-VA):** Ik wil eerst formeel zeggen dat ik niet de afgevaardigde van de eerste minister ben. Dat is een kat. Ik zou mij nooit door hem in een buggy door het Warandepark laten rondvoeren.

Inzake de elektriciteit is de tabel vrij eenvoudig. U ziet dat we voor de btw op elektriciteit een forse daling doorvoeren. Die daling is niet een-op-een te vergelijken met wat op het vlak van aardgas gebeurt.

U bent altijd kampioen in het benadrukken van de stijgingen, maar u hebt het zelden over wat we allemaal laten dalen. De btw op elektriciteit zal inderdaad dalen.

Daarnaast verplicht de Europese Unie, waar de heer Van Rooy uit wil en de heer Vereeck in wil blijven, ons om tegen 2031 dat tarief op 21 % te zetten. Die accijnzen zullen gradueel in die richting evolueren.

**01.149 Dieter Keuten (VB):** U probeert de werkelijkheid nogal simplistisch voor te stellen, heb ik u net horen zeggen tegen mijn collega's, maar over u hoort net hetzelfde te worden gezegd. Als we allemaal verplicht worden om elektrisch te rijden, zal de elektriciteitsprijs niet dalen. Als we allemaal verplicht worden om elektrisch te verwarmen, zal de elektriciteitsprijs niet dalen.

Heeft onze minister van Energie misschien goed nieuws voor ons? Heeft hij een nieuwe deal of komt er een nieuwe kerncentrale? Is er iets uit de lucht komen vallen waardoor wij ineens een extra aanbod van elektriciteit zullen krijgen?

Ecofiscaliteit noemen jullie dat. Jullie blijven meegaan in waanzinnige klimaatwetten. De Green Deal is

de grootste vergissing die ooit is gemaakt en jullie blijven daarin meegaan. Op Europees niveau, als het voor onze industrie is, zeggen jullie dat het geweer van schouder moet veranderen, maar als het over onze gezinnen gaat, blijven jullie in de waanzin meegaan. Stop ermee!

**01.150 Steven Coenegrachts** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, we zitten hier nu al drie uur en twintig minuten. Ik denk dat we de limieten van ons debatsysteem hebben bereikt.

De **voorzitter**: Ik wil u gerust het woord ontnemen, mijnheer Coenegrachts. Dat zijn drie minuten gewonnen.

**01.151 Steven Coenegrachts** (Open Vld): Ik had het niet over mezelf, mijnheer de voorzitter. *L'enfer, c'est les autres.*

Mijnheer Ronse, u vroeg daarnet om iets positiefs over die tabel te zeggen. Ik wil het hebben over de energienorm, want daar had u het over.

Ik heb een vraag over de korting op de energiefactuur van grote bedrijven. In februari stond er 770 miljoen euro in de tabel. Vorige maand ging het over 660 miljoen euro. Vandaag zegt u: we pakken 300 miljoen euro af van Fluxys en confisqueren die. Komen die daarbij of wordt dat gebruikt om die 660 of 770 miljoen euro mee te financieren?

Kortom, hoeveel korting krijgen de energie-intensieve bedrijven nu de komende jaren?

**01.152 Axel Ronse** (N-VA): Allereerst wil ik u bedanken om hier nogmaals erop te wijzen dat de bedrijven een substantiële energiekorting krijgen. Dit is een regering die in moeilijke budgettaire tijden zorgt voor onze competitiviteit, onder meer door die energiekorting te geven.

Het is trouwens mijn collega Bert Wollants, die ik nu activeer via een persoonlijk feit, die vorige week nog in de Kamer is tussengekomen om te benadrukken dat het zeer urgent is om die energiefiscaliteit in gang te zetten. Door het persoonlijk feit in te roepen kan hij misschien nog wat meer in de technische details duiken en die informatie met u delen.

**01.153 Steven Coenegrachts** (Open Vld): Blijkbaar is dat een van de dingen die nog moeten worden uitgeklaard. Vroeger waren er tv-programma's met hulplijnen, maar helaas werkt dat zo niet in het Parlement, collega Ronse.

Die confiscatie van Fluxys baart mij zorgen, ik geef dat toch mee. Die 300 miljoen komt immers uit de reserves van Fluxys. Die reserves dienen om de gasprijs te stabiliseren, om het geïmporteerde gas te stabiliseren.

U zegt dat u 770 miljoen, 660 miljoen of 1,70 miljard – niemand weet precies hoe groot dat budget is – zult geven aan de energie-intensieve bedrijven, gespreid over drie jaar.

Ik heb daarover twee bedenkingen. Ten eerste, u hebt geen enkel plan voor de energieprijzen na die drie jaar. Daarna worden onze bedrijven dus opnieuw geconfronteerd met de handicap van de hoge energieprijzen. U hebt geen plan. Ten tweede, de gasprijs zal stijgen, omdat Fluxys die niet meer kan compenseren, want die reserves hebt u al opgebruikt. De gasprijs gaat dus omhoog voor de bedrijven.

**01.154 Patrick Prévot** (PS): Monsieur Ronse, quand vous ne savez pas répondre à une question, vous parlez fort, vous abusez de clichés et autres caricatures et, parfois même, vous inventez. C'est d'ailleurs un point commun que vous avez avec Georges-Louis Bouchez.

Puisque vous n'avez pas répondu à beaucoup de questions, je vais vous en poser une toute simple: quel est le seul parti au pouvoir, sans discontinuer depuis 1999? Le gouvernement peut vous aider à répondre. Au hasard, Jean-Luc Crucke?

C'est le MR, merci monsieur le ministre.

Hier, votre premier ministre a dit qu'il était indispensable de prendre des mesures douloureuses à cause de la gestion désastreuse des gouvernements antérieurs. Au passage, je pense qu'il a oublié la

Suëdoise, qui a créé un déficit abyssal, mais on n'attendait pas trop d'honnêteté intellectuelle de sa part.

Quand on sait que le papa politique de Georges-Louis Bouchez, Didier Reynders, a été ministre des Finances pendant 12 ans; que le budget est passé dans les mains de MM. Chastel, Jamar, Clarinval et même de Sophie Wilmès, et que la politique des indépendants a été trustée par les libéraux, je n'ai qu'une question, monsieur Ronse. Pouvez-vous nous confirmer que le problème de ce pays, c'est le Mouvement Réformateur?

**01.155 Axel Ronse (N-VA):** Oui! (*Rires*)

Mijnheer Prévot, het was inderdaad de MR die altijd, gestuurd door de PS, programma's moest uitvoeren die inderdaad hebben geleid tot een ongelooflijk verlies aan welvaart. In Wallonië is echter een nieuwe generatie jonge politici opgestaan, waaronder de heren Clarinval, Piedboeuf, Nuino en Crucke, dynamische mensen, die genoeg hadden van dat systeem – *on en a marre, de ce système* – en vonden dat het tijd is om werken te belonen, om de begroting te doen kloppen en om migratie kordaat aan te pakken. *Ils se sont réveillés et ils se sont libérés*. Zie ze lachen, zie hoe blij ze zijn deel uit te maken van een regering die ze kunnen verdedigen.

**01.156 Patrick Prévot (PS):** J'aurais pu également ajouter que, quand vous ne savez pas répondre à une question, vous faites un peu de show!

Effectivement, je suis content de voir que le renouveau du MR, c'est M. Clarinval, qui est ministre peut-être même depuis avant ma naissance, et d'autres également comme M. Piedboeuf, que j'apprécie énormément, mais qui n'est quand même pas le perdreau de l'année, soyons de bon compte.

Plus sérieusement, monsieur Ronse, je voulais dénoncer, par cette question, l'hypocrisie qui est la vôtre! Le MR est au gouvernement depuis 26 ans et l'Open Vld y a été pendant 25 ans; soit la grande famille libérale, celle dont était si fier M. Georges-Louis Bouchez jusqu'il y a quelques mois, avant que vous ne baissiez dans les sondages. Maintenant on n'ose plus trop dire que c'est la grande famille libérale.

Le MR a été partout et tout le temps, a trusté tous les postes, en ce compris celui chargé des indépendants et des PME. Et aujourd'hui, le gouvernement Arizona frappe très durement les petits indépendants. Avec un gouvernement aussi à droite (...)

**01.157 Vincent Van Quickenborne (Open Vld):** Ik wil het hebben over iets waarover we het nog niet gehad hebben, mijnheer Ronse. In de tabellen staat dat jullie 3 miljoen euro willen heffen op wat men de vervennootschappelijking noemt. Blijkbaar heeft de haatcampagne van de socialisten, en ook de heer Van Peteghem, tegen de ondernemers iets opgeleverd, want de regering wil de roerende voorheffing verhogen van 15 % naar 18 %. Dat is een belastingverhoging van 20 %.

Wat blijkt nu uit de tabellen, mijnheer Ronse? Het gaat niet alleen over managementvennootschappen – die des duivels zijn voor deze regering, ook voor de heer De Wever –, maar ook blijkbaar over alle kleine vennootschappen: de bakkers, de beenhouwers, de dakwerkers, de mensen met een kmo tot 50 personen. Al die mensen zullen dus meer belastingen moeten betalen. Al die ondernemers, al die zelfstandigen.

Mijnheer Ronse, waar was de N-VA?

**01.158 Axel Ronse (N-VA):** Waar was Open Vld 25 jaar lang, toen het budget werd opgemaakt waarbij er schulden en nog meer schulden werden gemaakt, toen er vieze plannen waren voor onder andere nog meer belastingen en nog meer taksen om de ondernemers dood te wurgen? Waar was Open Vld op dat moment?

Inderdaad, mijnheer Van Quickenborne, we zijn nu onder meer uw boel aan het opkuisen. Uw boel, uw vieze boel. Dat zal lang duren. Het vergt moeilijke maatregelen.

We proberen die boel niet alleen op te kuisen, we proberen tegelijkertijd voor onze competitiviteit te zorgen en meer in te zetten op kerntaken. Dat vergt moeilijke maatregelen. Ik durf echter samen met u

naar een bakker, een beenhouwer of een garagist te gaan om hun te vragen of ze kiezen voor Arizona, door Axel Ronse vertegenwoordigd, of voor Vivaldi, door de heer Van Quickenborne geïnstalleerd en uitgevoerd.

**01.159 Vincent Van Quickenborne** (Open Vld): Wij hebben de vennootschapsbelasting van 40 % naar 20 % gebracht. Dat hebben wij gedaan in die 25 jaar.

Mijnheer Ronse, wat blijkt nu uit de cijfers van UNIZO? Dat het gaat over 400.000 kleine vennootschappen. Dat betekent dat 400.000 zelfstandige ondernemers dus 20 % belastingverhoging zullen zien. 400.000! Het gaat niet alleen over de managementvennootschappen, het gaat over al die kleine kmo's. Daar wordt niets over gezegd, maar dat is de realiteit. Dat de N-VA dat aanvaardt, is onwaarschijnlijk. Het gaat immers over het pensioen van die mensen, de buffer die ze hebben opgebouwd na jarenlange inspanningen.

Wat is het probleem met deze regering, collega's? Net als voor de meerwaardetaks steekt ze een kraantje in de muur en draait het dan open. Eerst is het 10 % en straks onder de heer Magnette 20 %. Hij heeft het al gezegd.

Wel, hier gebeurt exact hetzelfde. Voor die 15 % roerende voorheffing hebben wij met Open Vld gevochten, u trekt ze op tot 18 %. Dat is uw verantwoordelijkheid, mijnheer Ronse.

**01.160 Britt Huybrechts** (VB): Mijnheer Ronse, ik wil het ook nog hebben over de vliegtaks, want het is bijna ironisch. De N-VA riep destijds luid dat de vliegtaks van Vivaldi een ramp zou zijn. Vandaag doet u echter exact hetzelfde, alleen hoger en nog sneller. Uw partij verhoogt een belasting die u zelf jaren geleden asociaal noemde maar nu opnieuw invoert. Waar is nu De Wever? Waar is nu Francken? Waar is nu collega Wollants, die zich daar destijds tegen verzette maar nu blijkbaar niet meer?

Kunt u één reden geven waarom diezelfde belasting plots wél goed zou zijn, waarom u ze nu verhoogt en waarom dat moet gebeuren zonder een impactstudie van bijvoorbeeld Brussels Airport of andere luchtvaartmaatschappijen? Waar is de logica?

**01.161 Axel Ronse** (N-VA): Mevrouw Huybrechts, de reden is dat wij de hardwerkende Vlamingen, die keihard worden uitgeperst en die op hun loon veel te veel belastingen betalen, meer nettoloon willen geven. Wij willen ervoor zorgen dat zij aan het einde van de maand meer overhouden door te werken.

Het is u misschien nog niet opgevallen, maar wij leven in een land met een afschuwelijke budgettaire context. Wanneer wij tegelijk de competitiviteit willen bewaren, mensen fiscale zuurstof willen geven, de pensioenen betaalbaar willen houden en een aantal maatregelen willen treffen waar de Vlamingen al lang om vragen, zoals de werkloosheidsuitkering beperken in de tijd, fiscale overuren mogelijk maken en de arbeidsmarkt flexibiliseren, en als wij dan in het Parlement een coalitie moeten vinden om die maatregelen goed te keuren en te financieren, dan zijn dat inderdaad elementen die wij erbij nemen. Het grotere geheel is echter iets waar de Vlaming wel achter staat.

**01.162 Britt Huybrechts** (VB): Mijnheer Ronse, Brussels Airport is een van de grootste economische motoren van Vlaanderen. Shops, logistiek en bedrijven zijn allemaal afhankelijk van een competitieve en betrouwbare luchtvaartsector. Met deze vliegbelasting, zonder enige ecologische return en vooral zonder alternatieven, gooit u echter zelf extra troep in de motor.

Er stopt vandaag nog altijd geen hogesnelheidstrein aan Brussels Airport. Wie de gewone trein neemt, moet eerst nog eens 7 euro diabolotaks ophoesten. Met andere woorden, het is hier taks, taks, taks, zonder dat een van die taksen iets verbetert voor de mobiliteit of voor de sector, dat op de kap van de hardwerkende gezinnen en jongeren die eens of misschien meerdere keren per jaar op reis willen. De N-VA schaadt niet alleen de reiziger, ze schaadt ook actief de Vlaamse economie.

**01.163 Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Mijnheer Ronse, ik wil het even met u hebben over werknemers met nog arbeidspotentieel die ziek zijn geworden en hun werk op een aangepaste manier willen hervatten. De cijfers zijn dramatisch: acht op de tien van die werknemers worden ontslagen. Op mijn bureau is nu een document over de onderhandelingen terechtgekomen. Ik vond dat interessant, want er lagen twee echt interessante voorstellen op tafel. Het eerste stelt dat een werkgever die zonder redelijke grond weigert een re-integratieplan voor te stellen, een verhoogde solidariteitsbijdrage moet

betalen. Het tweede is dat het gewaarborgd loon verlengd wordt van één maand tot zes maanden. Mijnheer Ronse, dat zijn twee maatregelen die verantwoordelijkheid leggen bij werkgevers die heel vaak mensen met een beperking of handicap ontslaan. Hoe komt het dat die maatregelen niet genomen zijn en dat er enkel voor sancties wordt gekozen?

**01.164 Axel Ronse (N-VA):** Kunt u mij laten weten waar u die voorstellen hebt gezien, aangezien u over veel meer informatie beschikt dan ik?

Het tweede voorstel dat u noemt, namelijk werkgevers zes maanden lang gewaarborgd loon laten betalen, betekent dat we hier geen werknemers meer gaan hebben. In Nederland geldt dat voor twee jaar. Als u heel het fiscale en sociale systeem van Nederland overneemt, kan dat onmiddellijk. Wat wij nu doen, is een veel slimmere maatregel.

Als iemand kanker heeft of langdurig ziek is, kan men dat niet een-op-een op de werkgever afschuiven. We hebben echter wel de periode waarin een werkgever mee moet instaan voor het loon van een langdurig zieke verlengd. Bij een bediende is dat één maand gewaarborgd loon. Daar komen vier maanden bij waarin de werkgever 30 % van de RIZIV-uitkering moet betalen. Die bijdrage gaat naar een fonds dat integraal wordt teruggegeven als vermindering van de patronale lasten voor werkgevers. Dat is een bedrag van 77 miljoen euro. Zo geven we zuurstof aan het systeem.

Nee, mevrouw Merckx, wij weigeren mee te gaan in de redenering dat een werkgever een-op-een verantwoordelijk wordt gesteld voor de ziekte van een werknemer. Dat zullen we nooit doen. Dat is het verschil tussen de PVDA en ons.

**01.165 Sofie Merckx (PVDA-PTB):** Blijkbaar bent u niet goed geïnformeerd over wat er op de onderhandelingstafel lag, mijnheer Ronse.

Eén ding is duidelijk, met wat jullie gaan doen wordt de jacht op echt zieke mensen keihard ingezet. Jullie willen 2 miljard euro besparen, terwijl de maatregelen voor werkgevers peanuts zijn. Als werkgevers verantwoordelijk zouden worden gesteld voor zes maanden gewaarborgd loon, dan geef ik u op een briefje dat veel langdurig zieken kunnen terugkeren naar het werk. Vandaag kost het hun immers bijna niets. De tabel die jullie hebben getoond, verandert daar niets aan. Het is gewoon schandalig. Ik wil ook al die mensen die momenteel thuis zitten, die ziek zijn, kapotgewerkt in fabrieken of ziekenhuizen, en die door u allemaal als profiteurs worden afgeschilderd, een hart onder de riem steken. Zij verdienen respect.

**01.166 Jean-Marie Dedecker (ONAFH):** Ik heb drie kwartier gewacht om mijn vraag te kunnen stellen, maar eerlijk gezegd is ze al wat achterhaald. Het is hier geen debat, maar een schietkraam. We springen van de hak op de tak. Ik wilde de heer Ronse wat stof geven om de stelling dat we tegen de Walen zouden zijn te weerleggen. We zijn niet tegen de Walen, mijnheer Dermagne.

De **voorzitter:** Mijnheer Dedecker, u moet uw vraag aan de heer Ronse stellen.

**01.167 Jean-Marie Dedecker (ONAFH):** Mijnheer Ronse, wilt u de heer Dermagne zeggen dat we niet tegen de Walen zijn? Om de begroting te redden, moet de werkzaamheidsgraad stijgen naar 80 %. De werkzaamheidsgraad in ons landje bedraagt vandaag slechts 73 %. In Vlaanderen nadert die 80 %. Mijnheer Axel, wilt u aan de heer Dermagne zeggen dat de werkzaamheidsgraad in Wallonië slechts 68 % is?

**01.168 Axel Ronse (N-VA):** Mijnheer Dermagne, een zeer goede vriend van mij uit Middelkerke, die ik nog altijd als fractiegenoot beschouw en die het Huis hier al een tijdje kent, heeft mij een aantal wijsheden toevertrouwd, die ik nu graag met u wil delen.

*On n'est pas contre les Wallons. On adore les Wallons.* Maar, wanneer uit de statistieken keer op keer blijkt dat in Wallonië, bijvoorbeeld in Moeskroen, niet zo ver van mijn deur, niet eens zes op de tien mensen van de beroepsactieve leeftijd aan het werk zijn, terwijl er zoveel banen beschikbaar zijn en er in West-Vlaanderen, de provincie van de heer De Decker en mij, daarentegen acht op de tien mensen werken, en dat er dus geen budgettair probleem zou zijn als ik de rekening maak, dan is mijn oordeel keihard voor het politieke systeem dat u hebt geïnstalleerd. Dat politieke systeem straft immers vooral uw burgers.

Gelukkig is er nu hoop, want samen met de MR en Les Engagés zullen we dat veranderen.

**01.169 Pierre-Yves Dermagne (PS):** J'évoque ici un fait personnel par triangulation avec mon bourgmestre à temps partiel, M. Dedecker. Monsieur Ronse, tout à l'heure, j'ai appelé très sincèrement et très solennellement à ce qu'au sein de cette Assemblée, on arrête les clichés et les caricatures vis-à-vis des francophones, les Bruxelloises et les Bruxellois, les Wallonnes et les Wallons. Il y a effectivement des difficultés économiques, collectives et individuelles, en Wallonie et à Bruxelles, comme il y en a eu et comme il y en a aussi encore aujourd'hui à certains endroits de Flandre. Ce que nous vous demandons, c'est du respect et des politiques qui créent de l'emploi, pas qui le détruisent, pas qui le précarisent, comme c'est le cas aujourd'hui, parce que vous vous gargarisez de votre bilan et des décisions prises. Le chômage augmente en Flandre, à Bruxelles et en Wallonie depuis la prise de fonctions de l'Arizona. La pauvreté augmente partout en Belgique depuis l'entrée en fonction de ce gouvernement. Regardez votre bilan, monsieur Ronse! Regardez les conséquences de vos politiques!

De **voorzitter**: Mijnheer Dedecker heeft nog een minuut spreektijd voor zijn repliek.

**01.170 Jean-Marie Dedecker (ONAFH):** Mijnheer Dermagne, dat zijn geen karikaturen, dat zijn cijfers. Ik heb zojuist nog de cijfers gekregen van de FOD Sociale Zaken. We kunnen ze even inkijken. In Brussel alleen al (...)

De **voorzitter**: Mijnheer Dedecker, ik ontnem u het woord, want u reageert op de heer Dermagne. Dat is tegen de afspraken.

Collega's, er zijn nog een aantal vragenstellers, die ik de ruimte wil geven die zij verdienen. Wij hebben intussen al bijna 50 onderbrekingen gehad, dus er is al een ruim palet van thema's behandeld. Sommige ervan werden zelfs al een tweede keer aangesneden. Mag ik erop aandringen dat er nieuwe onderdelen zouden worden bevraagd? Er zullen immers nog een paar fractievoorzitters het woord voeren en die verdienen ook uw aandacht. Wanneer u een nieuw thema aansnijdt waarop nog niet is ingegaan, dan geef ik u daarvoor graag de ruimte, maar ik vraag u om hiermee rekening te houden.

Mevrouw Samyn, u hebt het woord.

**01.171 Ellen Samyn (VB):** Mijnheer Ronse, ik kom nog even terug op het ontspoorde beleid inzake de langdurig zieken, dat al lang een bevoegdheid van uw coalitiepartner Vooruit is. Men heeft de langdurig zieken inderdaad veel te snel opgegeven en afgeschreven voor de arbeidsmarkt en er niet voor gezorgd dat zij opnieuw aan de slag zouden kunnen gaan.

Nu wilt u een deel van de langdurig zieken, 100.000 om precies te zijn, opnieuw activeren. Wij staan daar zeker achter, want dat is logisch, maar de vraag is op basis van welke criteria dat zal gebeuren. Zal dat gebeuren op basis van gegevens van het RIZIV? Beschikt het RIZIV in dat geval dan wel over actuele informatie? Dat zou toch wel uitzonderlijk zijn, want het kan bijvoorbeeld geen recente cijfers geven over het aantal langdurig zieken, om nog maar te zwijgen over het feit dat het al sinds 2023 zijn jaarrekeningen niet aan het Rekenhof bezorgt.

De **voorzitter**: Wat het thema van de activering van de langdurig zieken betreft, de heer Ronse zal nog antwoorden op de vraag, maar daarna zullen we de bespreking ervan sluiten, want ik denk dat er geen nieuwigheden meer uit de bus zullen komen.

**01.172 Axel Ronse (N-VA):** Mevrouw Samyn, ik dank u voor uw vraag en om erop te wijzen dat de activering van de langdurig zieken een heel belangrijke werf is voor ons. Ik dank u ook voor uw bezorgdheid, want ik wil eerlijk zijn: het zal zeer moeilijk worden. Wat we nu doen met betrekking tot langdurig zieken, is ongezien. We moeten samenwerken met de ziekenfondsen, de patiënten, de artsen en de werkgevers. Het wordt één groot samenspel. Er zal veel wetgeving nodig zijn. Belangrijker dan wetgeving is echter de juiste ingesteldheid en de juiste cultuur bij mensen. Het gaat dan over artsen die op basis van protocollen zullen beoordelen en niet langer dan nodig ziekteattesten uitschrijven, en over ziekenfondsen die niet langer een verdienmodel aanhouden dat erin bestaat om mensen lang 'op de ziekenkas' te houden en inzien dat het beter is om mensen aan het werk te krijgen.

Dat zijn de noodzakelijke ingrediënten. Ik ben het helemaal met u eens dat dat is wat nodig is. En het

zal moed vergen. We zullen er hard op moeten focussen, ook partijoverschrijdend. In de boeiende commissie voor Sociale Zaken zullen we daar samen werk van maken, mevrouw Samyn.

**01.173 Ellen Samyn (VB):** Mijnheer Ronse, er moet de langdurig zieken, die jarenlang aan de kant werden gezet en voor de arbeidsmarkt afgeschreven werden, inderdaad nieuw perspectief worden geboden. Er moet ook echt gekeken worden naar wat de persoon in kwestie nog kan. Dat lijkt ons niet meer dan logisch.

Hoe zult u dat evenwel bewerkstelligen? De regering beschikt niet over actuele informatie van wie langdurig ziek is. Iedereen wordt geresponsabiliseerd, van de kmo's en ziekenfondsen tot de langdurig zieken zelf. Wat echter met de eigen overheidsdiensten? Zullen zij ook geresponsabiliseerd worden voor hun jarenlange wanbeleid?

**01.174 Dominiek Snelpe (VB):** Ik wil bij het thema blijven en verwijzen naar de miljarden euro's waarover het hier gaat. Ik heb vanochtend het debat gehoord tussen collega's Seuntjens en Vermeersch.

Collega Seuntjens zei daarin dat Vooruit heeft gezorgd voor een investering van 4 miljard euro in de gezondheidszorg. Ik heb de tabellen, het RIZIV-budget en de regeringsverklaring bekeken, maar ik vraag me af waar die 4 miljard euro aan investeringen in de gezondheidszorg precies zit. Mijnheer Ronse, kunt u daar verheldering over brengen?

De **voorzitter:** Ik geef uiteraard het woord aan de heer Ronse, maar ik vermoed dat de heer Seuntjens daar straks zelf op zal antwoorden, gelet op wat hij vanochtend zei. Het is heel moeilijk om aan de heer Ronse te vragen wat de heer Seuntjens precies bedoelde.

**01.175 Axel Ronse (N-VA):** Ik heb dat vanochtend niet gehoord, maar collega's Gijbels en Depoorter knikken zeer minzaam. Ja, die 4 miljard euro is voorzien en later vandaag zal worden onthuld waar u die kunt terugvinden. Dat geld is in ieder geval voorzien. Wie ben ik om aan hun minzaam geknik te twijfelen?

**01.176 Dominiek Snelpe (VB):** Dank u voor dit zeer verhelderende antwoord.

U weet het niet. Dat is niet niets, 4 miljard euro, maar u weet het niet. U zou dat moeten weten of toch minstens een poging moeten doen om deffig te antwoorden. Ik weet het alleszins niet en ik zal de vraag dan ook stellen aan de andere collega's. Ik ben benieuwd wie als eerste het juiste antwoord zal geven.

**01.177 Paul Van Tigchelt (Open Vld):** Dank u, collega Ronse, voor uw uithoudingsvermogen. Binnen de limieten van dit debatsysteem heb ik een zeer simpele vraag voor u. De minister van Justitie was er na het akkoord als de kippen bij om te zeggen dat haar miljard binnen is. Er zou een plan zijn en elke euro zou zijn berekend. Dat plan lijkt sindsdien echter het best bewaarde geheim van de Wetstraat te zijn, of een van de best bewaarde geheimen, want niemand krijgt het te zien. Zelfs binnen de meerderheid zijn er twijfels of er wel een plan van 1 miljard euro is.

U bent niet zomaar iemand van de meerderheid; u bent Axel Ronse. U bent de fractieleider die daar nu al bijna vier uur staat. Ik heb een zeer simpele vraag. U hoeft mij dat plan niet toe te lichten, want dat zou te ver gaan. Mag ik dat plan echter van u hebben, mijnheer Ronse? Dan kunnen wij verder en dan kunnen ons gerechtspersoneel en onze cipers ook verder. Mogen wij dat plan zien, alstublieft?

**01.178 Axel Ronse (N-VA):** U overschat mij. Het enige wat ik u kan meegeven, is dat er de keuze is gemaakt om fors te investeren in Justitie.

Ja, mevrouw Dillen, zeer fors. Absoluut. Als men die budgetten ziet ... Ik weet niet wat u vindt van zoveel miljoenen, maar voor mij is dat veel geld. Ik woon natuurlijk niet waar u woont, maar het is in ieder geval een forse investering.

Hoe die eruit zal zien, zal samen met de collega's in de commissie worden uitgewerkt. U zult aan al die actieplannen kunnen werken vanuit de commissie. We willen u namelijk toch ook nog een beetje werk geven. Dat komt er dus zeker en vast aan.

Er rest mij nog één praktische vraag aan de voorzitter. Omdat we hier al zo lang over zieken zitten te spreken, heb ik last van een kleine verkoudheid en een loopneus. Mag ik snel mijn neus snuiten?

De **voorzitter**: Dat kan, maar eerst is er nog de repliek van de heer Van Tigchelt.

**01.179 Paul Van Tigchelt** (Open Vld): Voordat u uw neus gaat snuiten – wat u uiteraard gegund is – , wil ik u wijzen op het verschil tussen woorden en feiten.

Ik heb ondertussen gezocht en het zit zo, collega Ronse. Ik zal het u zeggen. Er staat 600 miljoen ingeschreven op de Regie. Dat is voor de renovatie van gerechtsgebouwen, de bouw van gevangenissen en forensisch psychiatrische centra, die in het verleden al beslist waren. Voor de rest krijgt de minister van Justitie 104 miljoen euro. 104 miljoen euro, waarvan 50 miljoen voor de strafuitvoering. Dat is net genoeg om Sint-Gillis open te houden en het personeel van de nieuwe gevangenis in Antwerpen te betalen. Er is ook 50 miljoen voor de gefinancierde meeruitgave.

De minister van Justitie vroeg echter 500 miljoen voor de rechterlijke orde. Ze krijgt daarvoor 50 miljoen euro. Dat zijn de feiten. Spreek mij vooral tegen als ik mij vergis. Maar ik vrees dat Justitie, alle medewerkers van Justitie en dus ook de burger opnieuw met een kluitje in het riet worden gestuurd.

De **voorzitter**: Collega's, er staat nog een behoorlijke reeks tussenkomsten op de agenda, die ongetwijfeld allemaal heel accuraat zijn en wellicht de regering aan het wankelen zullen brengen. Ik stel voor dat we dan toch de pauze nu organiseren. Wij zien elkaar binnen stipt een uur.

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 27 november 2025 om 14.45 uur.  
La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 27 novembre 2025 à 14 h 45.

*De vergadering wordt gesloten om 13.49 uur.  
La séance est levée à 13 h 49.*

*De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 56 PLEN 075 bijlage.*

*L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 56 PLEN 075 annexe.*